

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ
Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României
prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ
EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

„Europa investește în zonele rurale!”

Măsura 19- Dezvoltare locală prin LEADER: Submăsura 19.1

Titlul proiectului: „Dezvoltare prin inovare și tradiție în noul PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR”

Decizia de finanțare: D19100000011560600002

Beneficiar: Asociația Grup de Acțiune Locală ”Ținutul Haiducilor”

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2014-2020: Inovare și Tradiție ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR

Autoritate contractantă:
**AGENȚIA PENTRU FINANȚAREA
INVESTIȚIILOR RURALE**
din cadrul Ministerului Agriculturii și
Dezvoltării Rurale

 AFIR
Agenția pentru Finanțarea
Investițiilor Rurale
împreună creștem satul românesc.

Proiect finanțat
prin LEADER

Cuprins

INTRODUCERE	3
CAP. I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic	5
CAP. II: Componența parteneriatului	10
CAP. III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor).....	12
CAP. IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție.....	16
CAP. V: Prezentarea măsurilor	19
Fișa de măsură “Țărani lideri”	19
Fișa de măsură “Activități demonstrative”	24
Fișa de măsură “Scheme de calitate”	29
Fișa de măsură “Procesare locală”	33
Fișa de măsură “Lanțuri scurte”.....	38
Fișa de măsură “Investiții în activități neagricole”	43
Fișa de măsură “Tradiții”	48
Fișa de măsură “Servicii sociale integrate”	53
Fișa de măsură “Infrastructură broadband”.....	58
Fișa de măsură “Infrastructură turistică mică”	63
Fișa de măsură “Strategie de branding”	68
CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.).....	72
CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune.....	75
CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei	77
CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei	79
CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei.....	84
CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL.....	85
CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale	87
ANEXE	

INTRODUCERE

Importanța implementării LEADER în dezvoltarea GAL Ținutul Haiducilor

Implementarea precedentei strategii LEADER la nivelul Ținutului Haiducilor poate fi considerată un succes, din mai multe puncte de vedere:

- am implementat cu succes toate proiectele propuse, ceea ce atestă faptul că măsurile strategiei au adresat nevoi reale de dezvoltare ale comunității;
- proiectele implementate au acoperit integral teritoriul GAL-ului și au contribuit la generarea a 26 locuri de muncă;
- derularea activităților de cooperare a permis atât dezvoltarea legăturilor cu parteneri din afara GAL-ului, cât și consolidarea sentimentului de coeziune și identitate a membrilor Asociației GAL Ținutul Haiducilor.

Dovada succesului înregistrat o reprezintă dorința tuturor unităților administrativ-teritoriale ale GAL-ului de a continua colaborarea și pe perioada 2014-2020; ba, mai mult, pe lângă membrii inițiali ai parteneriatului, Asociația Parteneriat GAL Ținutul Haiducilor pornește acum la drum cu încă cinci noi comune - convinse că, în această asociere, pot găsi o modalitate optimă de a-și satisface aspirațiile legitime de dezvoltare. În acest sens, putem spune că strategia implementată a creat nevoie și oportunitatea de a continua abordarea Leader, într-o nouă formulă și cu un nou set de așteptări ale comunității.

Introducere generală despre situația teritoriului vizat

Cu toate acestea, implementarea precedentei strategii a reprezentat doar un prim pas în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitățile locale.

GAL Ținutul Haiducilor rămâne încă un teritoriu în care:

- potențialul agricol nu este exploatat corespunzător, iar agricultura nu este rentabilă, datorită:
 - fărâmășării terenurilor și producției pe scară mică;
 - lipsei unor produse agricole cu certificare de calitate;
 - spiritului antreprenorial insuficient dezvoltat și lipsei organizării fermierilor în structuri associative - de exemplu, cooperative;
 - lipsei unor unități de colectare, stocare, procesare, ambalare și etichetare aflate în proprietatea țăranilor;
 - dificultăților de acces pe piețele de desfacere.
- potențialul turistic nu este exploatat adevarat, deoarece:
 - traseele turistice sunt încă doar virtuale, lipsind amenajările fizice necesare;
 - lipsesc structurile de cazare în fermele țărănești;
 - lipsesc produsele de artizanat locale, comercializate ca suveniri;
 - tradițiile și folclorul popular sunt insuficient valorificate economic;
 - nu există un brand ușor de recunoscut al GAL-ului, care să contribuie la promovarea ofertei de produse locale.
- dezvoltarea nu este, încă, una inclusivă, în contextul în care:
 - există comunități lipsite de acces la noile tehnologii (infrastructură broadband)
 - unele grupuri vulnerabile au dificultăți în a se integra pe piața muncii;
 - persoanele în vîrstă au dificultăți în a beneficia de acces la servicii de recuperare și refacere, de natură a le asigura o îmbătrânire activă.

Toți acești factori contribuie la menținerea comunităților locale într-o stare precară de dezvoltare și reduc potențialul Ținutului Haiducilor de a deveni un pol important de prosperitate în județul Bistrița-Năsăud.

Principalele obiective previzionate să fie atinse ca urmare a implementării LEADER

În acest context, am conceput o strategie de intervenție menită să contribuie la atingerea următoarelor obiective:

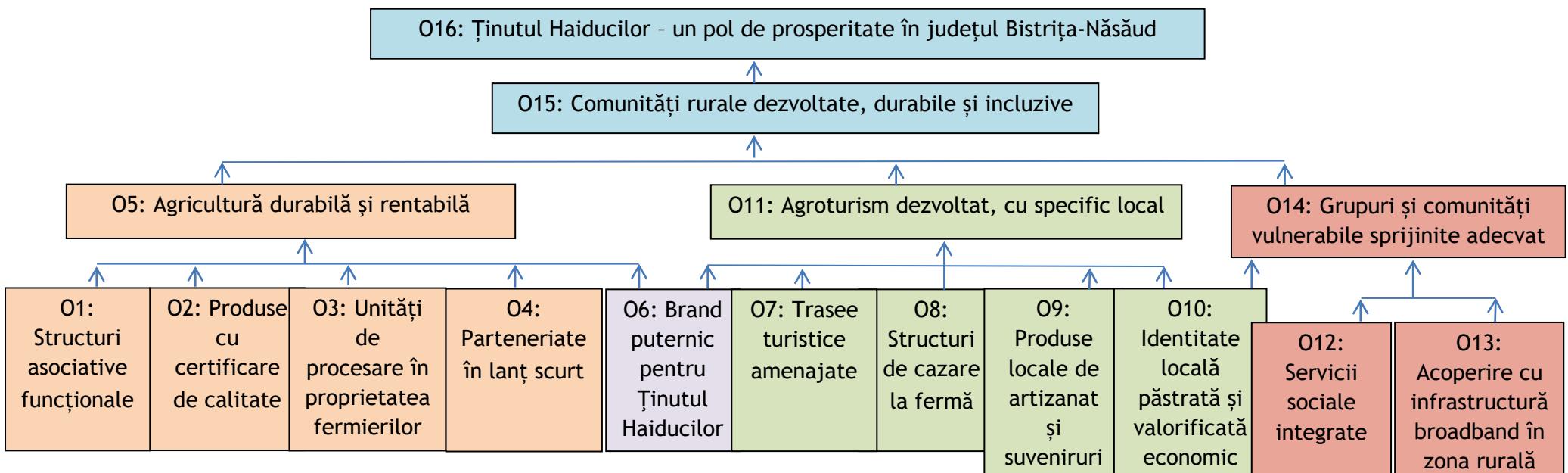

Fig. 1 - Schimbarea așteptată: Arborele obiectivelor care trebuie atinse prin implementarea strategiei

Așa cum se poate observa, ne propunem ca, pentru această perioadă de programare, să alocăm fondurile LEADER aproape exclusiv către țărani (farmieri), mediul privat și cel asociativ. Abordarea noastră va fi una axată pe proiecte mici, dar cu un impact multiplicator semnificativ, menite să creeze rețele de dezvoltare pe plan local. Noua strategie va finanța proiecte complementare și sinergice, asistând beneficiarii să dezvolte simultan activități agricole durabile și agroturism cu specific local.

Intenția de a desfășura activități de cooperare

Acțiunile de cooperare sunt esențiale și ne manifestăm intenția de a le derula, atât pentru asigurarea unui transfer de bune practici, cât și pentru facilitarea dezvoltării de rețele; de asemenea, ele vor asigura implicarea adecvată a tuturor partenerilor în sprijinirea implementării strategiei.

CAP. I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Prezentarea teritoriului

Teritoriul în raport cu polii de influență

Teritoriul acoperit de parteneriat gravitează în jurul polului urban Beclean (care face parte din GAL Ținutul Haiducilor) și este format din 17 comune din zona vestică a județului Bistrița-Năsăud și o comună de pe raza județului Cluj. Evoluțiile sale economice și demografice sunt influențate și de alți poli urbani, care pot fi grupați în două categorii:

- șase poli urbani de proximitate - aflați la sub 75 km distanță atât de cea mai apropiată comună din GAL, cât și de orașul Beclean. În această categorie intră: *Dej* (5 km față de Cuzdrioara, 27 Km față de Beclean), *Năsăud* (15 km față de Runcu Salvei, 32 km față de Beclean), *Gherla* (18 km față de Cuzdrioara, 36 km față de Beclean), *Bistrița* (32 km față de Beclean), *Târgu Lăpuș* (32 km față de Târlășua, 68 km față de Beclean), *Sângeorz Băi* (43 de km față de Runcu Salvei, 60 km față de Beclean);
- șase poli urbani aflați la extremitatea zonei de influență - aflați la sub 75 km față de cea mai apropiată unitate administrativ teritorială din GAL, dar la peste 75 km față de Beclean. În această categorie intră: *Reghin* (48 km față de Lechința, 77 km față de Beclean), *Cluj-Napoca* (61 km față de Cuzdrioara, 79 km față de Beclean), *Jibou* (67 km față de Cuzdrioara, 90 km față de Beclean), *Șomcuta Mare* (69 km față de Cuzdrioara, 91 km față de Beclean), *Vișeu de Sus* (72 km față de Mocod - com. Chiuză, 92 km față de Beclean) și *Borșa* (74 km față de Mocod - com. Chiuză, 90 km față de Beclean).

Amplasarea GAL-ului în acest context teritorial este importantă din două motive:

- distanțele de sub 75 km față de acești poli urbani justifică identificarea lor ca piețe locale pentru desfacerea de produse în cadrul măsurii 16-M16.4.a1/3A "Lanțuri scurte";
- aplicând formula lui Reilly putem determina extensia *ariei de gravitație comercială* a orașului Beclean asupra zonelor rurale limitrofe. Astfel, Becleanul atrage la cumpărături locuitorii de la o distanță maximă de 9 km (pe relația Beclean - Bistrița), 10 km (pe relația Beclean - Dej), 16 km (pe relația Beclean - Năsăud), 28 km (pe relația Beclean - Reghin) și 33 km (pe relația Beclean - Târgu-Lăpuș, prin Târlășua).

Formula lui Reilly poate fi utilizată și pentru a aproxima *aria de polarizare* a Becleanului - ținând, însă, cont de următoarele aspecte:

- aria de gravitație comercială nu se suprapune perfect peste aria de polarizare;
- formula nu ia în considerare: amplasarea în orașele mai mici a unor lanțuri de magazine de tip discount, existența unor limite administrative în relație cu polii urbani analizați, efervescența economică diferită a polilor urbani, calitatea drumurilor de acces și frecvența curselor regulate etc.

Cu aceste limitări în minte, putem afirma, pe baza formulei lui Reilly, că singurele comune care gravitează în jurul unor poli urbani din afara GAL-ului sunt Cuzdrioara (polarizată de Dej) și, respectiv, Runcu Salvei și Zagra (polarizate de Năsăud).

Descrierea generală a teritoriului

Conexiuni de transport

Pe axa vest-est, există o infrastructură de transport adecvată, atât rutieră (drum european), cât și feroviară (magistrala 400 Cluj-Napoca - Beclean). Axa nord-sud este, însă, deficitară, accesul făcându-se, în principal, pe drumuri naționale și județene și cu foarte puține conexiuni feroviare (pe teritoriul GAL-ului, doar linia Beclean - Lechința).

Relief și climă

Teritoriul aferent acestui GAL este structurat în jurul culoarului Someșului Mare, care străbate o zonă cu un relief aparținând dealurilor și munților. Putem identifica la nivelul GAL-ului două tipuri de climat: climat montan și climat de deal și podiș.

Din punct de vedere al reliefului, pe teritoriul GAL-ului regăsim **zone montane** (relevante pentru implementarea unei scheme de calitate de tip “produs montan”) - în această categorie intră comunele Căianu Mic, Ciceu Giurgești, Negrilești, Nușeni, Runcu Salvei, Spermezeu, Târlășua și Zagra.

Mediu și infrastructuri de bază

Starea de calitate a factorilor de mediu este bună. Teritoriul prezintă avantajul existenței a două tipuri de zone relevante pentru punctajul acordat Strategiei:

- **zone Natura 2000:** Situl Someșul Mare - ROSCI0393 (Beclean-Chiuza), situl Șieu-Budac - ROSCI0340 (Beclean-Șieu Odorhei-Lechința) și situl Valea Izei și Dealul Solovan - ROSCI0254 (Zagra);
- **zone cu valoare naturală ridicată (HNV):** comunele Căianu Mic, Chiuza, Ciceu Giurgești, Negrilești, Runcu Salvei, Spermezeu, Târlășua, Zagra - relevante și pentru măsurile “Investiții în activități neagricolice” și “Amenajare trasee turistice”.

Se observă, astfel, că suprafața (parțială) a UAT-urilor Chiuza și Zagra se încadrează simultan în cele două categorii - zone Natura 2000 și zone cu valoare naturală ridicată.

Situatia indicatorilor legați de infrastructura de bază s-a îmbunătățit constant în ceea ce privește utilitățile edilitare; totuși, regăsim, încă, pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor zone albe, neconectate la infrastructura broadband, unele chiar în zone cu potențial turistic ridicat - de exemplu, Ciceu-Corabia (Ciceu-Mihăiești). Pe ansamblu, comunele în care avem asemenea “zone albe” sunt Chiochiș, Chiuza, Ciceu-Mihăiești, Lechința, Matei, Negrilești, Nușeni, Petru Rareș, Spermezeu, Șieu Odorhei, Târlășua, Uriu, Zagra - relevante pentru justificarea măsurii 7-M7.3.a/6C “Infrastructură broadband”

Concluziile prezentării teritoriului - coerența teritorială

Coerența teritorială a GAL-ului este vizibilă la următoarele niveluri:

- **Coerență geografică** - teritoriul este structurat în jurul culoarului Someșului Mare. Astfel, urmând elementele de hidrografie, care acționează ca un “fir albastru” ce leagă strâns toate așezările Ținutului Haiducilor, teritoriul se structurează pe axa est-vest pe culoarul Someșului Mare (com. Cuzdrioara, Ciceu-Mihăiești, Petru-Rareș, Uriu, Braniștea și Beclean) și “curge” pe axa nord-sud pe afluenții de dreapta ai Someșului Mare: Gârbău Dejului (com. Cuzdrioara), Lelești (com. Ciceu Giurgești), Ilișua (com. Uriu, Căianu Mic, Spermezeu, Târlășua), Țibleș (com. Zagra), Rituria (com. Chiuza), Runcu (com. Runcu Salvei), respectiv pe afluenții de stânga: Meleș (com. Nușeni și Matei), Apatiu (com. Chiochiș), Lechința (com. Lechința);
- **Coerență axelor de transport** - principalele axe de transport urmează îndeaproape structura hidrografică, întăind coerența teritoriului - astfel, teritoriul gravitează în jurul drumului european E576, principala infrastructură rutieră de “ieșire de pe vale” pentru toate localitățile din GAL;
- **Coerență gravitațională** - în prezent, majoritatea localităților sunt influențate de către centrul urban Beclean, care acționează ca un centru de polarizare al GAL-ului. La aceasta se adaugă, însă, și istoria comună - încă din Evul Mediu, teritoriul a avut un destin împărtășit, gravitând atunci în jurul Cetății Ciceului, ca element unificator.

Descriere generală a principalelor caracteristici economico-sociale ale teritoriului

Tabel 1: Indicatori de context (pentru monitorizarea implementării strategiei)

Indicatori din Anexa IV - Reg. (UE) 808/2014	Indicator INS	Valori la nivel de GAL		
		2010	2013	2016
Populație	Populația stabilă	Recensământ 2011: 61.045 locuitori		
	Populația după domiciliu la 1 ian.	69.214 locuitori	67.912 locuitori	66.978 locuitori
Structura de vârstă	Populația după domiciliu la 1 ian. pe categorii de vârstă	0-19: 23.59% 20-64: 59.78% >65: 16.63%	0-19: 22.70% 20-64: 60.44% >65: 16.86%	0-19: 21.97% 20-64: 60.70% >65: 17.33%
Teritoriu	Suprafața fondului funciar	1.306,16 km ²	1.306,16 km ²	1.306,16 km ²
Densitatea populației	Densitatea populației stabile	Recensământ 2011: 46.74 loc./km ²		
	Densitatea populației după domiciliu la 1 ian.	52,99 loc./km ²	51,99 loc./km ²	51,28 loc./km ²
Pregătirea agricolă a administratorilor de ferme	Nivel de instruire al șefului exploatației agricole fără personalitate juridică	Numai cu experiență practică agricolă: 96,77%	N.A.	N.A.
Infrastructură turistică	Capacitatea de cazare turistică în funcțiune	20.358 număr locuri-zile	31.165 număr locuri-zile	N.A.

Sursa datelor: INS - baza Tempo online, baza Edemos și Recensământul General Agricol¹

Justificarea datelor folosite pentru stabilirea populației și a teritoriului - portal INS

Categorie vîrstă	Populație (locuitori)
0-19	14.000
20-64	35.000
>65	12.000

Județ	Suprafață (km²)
BRASOV	1.306,16

Fig. 2: Print-screen: INS - Suprafață fond funciar 2011 - [www.statistici.insse.ro/shop/](http://statistici.insse.ro/shop/)
INS - Populație la recensământ 2011 - www.recensamantromania.ro/rezultate-2/

¹ <http://statistici.insse.ro/shop/>, <http://edemos.insse.ro/>, <http://www.rga2010.djsct.ro/index.php?pgj=1>

Analiza diagnostic

Prezentarea populației; demografie

Migrația stă la baza celor mai importante tendințe demografice la nivel de GAL:

- *scăderea populației și a densității acesteia în teritoriu* - în toate comunele GAL Ținutul Haiducilor, populația după domiciliu și densitatea populației după domiciliu înregistrează o tendință în scădere în perioada 2010-2016;
- *îmbătrânirea populației* - vizibilă mai ales la nivelul scăderii ponderii populației tinere (cu vârstă între 0-19 ani) și creșterea ponderii populației cu vârstă peste 65 de ani.

Din punct de vedere al populației, pe teritoriul GAL-ului regăsim și trei tipuri de zone relevante pentru punctajul acordat Strategiei:

- **zone sărace** (pentru care indicele de dezvoltare umană locală are valori mai mici sau egale cu 55): comunele Chiochiș, Ciceu-Giurgești, Matei, Negriilești, Petru Rareș, Runcu Salvei, Spermezeu, Târlășua, Zagra;
- **zone marginalizate**: în comunele Chiochiș, Ciceu Mihăiești, Lechința, Petru Rareș, Spermezeu, Târlășua, Zagra;
- **zone cu o minoritate etnică**: în principal, comunele Braniștea (maghiari), Ciceu Mihăiești (romi), Lechința (romi), Matei (maghiari), Nușeni (maghiari), Petru Rareș (romi) - relevante în argumentarea necesității implementării măsurii 6-M6.2.b/6A "Tradiții".

Infrastructuri de educație și sănătate

Infrastructurile de educație și sănătate se concentrează la nivelul orașului Beclau. Deficitare sunt, în principal, infrastructurile sociale - mai ales cele care deservesc grupurile vulnerabile, cu risc de excluziune; problemele acestor segmente vulnerabile trebuie adresate cu prioritate, prin implementarea măsurii 7-M7.2.a/6B "Servicii sociale integrate" și prin măsuri dedicate din alte programe de finanțare (POCU OS 5.2).

Agricultură și industrie alimentară

În mediul rural, principala activitate economică rămâne agricultura. În marea majoritatea a comunelor, exploatațiile agricole sunt mixte, disponând atât de suprafață agricolă utilizată, cât și de efective de animale - în principal, discutăm despre o agricultură de subzistență, cu exploatații de mici dimensiuni (sub 10 ha suprafață agricolă utilizată), aflate în proprietate și lucrate de persoane cu vârstă de peste 45 de ani.

Pe fondul fragmentării suprafețelor agricole, a lipsei cooperativelor și a slabiei dotări tehnice, aceste exploatații agricole nu produc decât cantități mici, greu vandabile direct. În plus, țărani se confruntă cu o serie de dificultăți suplimentare:

- Lipsa unităților proprii de depozitare face imposibilă stocarea mărfuii (în aşteptarea unor condiții de comercializare mai bune sau pentru a concentra volume mari);
- Lipsa unor unități proprii de procesare, conforme cu normele în vigoare, pun fermierii în imposibilitatea de a comercializa, în condiții de legalitate, produse alimentare realizate în regie proprie, după rețete tradiționale (brânză, mezeluri etc.);
- Lipsa unor canale de desfacere în interiorul GAL-ului sau în afara lui (online sau prin distribuție fizică, pe canale scurte sau lungi) reduce puterea de negociere a țăraniilor cu procesatorii locali, forțându-i să accepte prețurile dictate de aceștia din urmă;
- Lipsa de organizare a țăraniilor în structuri associative și cooperative nu le permite acțiuni coordonate, strategice și îi forțează să se concureze reciproc.

În aceste condiții, pentru numeroase produse agricole, producția pe scară mică nu este rentabilă, prețurile primite necompensând costurile producătorilor.

Transformarea acestei agriculturi de subzistență într-o profitabilă necesită implementarea unui ansamblu coerent de măsuri, detaliate în circuitul “Agricultură și agroturism”: 1-M1.1.a/1A “Țărani lideri”, 1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative”, 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”, 4-M4.2.a/3A “Procesare locală” și 16-M16.4.a.1/3A “Lanțuri scurte”.

Turism; patrimoniu arhitectural și cultural

Efervescența turistică a Băilor Figa se transmite lent și în restul teritoriului - ca și cauze principale, putem aminti faptul că, în mare parte majoritatea comunelor din GAL, lipsesc structurile de primire turistică la ferme, lipsesc produsele de artizanat, iar tradițiile și folclorul sunt insuficient valorificate ca atracții pentru un turism rural / agroturism de calitate. În lipsa unor investiții suplimentare, traseele concepute până în prezent sunt doar virtuale, nefiind funcționale efectiv pe teren; în plus, patrimoniul arhitectural și cultural local este amenințat de modernizarea forțată, care transformă lumea satului într-o zonă periurbană, lipsită de “memorie identitară”. Toate acestea justifică măsurile 6-M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole”, 6-M6.2.b/6A “Tradiții” și 7-M7.5.a/6B “Infrastructură turistică mică”.

Concluzia analizei diagnostic: arborele de probleme

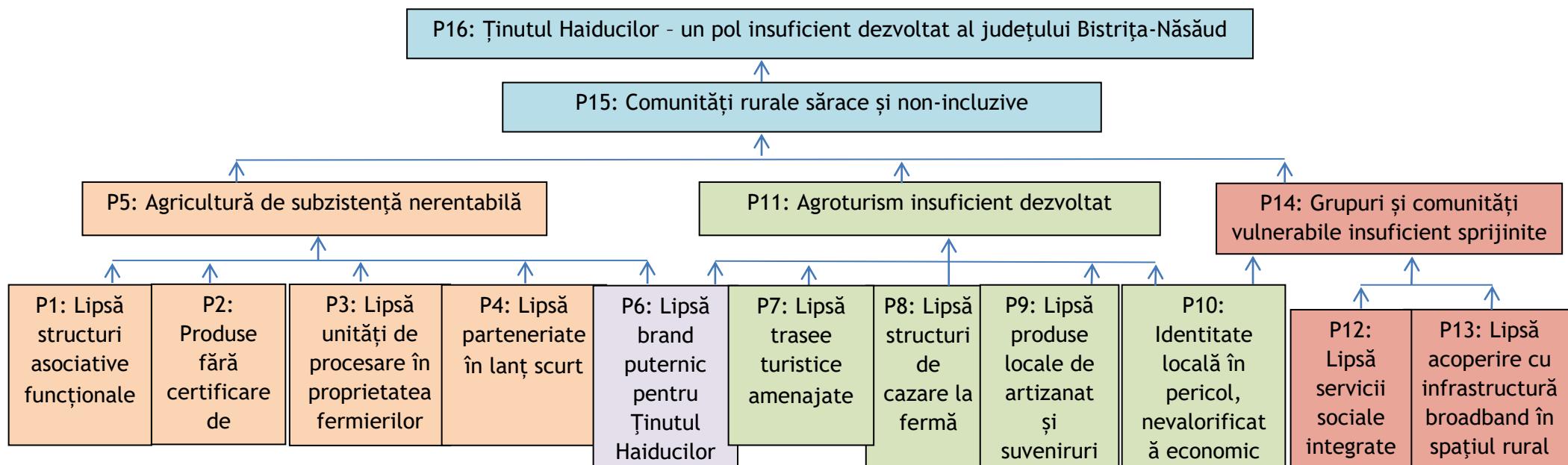

Fig. 3 - Situația în prezent: Arborele problemelor care trebuie soluționate prin strategie

CAP. II: Componența parteneriatului

ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR este formată din 78 de membri. Componența Parteneriatului este prezentată în anexa 3 la Strategia de Dezvoltare Locală. Structura parteneriatului este următoarea:

- Autorități publice locale (UAT)=19, care reprezintă 24,36% din total;
- Reprezentanți ai sectorului privat = 36 care reprezintă 46,15% din total;
- Reprezentanți ai societății civile =22 care reprezintă 28,21% din total;
- Persoană fizică relevantă =1 care reprezintă 1,28 % din total.

Grafic, structura parteneriatului se prezintă astfel:

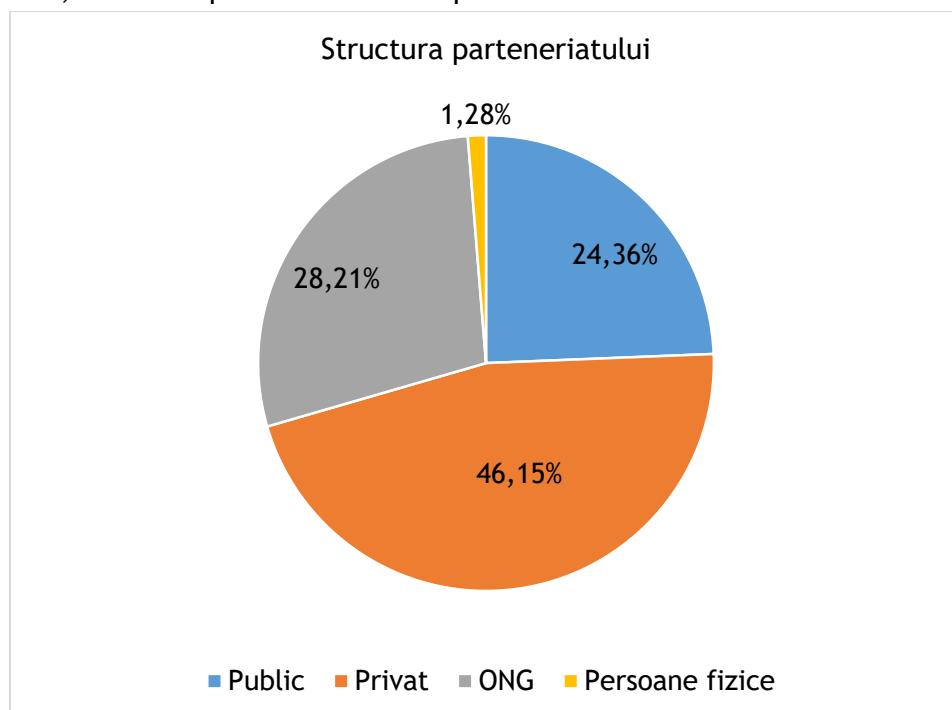

Fig. 4 - Componența parteneriatului ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR

Partenerii din sectorul privat și societatea civilă reprezintă 75,64%; entitățile provenite din mediul urban reprezintă 11,54 %. La nivel decizional, nici un grup de interese nu deține mai mult de 49% din drepturile de vot.

Persoana fizică relevantă din cadrul parteneriatului este domnul prof. Moldovan Andrei, președinte al Societății Scriitorilor din Bistrița-Năsăud, cu aport și interes deosebit în păstrarea și promovarea culturii locale (în anexe sunt incluse o descriere asumată de persoana respectivă, însotită de un Curriculum Vitae).

Parteneriatul cuprinde, de asemenea:

- două organizații non-guvernamentale care reprezintă interesele unei minorități locale existente la nivelul teritoriului acoperit de parteneriat. “Societatea Culturală Matei - Szentmate Muvelodesi Egyesület” (ai cărei membri sunt de etnie maghiară) își desfășoară activitatea în domeniul cultural în comuna Matei, în care populația de etnie maghiară este de 40,6%. “Asociația producătorilor de fructe din Cireșoaia” (ai cărei membri sunt de etnie maghiară) are ca scop apărarea intereselor producătorilor din sectorul producției de fructe din satul Cireșoaia, comuna Braniștea, unde populația de etnie maghiară este de 62,25%;

- o organizație care reprezintă interesele tinerilor: "Asociația Big City Beclean" - o organizație de tineret care concepe, organizează, promovează proiecte și desfășoară activități de formare și dezvoltare continuă a tinerilor;
- o organizație care reprezintă interesele femeilor: "Asociația gospodinelor din GAL Ținutul Haiducilor" - constituită în scopul susținerii producătorilor de produse gastronomice tradiționale și ecologice, protejării, conservării și valorificării produselor și rețetelor tradiționale românești, prin înregistrarea acestora ca produs tradițional;
- două organizații cu activitate în domeniul protecției mediului: "Asociația tinerilor creștini-ortodocși" care are, printre obiective promovarea protecției mediului și activități de implicare responsabilă a tinerilor în acțiuni de protecția mediului și "Asociația Celtic Transilvania" care are, printre obiectivele principale "inițierea, desfășurarea și promovarea de acțiuni pentru protecția mediului";
- trei forme associative înființate conform legislației specifice în vigoare, într-un domeniu relevant pentru teritoriul respectiv, cu sediu în teritoriul acoperit de GAL, constituite juridic anterior lansării apelului de selecție. Putem aminti, în acest sens: "Asociația crescătorilor de ovine și caprine Zagra" - formă asociativă în domeniul agricol, constituită în baza OUG 26/2000, "Grup de producători valorificare lapte ACT Corvinești" - formă asociativă în domeniul agricol, constituită în baza OG 37/2005 și "Cooperativa agricolă de gradul 1 a crescătorilor de bovine Meleșul". În anexe se regăsesc documentele de constituire, pentru toate structurile associative menționate anterior.

Partenerii din fiecare sector sunt direct interesați în dezvoltarea teritoriului, au participat și au animat procesul de consultare în toate fazele de elaborare a strategiei (de la identificarea nevoilor și oportunităților de dezvoltare, la stabilirea priorităților de dezvoltare și identificarea măsurilor pentru implementarea strategiei - am anexat, în acest sens, liste de prezență de la consultările publice). Interesul acestora este datorat atât încrederii, coeziunii și spiritului civic, formate prin implementarea precedentei strategii, cât și oportunității de a colabora din nou pentru dezvoltarea satului românesc.

Sectorul public este interesat de platforma de consultare oferită de programul Leader și s-a implicat direct în încurajarea cetățenilor să participe activ în procesul de elaborare a strategiei. Interesul sectorului public provine din conștientizarea, de către primari, a faptului că, prin implicare, se pot realiza, la nivelul comunei, investiții generatoare de locuri de muncă și taxe la bugetul comunei.

Sectorul privat are un aport deosebit în diversificarea activităților economice din domeniul agricol și non-agricol, valorificarea resurselor locale, identificarea unor noi procedee și structuri de valorificare a produselor agricole, dezvoltarea ofertei turistice și crearea de locuri de muncă. Interesul sectorului privat este datorat, în mare măsură oportunităților de finanțare, precum și posibilităților de identificare a unor noi piete și consumatori, precum și a unor noi forme de vânzare a produselor și serviciilor proprii.

Sectorul societății civile promovează activități de tip asociativ în dezvoltarea și soluționarea problemelor din domeniul agricol, domeniul tineretului, sfera socio-culturală și protecția mediului. Interesul sectorului societății civile vizează creșterea capacitații de colaborare, asigurarea vizibilității în raport cu potențialii donatori, posibilitatea de a lucra împreună și de a interacționa în favoarea membrilor fondatori din teritoriul LEADER.

În Anexa 7 a Strategiei de Dezvoltare Locală au fost anexate toate documentele de înființare relevante pentru partenerii privați și societatea civilă, precum și o copie a actului de identitate pentru persoana fizică relevantă.

CAP. III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

Teritoriu	
Puncte tari <ul style="list-style-type: none"> • Omogenitatea reliefului și coerența geografică a teritoriului, structurat de-a lungul corridorului Someșului Mare; • Coerența gravitațională a GAL-ului către polul Beclan; • Existenza unor conexiuni adecvate de transport rutier și feroviar pe axa est-vest; • Existenza unor poli de creștere, cu efect de antrenare la nivel de GAL; • Existenza unor situri Natura 2000 și a unor zone cu valoare naturală ridicată, pe teritoriul acelorași comune; • Existenza unor zone montane, care se pretează pentru scheme de calitate de tip “produs montan”; • Existenza unor resurse balneare importante, care pot fi valorificate atât în scop turistic, cât și în scop medical. 	Puncte slabe <ul style="list-style-type: none"> • Existenza unor disparități de dezvoltare între comunele periferice și cele aflate pe principalele axe de comunicație; • Existenza unor conexiuni de transport rutier și feroviar precare pe axa nord-sud; • Existenza unor zone albe, încă neconectate la infrastructură IT&C de tip broadband, crescând marginalizarea unor zone
Oportunități <ul style="list-style-type: none"> • Existenza fondurilor europene, altele decât LEADER - poate asigura surse de finanțare pentru proiecte mature; • Atragerea unor investitori - poate genera apariția unor lanțuri de aprovizionare locale în GAL. 	Amenințări <ul style="list-style-type: none"> • Accentuarea decalajelor economice între unitățile administrativ-teritoriale din GAL - ar putea îngreuna șansele comunităților mai puțin dezvoltate de a își menține populația și de a atrage investiții; • Creșterea forței de atracție a unor poli de influență efervescenti, din afara GAL-ului (de exemplu Cluj-Napoca) - poate amplifica fenomenul migrației; • Lipsa investițiilor majore prin programe naționale pe teritoriul GAL-ului - reduce perspectivele de dezvoltare ale teritoriului.
Populație	
Puncte tari <ul style="list-style-type: none"> • Diversitatea etnică - în teritoriul GAL-ului trăind, în armonie cu români, maghiari și romi. 	Puncte slabe <ul style="list-style-type: none"> • Pesimism în rândul tinerilor cu privire la oportunitățile economice existente local; • Existenza unor comunități cu rate ridicate ale migrației; • Existenza unor comunități marginalizate, în care trăiesc grupuri vulnerabile; • Pondere ridicată a populației în vîrstă; • Comunitățile rome se confruntă cu probleme economico-sociale specifice (de exemplu, acces dificil pe piața muncii);

	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor servicii sociale integrate, care să răspundă dificultăților cu care se confruntă grupurile vulnerabile; • Existența unor zone sărace.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Reîntoarcerea tinerilor plecați în străinătate, pe fundalul crizelor de securitate din Occident - ar putea revigora economia locală; • Fenomenul de remigrație oraș-sat - poate întări comunitățile rurale prin sosirea unor persoane cu o stare materială bună și un nivel educațional ridicat; 	
Agricultură și industrie alimentară	
Puncte forte	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Potențial agricol ridicat, atât pentru cultura plantelor, cât și pentru creșterea animalelor; • Existența pe teritoriul GAL-ului a condițiilor propice (de climă și sol) pentru cultivarea sau creșterea unor soiuri și specii locale / de nișă; • Practicarea în multe zone ale GAL-ului a agriculturii tradiționale, cu potențial ecologic ridicat; • Existența unei tradiții în cultivarea sau creșterea unor soiuri și specii locale / de nișă, precum și în procesarea produselor agricole astfel obținute; • Existența unor produse alimentare tradiționale, specifice zonei; • Existența unor procesatori bine consolidați, care au supraviețuit crizei, aflați pe un trend ascendent, care pot genera locuri de muncă și pot contribui la crearea de rețele de aprovizionare locală; • Existența unei emulații pe plan local în ceea ce privește constituirea de cooperative și grupuri de producători. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fragmentarea proprietății agricole (majoritatea fermelor au sub 10 ha); • În GAL există puține exploatații agricole cu personalitate juridică; • Țăranii nu cunosc ultimele tehnologii și echipamente de procesare a produselor agricole; • Dotarea tehnică insuficientă a fermelor; • În majoritatea comunelor din GAL lipsesc structurile associative, care să ofere putere de negociere în relația cu furnizorii și distribuitorii; • Țăranii se găsesc în imposibilitatea de a procesa legal produsele agricole primare, în lipsa unor unități acreditate; • Lipsesc capacitatele locale de colectare, recepție, depozitare, condiționare, sortare, procesare și ambalare; • Lipsesc sistemele de desfacere a produselor agroalimentare în lanț scurt, pe piețele locale, aflate în proprietatea fermierilor; • Mentalitățile deficitare și lipsa obișnuinței de a lucra împreună blochează inițiativele de cooperare și asociere; • Marea majoritate a țăranilor nu beneficiază de instruire în domeniul antreprenoriatului; • Marea majoritate a țăranilor nu sunt familiarizați cu procesul înființării unei structuri associative și nu cunosc cum funcționează aceasta; • Lipsesc certificările de calitate pentru produsele agro-alimentare din GAL;

	<ul style="list-style-type: none"> Profitabilitatea scăzută a activității agricole pe scară mică menține producătorii într-o stare de sărăcie, nepermittându-le să se doteze cu echipamente moderne sau să se certifice pe scheme de calitate; Majoritatea țărănilor nu își desfac produsele pe piețele locale, din cauza marketingului deficitar și a problemelor de acces la client; Anumite tehnici și metode tradiționale de producție și/sau procesare sunt pe punctul de a se pierde sau s-au pierdut deja; Patrimoniul cultural imaterial se distrugе prin pierderea tradițiilor și a folclorului local.
Oportunități	Amenințări
Turism și meșteșuguri; patrimoniu cultural	
Puncte forte	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> Existența unor atracții turistice primare, pentru care sunt elaborate strategii de intervenție coerente și proiecte fezabile (de ex. Băile Figa); Existența unui potențial turistic semnificativ, la nivelul unor atracții încă neamenajate pentru vizitare (potențial pentru ecoturism și turism rural); Existența a patru trasee virtuale tematice; Existența unor centre de informare turistică în teritoriu; Existența unor studii de specialitate la nivelul GAL-ului, care oferă soluții pentru dezvoltarea turismului în teritoriu; Herghelia Beclean poate oferi caii și expertiza necesare pentru dezvoltarea turismului ecvestru în Ținutul Haiducilor; Existența unor meșteșuguri și ocupații tradiționale, păstrate din vechime. 	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa infrastructurilor de cazare în cadrul fermelor țărănești; Lipsa produselor de artizanat locale, care să poată fi vândute ca și suveniruri; Număr foarte redus de meșteri populari atestați, cu ucenici; Lipsa serviciilor complementare în fermele agroturistice, destinate creșterii satisfacției vizitatorilor; Insuficienta valorificare economică a tradițiilor și folclorului, ca resursă turistică; La nivelul GAL Ținutul Haiducilor lipsesc traseele turistice amenajate corespunzător, de o manieră care să permită dezvoltarea durabilă a ecoturismului și turismului rural; La nivelul GAL Ținutul Haiducilor lipsesc produsele turistice complexe, de tip circuit, care să ofere experiențe complete de vizitare.

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> Existența unor modele de bună practică în zone limitrofe, în ceea ce privește implicarea localnicilor în furnizarea de servicii turistice - s-ar putea disemina și în GAL Ținutul Haiducilor; Finanțarea din alte surse decât LEADER a unor proiecte majore de infrastructuri turistice (de ex. amenajarea Cetății Ciceului) - ar putea genera apariția unor noi atracții primare în teritoriu; Investiții private din afara teritoriului - ar putea contribui la dezvoltarea ofertei de servicii turistice a GAL-ului. 	<ul style="list-style-type: none"> Concurența tot mai acerbă din partea altor destinații limitrofe - poate reduce șansele dezvoltării turismului în GAL Ținutul Haiducilor; Dezvoltarea haotică a turismului rural - ar putea afecta calitatea experienței la destinație; Accentuarea transformării satului românesc într-o zonă periurbană - ar putea antrena distrugerea patrimoniului arhitectural și cultural tradițional într-un ritm accelerat; Pierderea tradițiilor și a produselor tradiționale - poate reduce șansele practicării turismului rural în zonă; Acțiunea antropică necontrolată - ar putea accentua degradarea mediului natural, reducând atraktivitatea zonei pentru turism.
Organizare instituțională și socială	
Puncte forte	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> Creșterea numărului comunităților locale din GAL la 19; Interesul major pentru programul LEADER demonstrat în cadrul consultărilor publice; Notorietatea “Ținutului Haiducilor”, generată de implementarea cu succes a precedentei strategii de dezvoltare locală. 	<ul style="list-style-type: none"> Dificultăți în a gândi proiecte în parteneriat; Lipsa unei culturi ecologice și civice, orientată spre voluntariat; Lipsa unui brand regional comercial (de tip “Fabricat în...”) bine cunoscut, care să asigure o percepție de calitate asupra produselor locale din Ținutul Haiducilor.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> Stabilitatea politică de după alegerile locale - poate asigura mediul propice pentru implementarea proiectelor strategiei; Colaborarea cu alte GAL-uri limitrofe - poate contura strategii coerente de intervenție pe probleme de interes comun (de exemplu, punerea în valoare a potențialului turistic al Munților Țibleș); Colaborarea cu alte GAL-uri din Uniunea Europeană - poate facilita transferul de bune practici și multiplicarea proiectelor de succes. 	<ul style="list-style-type: none"> Dificultățile în asigurarea cofinanțării - pot bloca accesul beneficiarilor potențiali la finanțare.

Tabel 2: Analiza SWOT

CAP. IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție. Abordarea integrată a nevoilor de dezvoltare locală.

Măsurile Strategiei de dezvoltare locală au fost selectate astfel încât:

- fiecare măsură are un caracter inovativ, aduce plus valoare teritoriului și contribuie la obiectivul transversal “**Mediu și climă**”;
- fiecare măsură, luată individual, contribuie la soluționarea a cel puțin unei probleme identificate în Analiza diagnostic și la atingerea a cel puțin unui obiectiv descris la pag.3 .
- **sa finanteze infrastructuri in zonele marginalizate (broadband, turism, intreprinderi sociale de insertie) sau pentru zonele marginalizate (centru socio-medical de zi)**

- măsurile, luate împreună, acționează:
 - **sinergic**: strategia identifică proiecte gândite etapizat, care se continuă unul pe celălalt în vederea atingerii obiectivelor și priorităților stabilit;
 - **complementar**: aceiași beneficiari depun proiecte pe măsuri diferite, în aşa fel încât să își poată crește și diversifica veniturile. Integrarea strategiei are loc la nivelul țăranului, care își construiește o gospodărie puternică și profitabilă.

Coerența abordării e vizibilă dacă analizăm lanțul de proiecte care stă la baza gândirii noastre strategice:

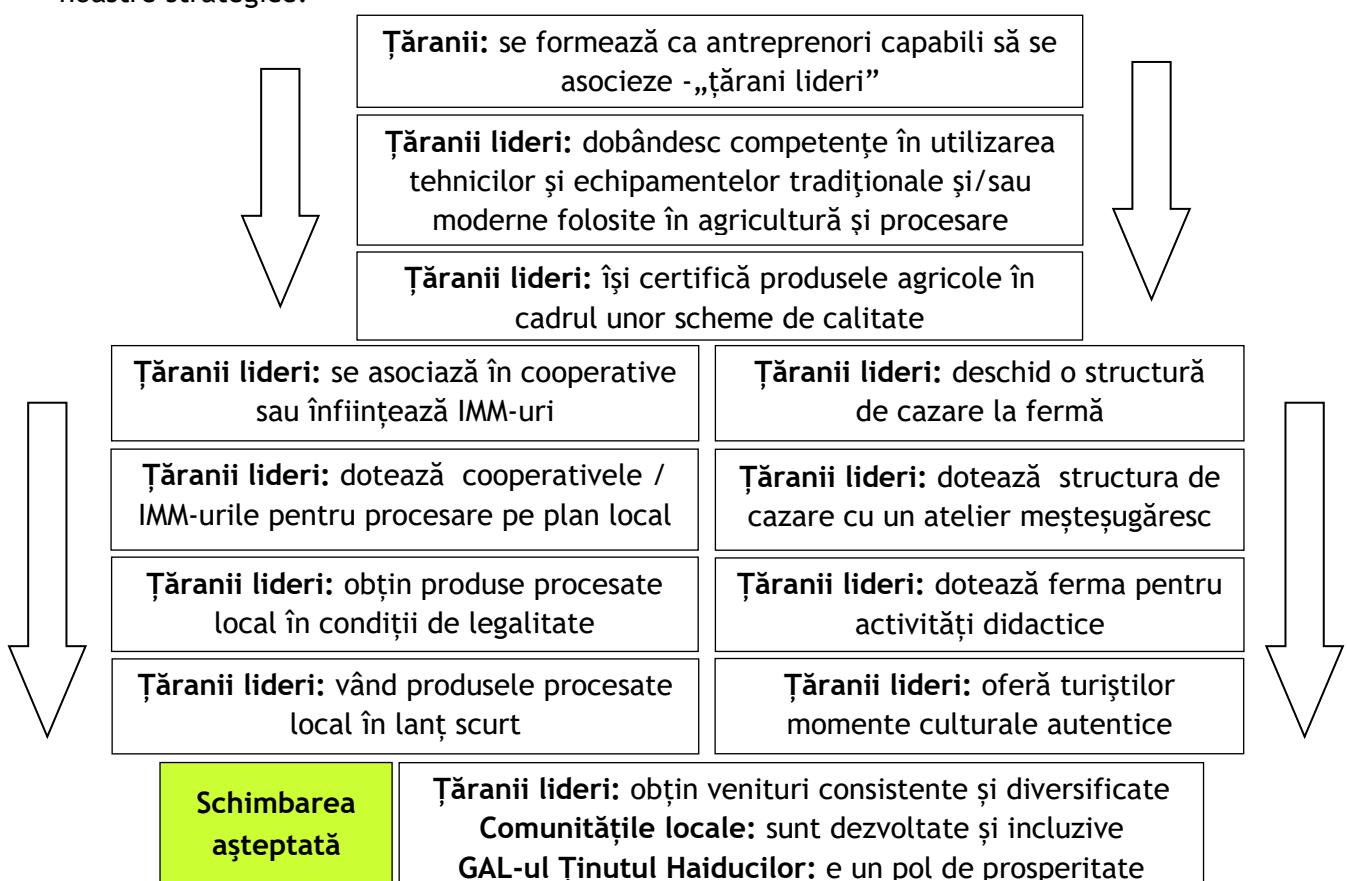

Fig. 5 - Integrarea strategiei: lanțul inovator de proiecte: “Agricultură și agroturism”

Acestui lanț îl se adaugă în strategie măsuri suport vizând:

- calitatea vieții și dezvoltarea inclusivă: măsura privind infrastructura de comunicații în bandă largă, măsura privind păstrarea tradițiilor și identității locale și măsura privind serviciile sociale integrate;
- creșterea atractivității teritoriului: printr-un branding adecvat și prin crearea de trasee turistice amenajate.

Tabel 3: Logica intervenției - a se observa sinergia (grupuri de măsuri care contribuie împreună la aceeași prioritate)

Obiectivul de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
Obiectivul de dezvoltare 1 Obiective transversale	P1	D1A	1-M1.1.a/1A “Țărani lideri”	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul total al participanților instruiți: minim 200 • Cheltuieli publice totale: 50.000 Euro • Crearea de locuri de muncă: N.A.
			1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative”	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul total al participanților instruiți: minim 200 • Cheltuieli publice totale: 150.000 Euro • Crearea de locuri de muncă: minim 1.
	P3	D3A	3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate: 10. Cheltuieli publice totale: 90.000 Euro • Crearea de locuri de muncă: N.A.
			4-M4.2.a/3A “Procesare locală”	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de cooperative, grupuri de producători, IMM-uri, întreprinderi individuale și întreprinderi sociale de inserție constituite la nivel de GAL Ținutul Haiducilor, care beneficiază de investiții în dezvoltarea capacităților locale de procesare a produselor agricole - minim 5, maxim 18 • Crearea de locuri de muncă: minim 5. Cheltuieli publice totale: 810.000 Euro
Obiectivul de dezvoltare 3 Obiective transversale	P6	D6A	16- M16.4.a.1/3A “Lanțuri scurte”	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de parteneriate care primesc direct sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovisionare scurte: minim 2 • Numărul de exploatații agricole care primesc indirect sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovisionare scurte: minim 20 • Crearea de locuri de muncă: minim 2. Cheltuieli publice totale: 200.000 Euro
			6-M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricolice”	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de noi structuri de cazare funcționale în cadrul fermelor din GAL Ținutul Haiducilor (cod CAEN 5520): minim 10 • Număr de ferme pedagogice constituite în GAL Ținutul Haiducilor: minim 10 • Număr de noi ateliere meșteșugărești tradiționale funcționale amenajate în ferme din GAL Ținutul Haiducilor: minim 5 • Crearea de locuri de muncă: minim 10. Cheltuieli publice totale: 80.000 Euro
			6-M6.2.b/6A “Tradiții”	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de cooperative meșteșugărești, întreprinderi sociale de inserție, IMM-uri și micro-întreprinderi nou înființate / care își diversifică (pentru prima dată) activitatea

Obiectivul de dezvoltare 3 Obiective transversale	P6	D6A	6-M6.2.b/6A “Tradiții”	în domeniul cod CAEN 9001-9003 sau cod CAEN 1411-1419 - minim 3; • Crearea de locuri de muncă: minim 3, din care locuri de muncă pentru persoane de etnie romă: minim 1. Cheltuieli publice totale: 80.000 Euro
		D6B	7-M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate”	• Populație netă care beneficiază de infrastructuri și servicii socio-medicale îmbunătățite - minim 500 de locuitori ai GAL Ținutul Haiducilor; • Crearea de locuri de muncă: minim 5. Cheltuieli publice totale: 245.000 Euro
		D6B	7-M7.5.a/6B “Infrastructură turistică mică”	• Număr de trasee amenajate - minim 1; • Populație netă care beneficiază de infrastructuri turistice îmbunătățite - minim 500 de turiști; • Crearea de locuri de muncă: N.A.
		D6C	16-M16.7.a/6B “Strategie de branding”	• Număr de parteneriate care primesc direct sprijin pentru definirea și implementarea strategiei de branding - 1; • Numărul de parteneri care utilizează brandul regional astfel definit - minim 20; • Crearea de locuri de muncă - N.A.
		D6C	7-M7.3.a/6C “Infrastructură broadband”	• Populație netă care beneficiază de servicii TIC: minim 500 de locuitori ai GAL Ținutul Haiducilor • Crearea de locuri de muncă: N.A.

Tabel 4: Ierarhizarea priorităților de dezvoltare rurală și a măsurilor aferente din Strategia de dezvoltare locală

Rang prioritate	Prioritate	Rang măsură	Măsură	Justificare
1	P3	1	4-M4.2.a/3A “Procesare locală”	Prioritatea 3 finanțează motorul economic principal al dezvoltării GAL-ului - agricultura durabilă și profitabilă.
		2	16-M16.4.a.1/3A “Lanțuri scurte”	
		3	3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”	
2	P6	4	7-M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate”	Prioritatea 6 asigură o dezvoltare inclusivă (prin măsurile de infrastructură socială și broadband) și diversificată (prin măsurile care dezvoltă turismul, ca și sector complementar agriculturii).
		5	6-M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole”	
		6	7-M7.3.a/6C “Infrastructură broadband”	
		7	6-M6.2.b/6A “Tradiții”	
		8	7-M7.5.a/6B “Infrastructură turistică mică”	
		9	16-M16.7.a/6B “Strategie de branding”	
3	P1	10	1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative”	Prioritatea 1 asigură suportul uman necesar implementării strategiei (prin acțiuni de formare).
		11	1-M1.1.a/1A “Tăranii lideri”	

Ierarhizarea s-a realizat prima dată pe priorități, și abia apoi pe măsuri. Rangul de prioritate al măsurii este reflectat în alocarea financiară.

CAP. V: Prezentarea măsurilor

Fișa de măsură “Țărani lideri”

Titlu măsură: Formarea de competențe pentru înființarea structurilor asociative.

Cod măsură: 1-M1.1.a/1A

Tipul măsurii: SERVICII

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform datelor de la Recensământul agricol, la nivelul anului 2010, 96,77% dintre șefii de exploatații agricole fără personalitate juridică aveau doar experiență practică în agricultură, fără a fi beneficiat vreodată de o pregătire formală.

În acest sens, marea majoritate a fermierilor nu au absolvit vreun curs de pregătire în domeniul antreprenoriatului, care să îi pregătească pentru a-și concepe activitatea proprie ca pe o afacere orientată spre obținerea de profit.

În plus, la nivelul comunităților rurale din GAL Ținutul Haiducilor, deși există dorință și disponibilitatea de a lucra în parteneriat, nu mai există obișnuințele și reflexele necesare. Oamenii trebuie învățați ce înseamnă o cooperativă sau o întreprindere de inserție socială, lor trebuie să li se explice cum funcționează una și trebuie ajutați să dobândească competențele de bază pentru a putea fi membri cu drepturi depline într-o asemenea structură asociativă. De asemenea, e nevoie de formarea unor mentalități adecvate, în aşa fel încât să nu apară fenomene de tipul “pasagerului clandestin”, parteneriatele să nu facă implozie atunci când vor întâlni dificultăți, iar oamenii să fie capabili să gestioneze în mod constructiv conflictele inerente unei acțiuni colective.

În acest context, măsura finanțează două pachete de cursuri și ateliere de lucru, cu tematicile Antreprenoriat rural și Parteneriat rural.

Măsura are o abordare axată pe zonă, vizând soluționarea unei probleme specifice Ținutului Haiducilor - antreprenoriat redus, mentalități deficitare și lipsă de familiaritate cu structurile associative (în contextul în care anumite zone din Ținutul Haiducilor nu au fost colectivizate în perioada comunistă). Măsura contribuie la soluționarea problemelor P1, P4 și P5 identificate în analiza-diagnostic, reducând unele dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunea “Agricultură și industrie alimentară” - respectiv:

- *Marea majoritate a țărănilor nu beneficiază de instruire în domeniul antreprenoriatului rural;*
- *În majoritatea comunelor din GAL lipsesc structurile associative, care să ofere putere de negociere în relația cu furnizorii și distribuitorii;*
- *Mentalitățile deficitare și lipsa obișnuinței de a lucra împreună blochează inițiativele de cooperare și asociere;*
- *Marea majoritate a țărănilor nu sunt familiarizați cu procesul înființării unei structuri associative și nu cunosc cum funcționează aceasta.*

Măsura valorifică și unele puncte tarzi menționate în analiza SWOT la secțiunile “Organizare instituțională și socială” și “Agricultură și industrie alimentară” - respectiv:

- *Interesul major pentru programul LEADER demonstrat în cadrul consultărilor publice;*
- *Existența unei emulații pe plan local în ceea ce privește constituirea de cooperative și*

grupuri de producători.

Măsura contribuie, astfel, la atingerea obiectivelor O1, O4 și O5 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii
- Obiective specifice/locale ale măsurii:
 - Formarea țăranilor din GAL Ținutul Haiducilor pentru înființarea de structuri asociative funcționale;
 - Crearea de rețele între fermieri cu pregătire similară;
 - Crearea de relații economice și de colaborare între țăranii lideri și structurile ce vor fi înființate în urma derulării proiectelor.
- Măsura contribuie la prioritarea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale
- Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale.
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovare: pentru mulți țărani, ideea de a demara o afacere agricolă în locul agriculturii de subsistенă este un concept nou și inovator. În ceea ce privește ideea de asociere, inovația apare la nivelul formelor moderne propuse, structurate și funcționând altfel decât "cooperativele" comuniste.
 - Mediu și climă: programele de formare vor include în mod obligatoriu, ca și tematică orizontală, dezvoltarea durabilă. În plus, ca o adaptare locală, ele vor include și cel puțin un modul dedicat agriculturii ecologice și adaptării la schimbările climatice.
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt potențiali beneficiari direcți sau indrecți ai măsurilor 1-M1.2.a/1A "Activități demonstrative", 3-M3.1.a/3A "Scheme de calitate" și 6-M6.2.a/6A "Investiții în activități neagricole".
- Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura este sinergică cu măsura 1-M1.2.a/1A "Activități demonstrative", ambele contribuind la atingerea Priorității 1 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii:

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;*
- *Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local;*
- *Dezvoltarea identității locale.*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri aduc plus-valoare teritoriului, pregătind țăranii pentru a deveni "țăranii lideri", capabili să aplique pentru finanțare și să implementeze proiecte prin intermediul celorlalte măsuri ale strategiei. Ca atare, măsura "Țăranii lideri" este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, reprezentând prima etapă logică în lanțul integrat "Agricultură și agroturism".

Măsura se diferențiază de sub-măsura similară din PNDR și are caracter inovator prin fixarea unor criterii de eligibilitate și de selecție specifice teritoriului atât la nivelul

acțiunilor eligibile (vezi punctul 6), cât și al beneficiarilor indrecți (vezi punctul 8).

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- R(UE) Nr. 1336/2013; R(UE) Nr. 1303/2013; R(UE) Nr. 1305/2013; R(UE) Nr. 807/2014; R(UE) Nr. 808/2014; R(UE) Nr. 1407/2013; R(UE) Nr. 215/2014;
- OUG Nr. 34 /2006; HG Nr. 925/2006; Legea Nr. 31/1990; OG Nr. 26/2000; OUG Nr. 44/2008; Legea Nr. 1/2011; OG Nr. 8/2013; alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

4. Beneficiari direcți/indrecți (grup ţintă):

- Beneficiari direcți: Entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție.
- Beneficiari indrecți: țărani din GAL Ținutul Haiducilor.

5. Tip de sprijin:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor:

- Cursuri de formare în domeniul antreprenoriatului - curs competențe antreprenoriale, cu aplicare pe înființarea unui IMM sau a unei întreprinderi individuale. Astfel, cursurile și atelierele de lucru vor acoperi în mod explicit următoarele tematici:
 - Cum înființăm o firmă sau o întreprindere individuală;
 - Cum conducem o firmă sau o întreprindere individuală - strategie și plan de afaceri;
 - Dezvoltare agricolă durabilă și adaptare la schimbările climatice - mentalități și exemple concrete (cu accent pe situația existentă în teritoriul GAL);
 - Marketing rural și exemple de bune practici.

Fiecare dintre aceste teme va fi acoperită printr-un curs de formare teoretică și un atelier de lucru practic. În cadrul atelierului se vor aplica efectiv noțiunile predate, trainerul urmând să asiste participanții să elaboreze documentația necesară înființării unei firme sau a unei întreprinderi individuale și să elaboreze, pentru aceasta, un plan de afaceri și o strategie de marketing care respectă principiul dezvoltării durabile.

- Cursuri de formare în domeniul parteneriatului rural - cu aplicare directă în domeniul înființării și funcționării cooperativelor și a întreprinderilor sociale de inserție. Astfel, cursurile și atelierele de lucru vor acoperi în mod explicit următoarele tematici:
 - Ce este și care sunt avantajele unei cooperative/întreprinderi sociale de inserție;
 - Cum înființăm o cooperativă/întreprinderi sociale de inserție;
 - Cum funcționează o cooperativă/întreprinderi sociale de inserție. Management participativ;
 - Dezvoltare agricolă durabilă și adaptare la schimbările climatice - mentalități și exemple concrete (cu accent pe situația existentă în teritoriul GAL);
 - Oportunități de procesare; produse rurale cu potențial de vânzare - bune practici;
 - Dezvoltarea parteneriatelor. Lanțul scurt. Modalități de asociere pentru vânzare - bune practici.

Fiecare dintre aceste teme va fi acoperită printr-un curs de formare teoretică și un atelier de lucru practic. În cadrul atelierului se vor aplica efectiv noțiunile predate, trainerul urmând să asiste participanții să elaboreze documentația necesară înființării unei

cooperative, să ia decizii privind managementul acesteia și să elaboreze un plan de afaceri și o strategie de marketing care respectă principiul dezvoltării durabile. De asemenea se vor identifica propunerile de parteneriate pentru vânzarea produselor în lanț scurt.

Acțiuni neeligibile: Servicii de consiliere și consultanță (art. 15 din Reg. (UE) nr. 1305/2013).

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul va furniza dovezi pentru a atesta faptul că:
 - se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
 - este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
 - are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
 - dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
 - are experiență anterioară relevantă în furnizarea de cursuri de formare și moderarea de ateliere de lucru;
 - dispune de capacitate tehnică și finanțieră necesare derulării cursurilor;
 - nu este în stare de faliment ori lichidare;
 - și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat;
- Pentru fiecare formator și moderator propus, solicitantul va face dovada că acesta:
 - are studii universitare obținute cu diplomă de licență într-o specializare convergentă cu tematica cursului și/sau a atelierului de lucru condus;
 - are o experiență profesională anterioară în livrarea de cursuri de formare și/sau moderarea de ateliere de lucru.
- **Costuri eligibile:**
 - Costuri legate de organizarea și livrarea cursurilor de formare și a atelierelor de lucru:
 - Onorariile prestatorilor (inclusiv salariai, masă și transport);
 - Materiale didactice și consumabile.
 - Costuri legate de asigurarea participării beneficiarilor indirecți:
 - Costuri legate de masa participantilor;
 - Costuri legate de deplasarea participantilor.

Toate cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

8. Criterii de selecție

- Procesul de selecție a beneficiarilor se va realiza conform procedurii de achiziții publice, reglementate prin legislația națională.
- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Beneficiarii care pot face dovada expertizei și experienței anterioare (atât a organizației, cât și a formatorilor și moderatorilor propuși) în domenii relevante pentru tematica cursurile și atelierelor de lucru.
- În ceea ce privește selecția participantilor la cursuri de formare și ateliere de lucru:
 - revine GAL-ului sarcina de a anima teritoriul și de a identifica nominal beneficiari indirecți ai măsurii. În acest sens, GAL-ul va elabora o procedură de identificare și selecție a participantilor la cursurile de formare. În vederea respectării principiilor

egalității de șanse, incluziunii sociale, reprezentativitatea teritoriului și a promovării tinerilor, selecția beneficiarilor indirecți va urmări, pe cât posibil, respectarea următoarelor cerințe:

- minim 50% dintre participanți vor fi femei;
- minim 50% dintre participanți vor fi tineri sub 40 de ani;
- ponderea participanților de etnie maghiară și romă va fi proporțională cu ponderea locuitorilor maghiari și romi în totalul populației GAL-ului;
- minim 10 beneficiari din fiecare comună, inclusiv din zonele/satele marginalizate
- prioritate vor avea, conform procedurii elaborate de GAL:
 - țărani care doresc să participe la formare pentru a putea accesa ulterior alte măsuri ale strategiei - cu respectarea cerințelor acestora (de exemplu, 1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative”, 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate” sau 4-M4.2.a/3A “Procesare locală”).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Contribuția publică nerambursabilă este de 50.000 Euro, iar rata sprijinului este de 100%;
- Din contribuția publică nerambursabilă totală, 25.000 Euro vor fi alocați pentru organizarea cursurilor de antreprenoriat rural (vizând înființarea IMM-urilor și întreprinderilor individuale), iar 25.000 Euro vor fi alocați pentru organizarea cursurilor de parteneriat rural (vizând înființarea și funcționarea structurilor associative);
- Cursanții pot participa atât la cursurile de antreprenoriat rural, cât și la cele de parteneriat rural (fără a exista, însă, o obligație în acest sens).

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Numărul total al participanților instruiți - minim 200.
- Indicator: Cheltuieli publice totale - 50.000 Euro
- Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - Nu se aplică în cazul acestei măsuri.

Fișa de măsură “Activități demonstrative”

Titlu măsură: Implementarea unor programe de formare aplicativă în ferme și ateliere didactice, pentru diseminarea unor tehnici și procedee tradiționale și/sau inovative de cultivare și/sau procesare a produselor agricole

Cod măsură: 1-M1.2.a/1A

Tipul măsurii: SERVICII

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura oferă soluții atât pentru redescoperirea tradiției, cât și pentru introducerea inovației. Pe de o parte, la nivelul Ținutului Haiducilor, cultura anumitor *plante tradiționale* (de exemplu, inul și cânepa), creșterea unor *animale tradiționale* (de exemplu, bivolii) sau a unor soiuri și specii locale, precum și procesarea produselor agricole obținute după rețete, tehnici și procedee tradiționale este pe punctul de a se pierde sau chiar să pierdă.

Pentru revigorarea acestora, e nevoie de un tip de formare aparte - sesiuni practice, care valorifică expertiza ultimilor agricultori familiarizați cu respectivele tradiții, derulate într-un context de învățare aparte - în cadrul unor ferme sau ateliere demonstrative (fixe sau mobile), care prezintă nu doar produsul *în sine*, ci permit și înțelegerea tehnologiei folosite *în mod tradițional*.

Pe de altă parte, pentru *produsele agricole realizate pe scară largă* (de exemplu, laptele), țărani nu sunt familiarizați cu unele tehnici și echipamente de procesare de ultimă generație, mai eficiente și cu un impact scăzut asupra mediului.

În acest context, măsura finanțează derularea de activități demonstrative, menite să explice utilizarea unor tehnici și metode tradiționale sau a unor tehnici noi/adapte de procesare.

Măsura are o abordare axată pe zonă (vizând, de exemplu, produse agricole și tehnici cu tradiție pe plan local) și contribuie la soluționarea problemelor P1, P4 și P5 identificate în analiza-diagnostic. Măsura elimină sau reduce unele dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunea “Activități economice - agricultură” - respectiv:

- *Anumite tehnici și metode tradiționale de producție și/sau procesare sunt pe punctul de a se pierde sau să au pierdut deja;*
- *Tărani nu cunosc ultimele tehnologii și echipamente de procesare a produselor agricole;*
- *Tărani se găsesc în imposibilitatea de a procesa legal produsele agricole primare, în lipsa unor unități acreditate.*

Măsura valorifică unele dintre punctele tari menționate în analiza SWOT la secțiunea “Activități economice - agricultură” - respectiv:

- *Existența pe teritoriul GAL-ului a condițiilor propice (de climă și sol) pentru cultivarea sau creșterea unor soiuri și specii locale / de nișă;*
- *Existența unor tradiții locale în cultivarea sau creșterea unor soiuri și specii locale / de nișă, precum și în procesarea produselor agricole astfel obținute.*

Măsura contribuie, astfel, la atingerea obiectivelor O1, O4 și O5 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii
- Obiective specifice ale măsurii:
 - Înființarea unor ferme și ateliere didactice, de mici dimensiuni;
 - Formarea țăranilor din Ținutul Haiducilor în domeniul culturii anumitor plante tradiționale, creșterii unor animale tradiționale sau a unor soiuri și specii locale, precum și în domeniul procesării produselor agricole obținute după rețete, tehnici și procedee tradiționale;
 - Formarea țăranilor din Ținutul Haiducilor pentru a putea procesa produse agricole realizate pe scară largă folosind tehnici și echipamente de ultimă generație, cu impact scăzut asupra mediului înconjurător.
- Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale
- Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale.
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovare: măsura are un dublu potențial de inovare - pe de o parte, prin refamiliarizarea țăranilor cu culturi, animale și produse tradiționale abandonate în perioada de tranziție, pe fondul destrukturării sistemului de producție agricolă; pe de altă parte, prin familiarizarea țăranilor cu tehnici și echipamente de procesare noi, aplicabile pentru produsele realizate pe scară largă în Ținutul Haiducilor;
 - Mediu și climă - prin refamiliarizarea țăranilor cu culturi, animale și produse tradiționale se creează premisele pentru o mai bună adaptare a producției la condițiile locale de climă și mediu, reducându-se necesarul pentru investiții în îngrijirea mediului sau pesticide. Prin familiarizarea țăranilor cu tehnici și echipamente de procesare noi se creează premisele pentru creșterea eficienței energetice a procesării produselor agricole pe plan local și reducerea impactului negativ asupra mediului.
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:
 - Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt potențiali beneficiari direcți sau indirecți ai măsurilor 1-M1.1.a/1A "Țărani lideri", 3-M3.1.a/3A "Scheme de calitate", 4-M4.2.a/3A "Procesare locală", 16-M16.4.a.1/3A "Lanțuri scurte" și 6-M6.2.a/6A "Investiții în activități neagricole".
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinergică cu măsura 1-M1.1.a/1A "Țărani lideri", ambele contribuind la atingerea Priorității 1 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii:

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;*
- *Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local;*
- *Dezvoltarea identității locale.*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri aduc plus-valoare teritoriului, oferind țăranilor lideri posibilitatea de a se familiariza cu metodele și procedeele agriculturii tradiționale (utile în cazul în care vor aplica pentru certificare prin scheme de

calitate) și/sau cu metodele și procedeele de ultimă generație în procesare produselor agricole. Ca atare, măsura “Activități demonstrative” este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, reprezentând a doua etapă logică în lanțul integrat “Agricultură și agroturism”.

Măsura se diferențiază de sub-măsura similară din PNDR și are caracter inovator prin fixarea unor criterii de eligibilitate și de selecție specifice teritoriului atât la nivelul acțiunilor eligibile (vezi punctul 6), cât și al beneficiarilor indirecți (vezi punctul 8).

3. Trimitere la alte acte legislative:

- R(UE) Nr. 1336/2013; R(UE) Nr. 1303/2013; R(UE) Nr. 1305/2013; R(UE) Nr. 808/2014; R(UE) Nr. 1407/2013; R(UE) Nr. 215/2014;
- OUG Nr. 34 /2006; HG Nr. 925/2006; Legea Nr. 31/1990; OG Nr. 26/2000; OUG Nr. 44/2008; Legea Nr. 1/2011; OG Nr. 8/2013; alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă):

- Beneficiari direcți: Entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție.
- Beneficiari indirecti: Țărani din GAL Ținutul Haiducilor.

5. Tip de sprijin:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor:

- Înființare, pe teritoriul HAL Ținutul Haiducilor, a unor ferme și ateliere didactice de mici dimensiuni, precum și închirierea unor ateliere mobile pentru derularea de activități demonstrative;
- Sesiuni practice de formare în domeniul cultivării/creșterii unor plante/animale tradiționale și/sau soiuri și specii locale, precum și în domeniul procesării produselor agricole obținute după rețete, tehnici și procedee tradiționale;
- Sesiuni practice de formare în domeniul procesării produselor agricole realizate pe scară largă în Ținutul Haiducilor folosind tehnici și echipamente de ultimă generație, cu impact scăzut asupra mediului înconjurător.

Acțiuni neeligibile: Înființarea unor ferme sau ateliere de mari dimensiuni, permanente sau cu scop principal de producție și vânzare de produse agro-alimentare.

7. Condiții de eligibilitate:

- Beneficiarul va furniza dovezi pentru a atesta faptul că:
 - se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
 - este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
 - are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională și are experiență anterioară relevantă în furnizarea de cursuri de formare
 - dispune de personal calificat, propriu sau cooptat; pentru fiecare curs oferit, solicitantul va face dovada că expertul are o experiență practică relevantă în domeniul cursului;
 - dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării cursurilor;

- nu este în stare de faliment ori lichidare; și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat.

• **Costuri eligibile:**

- *Costuri de investiții relevante pentru înființarea fermelor și atelierelor demonstrative:*
 - Costuri cu înființarea fermelor sau atelierelor demonstrative: concesionarea terenului pe durata proiectului, realizarea de lucrări de amenajare a terenului, construcția eventualelor spații temporare pentru desfășurarea activităților demonstrative, închirierea echipamentelor tradiționale folosite în scop demonstrativ (noi sau la mâna a doua), închirierea altor utilaje și facilități necesare (noi sau la mâna a doua), inclusiv a atelierelor mobile etc.;
 - Costuri ce țin de respectarea cerințelor pentru funcționarea temporară a fermelor și atelierelor demonstrative (de exemplu, costuri pentru protecția mediului, securitate în muncă și PSI, securitate alimentară în fermele și atelierele didactice etc.);
 - Costuri legate de asigurarea materialul didactic pentru activitățile demonstrative pe durata proiectului (achiziție material săditor, închiriere animale tradiționale etc.);
 - Costuri legate de funcționarea fermei sau atelierului didactic pe durata proiectului (costuri cu materiile prime necesare, costuri administrative legate de funcționarea fermei sau a atelierului, costuri salariale ale personalului care gestionează ferma sau atelierul demonstrativ etc.).

NOTĂ: Investițiile se pot realiza doar în ferme și ateliere de mici dimensiuni, cu scop exclusiv demonstrativ (nu și comercial). “Dimensiunea mică” se referă la dimensiunea minim necesară pentru ca respectiva fermă sau respectivul atelier să poată fi folosit, în mod eficient, pentru activități de formare demonstrative. Aceste investiții vor avea un caracter temporar, fiind menținute exclusiv pe durata de viață a proiectului demonstrativ.

- *Costuri legate de organizarea și livrarea sesiunilor practice de formare și a activităților demonstrative:*
 - Onorariile prestatorilor (inclusiv salarii, masă și transport);
 - Costuri cu multiplicarea eventualelor materiale-suport;
 - Costuri cu consumabilele;
- *Costuri legate de asigurarea participării beneficiarilor indirecți:*
 - Costuri legate de masa participanților;
 - Costuri legate de deplasarea participanților.

Toate cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

8. Criterii de selecție

- Procesul de selectie a beneficiarilor se va realiza conform procedurii de achiziții publice, reglementate prin legislația națională.
- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului, beneficiarii care pot face dovada:
 - caracterului tradițional / local al plantelor, animalelor, soiurilor și speciilor a căror cultivare sau creștere este propusă a fi demonstrată, respectiv caracterul tradițional al rețetelor, tehniciilor și procedeelor ce se propun a fi demonstrează;
 - caracterului de ultimă generație a tehniciilor și echipamentelor de procesare a produselor agricole realizate la scară largă în GAL, propuse pentru a fi demonstrează;

- expertizei și experienței anterioare (atât a organizației, cât și a formatorilor și moderatorilor propuși) în organizarea de cursuri de formare în domeniile solicitate.
- În ceea ce privește selecția participanților la cursuri de formare și ateliere de lucru:
 - revine GAL-ului sarcina de a anima teritoriul și de a identifica nominal beneficiari indirecți ai măsurii. În acest sens, GAL-ul va elabora o procedură de identificare și selecție a participanților la cursurile de formare. În vederea respectării principiilor egalității de şanse, incluziunii sociale, reprezentativității teritoriului și a promovării tinerilor, selecția beneficiarilor indirecți va urmări, pe cât posibil, respectarea următoarelor cerințe:
 - minim 50% dintre participanți vor fi femei
 - minim 50% dintre participanți vor fi tineri sub 40 de ani;
 - ponderea participanților de etnie maghiară și romă va fi proporțională cu ponderea locuitorilor maghiari și romi în totalul populației GAL-ului;
 - minim 10 beneficiari din fiecare comună, inclusiv din zonele/satele marginalizate
 - prioritate vor avea, conform procedurii elaborate de GAL:
 - țărani care au beneficiat deja de cursuri de antreprenoriat rural și/sau parteneriat rural prin măsura 1-M1.1.a/1A “Țărani lideri”;
 - țărani care doresc să participe la formare pentru a putea accesa ulterior alte măsuri ale strategiei - cu respectarea cerințelor acestora (de exemplu, 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”, 16-M16.4.a.1/3A “Lanțuri scurte” sau 4-M4.2.a/3A “Procesare locală”).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Contribuția publică nerambursabilă este de 150.000 Euro, iar rata sprijinului este de 100%. Pragurile de finanțare pentru proiecte sunt de minim 50.000 Euro și maxim 150.000 Euro pentru un proiect. Numărul de proiecte estimate a se finanța este între 1 și 3.

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Numărul total al participanților instruiți - minim 200
- Indicator: Cheltuieli publice totale - 150.000 Euro
- Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - minim 1 pe durata proiectului (în managementul fermei sau a atelierului demonstrativ).

Fișă de măsură “Scheme de calitate”

Titlu măsură: Certificarea produselor agro-alimentare prin scheme de calitate

Cod măsură: 3-M3.1.a/3A

Tipul măsurii: SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Prin proiectul de cooperare finanțat în cadrul precedentei strategii, la nivel de GAL Ținutul Haiducilor au fost identificate o serie de produse tradiționale sau cu specific local. Din păcate, nici unul dintre acestea nu este certificat printr-o schemă de calitate europeană. Motivul ține de costurile aferente și de birocrația percepță a procesului.

Măsura finanțează asistența specializată de care au nevoie fermierii și cooperativele formate pe teritoriul GAL-ului pentru a-și certifica produsele în cadrul uneia dintre schemele de calitate europene și acoperă costurile legate de certificarea propriu-zisă.

Măsura are o abordare axată pe zonă (vizând scheme de calitate adecvate specificului local al Ținutului Haiducilor) și contribuie la rezolvarea problemelor P2 și P5 identificate în analiza-diagnostic. Măsura reduce unele dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunea “Agricultură și industrie alimentară” - respectiv:

- *Lipsesc certificările de calitate pentru produsele agro-alimentare din GAL;*
- *Profitabilitatea scăzută a activității agricole pe scară mică menține producătorii într-o stare de sărăcie, nepermittându-le să se doteze cu echipamente moderne sau să se certifice pe scheme de calitate.*

Măsura valorifică unele dintre punctele tari menționate în analiza SWOT la secțiunea “Agricultură și industrie alimentară” - respectiv:

- *Existența pe teritoriul GAL-ului a condițiilor propice (de climă și sol) pentru cultivarea sau creșterea unor soiuri și specii locale / de nișă;*
- *Existența unei tradiții în cultivarea sau creșterea unor soiuri și specii locale / de nișă, precum și în procesarea produselor agricole astfel obținute;*
- *Practicarea în multe zone ale GAL-ului a agriculturii tradiționale, cu potențial ecologic ridicat.*

Măsura contribuie, astfel, la atingerea obiectivelor O2 și O5 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii
- Obiective specifice ale măsurii:
 - Certificarea unor produse locale prin scheme de calitate;
 - Încurajarea consumului de produse cu certificare de calitate, prin promovarea beneficiilor acestora.
- Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură.

- Măsura corespunde obiectivelor art. 16 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovație: implementarea acestei măsuri va introduce inovație în teritoriu prin diseminarea unor bune practici folosite deja în Europa - certificarea produselor în cadrul unor scheme de calitate (la momentul de față, nici un produs din Ținutul Haiducilor nu este certificat prin vreo schemă de calitate europeană).
 - Mediu și climă: produsele certificate pe scheme de calitate vor fi realizate în condiții mult mai prietenoase față de mediu (de exemplu, în condiții de agricultură ecologică sau utilizând echipamente și procedee tradiționale, care nu necesită consum de energie electrică). Ca atare, măsura contribuie în mod direct la atingerea obiectivului transversal "Mediu și climă".
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:
 - Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt potențiali beneficiari direcți sau indirecți ai măsurilor 4-M4.2.a/3A "Procesare locală", 16-M16.4.a.1/3A "Lanțuri scurte", 6-M6.2.a/6A "Investiții în activități neagrile" și 16-M16.7/3A "Strategie de branding".
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinergică cu măsura 4-M4.2.a/3A "Procesare locală" și 16-M16.4.a.1/3A "Lanțuri scurte", toate contribuind la atingerea priorității 3 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;*
- *Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local.*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri creează plus-valoare, oferind țăranilor lideri posibilitatea de a comercializa produse certificate prin scheme de calitate recunoscute pe plan european. Calitatea certificată le va permite țăranilor să se adrezeze unei nișe superioare de piață - consumatorii preocupăți de alimentația sănătoasă, care sunt dispuși să plătească prețuri mai mari pentru produsele agricole achiziționate. Ca atare, măsura "Scheme de calitate" este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, reprezentând a treia etapă logică în lanțul integrat "Agricultură și agroturism".

Măsura este inovativă, adresând nevoi locale care nu sunt adresate printr-o măsură națională la nivel de PNDR.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- R(UE) Nr. 1336/2013; R(UE) Nr. 1303/2013; R(UE) Nr. 1305/2013; R(UE) Nr. 807/2014; R(UE) Nr. 808/2014; R(UE) Nr. 1407/2013; R(UE) Nr. 215/2014;
- R (CE) nr. 882/2004; R (CE) nr. 834/2007; R (CE) nr. 889/2008; R (CE) nr. 1235/2008; R (CE) nr. 110/2008; R (CE) nr. 765/2008; R (UE) nr. 1151/2012; Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 716/2013; Regulamentul Delegat (UE) nr. 664/2014; Regulamentul

Delegat (UE) nr. 665/2014; Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 668/2014; Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1239/2014; Regulamentul nr. 1144/2014; Regulamentul nr. 2345/2015;

- OUG nr. 34/2000; HG nr. 759/2010; HG nr. 131/2013; HG nr. 276/2014; HG nr. 152/2015;
- Ordinul comun al ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 417/110/2002;
- Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 147/2005;
- Ordinul comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, ministrului sănătății publice și președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 368/1160/212/2008;
- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și președintele Autorității Naționale Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 51/2010;
- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 181/2012;
- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 8/2013;
- Ordinul comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, ministrului sănătății și președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 724/1082/360/2013;
- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1253/2013;
- Ordinul comun al viceprim-ministrului, ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, ministrului sănătății și președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 394/290/89/2014;
- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1762/2015.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Beneficiari direcți: Fermieri individuali și grupuri de fermieri.
- Beneficiari indirecți: Comunitatea locală.

5. Tip de sprijin

- Sume forfetare

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor:

- Certificarea produselor în cadrul uneia dintre schemele de calitate europene: indicație geografică protejată, denumire de origine protejată, specialitate tradițională garantată, produs ecologic și produs montan (o dată ce legislația națională aferentă produselor montane va fi adoptată).

Acțiuni neeligibile:

- activități de informare și publicitate menite să promoveze produsele agricole sau alimentare certificate;
- investiții în agricultura ecologică (Art. 29/Reg. 1305/2013).

7. Condiții de eligibilitate:

- Costuri eligibile:
 - Costuri de certificare a produselor în cadrul uneia dintre schemele de calitate europene: costuri pentru întocmirea documentației necesare, taxe pentru certificare,

cheltuielile aferente controalelor necesare pentru verificarea respectării specificațiilor schemei, precum și cotizația anuală de participare la schema respectivă

8. Criterii de selecție:

- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Tânării care au beneficiat de formare în cadrul măsurilor 1-M1.1.a/1A “ Tânărani lideri” și 1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative”;
 - Tânării fermieri sau grupurile de fermieri în cadrul cărora minim 30% dintre membri sunt tineri fermieri sub 40 de ani și/sau femei.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Sprijinul forfetar este de 3.000 Euro/beneficiar/an; fiecare beneficiar va beneficia de sprijin pe o perioadă de 3 ani; estimăm un număr de 10 beneficiari. Contribuția publică nerambursabilă este, în acest context: 90.000 Euro. Rata sprijinului este de 100%.

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate - 10
- Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - Nu se aplică în cazul acestei măsuri.

Fișa de măsură “Procesare locală”

Titlu măsură: Sprijin pentru investiții în procesarea locală a produselor agroalimentare din GAL Ținutul Haiducilor

Cod măsură: 4-M4.2.a/3A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

La nivelul GAL Ținutul Haiducilor, marea majoritate a țăranilor nu dispun de facilitățile necesare pentru adăugarea de valoare în condiții conforme, legale, produselor agricole primare (prin sortare, condiționare și procesare). Lipsesc, de asemenea, facilitățile de colectare, recepție și depozitare, care ar permite formarea unor loturi semnificative cantitativ, precum și facilitățile de ambalare și etichetare a produselor finite rezultate în urma procesării.

În aceste condiții, fermierii sunt nevoiți să-și vândă produsele agricole neprelucrate, la prețuri dictate de procesatori sau distribuitori (de regulă, prețuri foarte mici, sub costul de producție).

Măsura finanțează activitățile de procesare locale, oferind posibilitatea țăranilor lideri din GAL (grupați în cooperative sau grupuri de producători sau organizații ca IMM-uri, întreprinderi individuale sau întreprinderi sociale de inserție) să investească în construcții, echipamente, utilaje, servicii și active imateriale necesare pentru toate etapele procesului de procesare a produselor agricole primare.

Măsura are o abordare axată pe zonă (pe de o parte, ea vizează în mod explicit organizații constituite din și de către fermieri din Ținutul Haiducilor; pe de altă parte, ea acordă prioritate la finanțare acelor organizații care, în urma investiției, se angajează să proceseze produse agricole locale de la cel puțin 5 fermieri din GAL Ținutul Haiducilor). Măsura contribuie la rezolvarea problemelor P3 și P5 identificate în analiza-diagnostic, prin reducerea unora dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunea “Agricultură și industrie alimentară” - respectiv:

- În majoritatea comunelor din GAL lipsesc structurile associative, care să ofere putere de negociere în relația cu furnizorii și distribuitorii;
- Fermierii se găsesc în imposibilitatea de a procesa legal produsele agricole primare, în lipsa unor unități acreditate;
- Lipsesc capacitatele locale de colectare, recepție, depozitare, condiționare, sortare, procesare și ambalare;
- Profitabilitatea scăzută a activității agricole pe scară mică menține producătorii într-o stare de sărăcie, nepermittându-le să se doteze cu echipamente moderne sau să se certifice pe scheme de calitate.

Măsura valorifică și unele dintre punctele tari menționate în analiza SWOT la secțiunea “Agricultură și industrie alimentară” - respectiv:

- Existența unor procesatori bine consolidati, care au supraviețuit crizei, aflați pe un trend ascendent, care pot genera locuri de muncă și pot contribui la crearea de rețele de aprovizionare locală;
- Existența unei emulații pe plan local în ceea ce privește constituirea de cooperative și grupuri de producători.

Măsura contribuie, astfel, la atingerea obiectivelor O3 și O5 ale Strategiei de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii
- Obiectiv specific al măsurii:
 - Dezvoltarea capacităților locale de procesare a produselor agricole, aflate în proprietatea fermierilor (grupați în cooperative sau grupuri de producători sau organizați ca IMM-uri, întreprinderi individuale sau întreprinderi sociale de inserție).
- Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură
- Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovare: măsura va permite dotarea țăranilor lideri (grupați în cooperative sau grupuri de producători sau organizați ca IMM-uri, întreprinderi individuale sau întreprinderi sociale de inserție) să aibă acces la tehnologii și echipamente tradiționale autentice sau la tehnologii și echipamente de ultimă generație, menite să permită procesarea pe plan local a produselor agricole primare;
 - Mediu și climă: măsura va acorda prioritate la finanțare acelor proiecte care prevăd dotarea cu tehnologii și echipamente cu consum energetic redus, cu impact minim asupra mediului și/sau care permit reciclarea unor materii prime.
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:
 - Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt potențiali beneficiari direcți sau indirecți ai măsurilor 1-M1.1.a/1A “Țăranii lideri”, 1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative” și 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”.
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinergică cu măsurile 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate” și 16-M16.4.a/3A “Lanțuri scurte”, toate contribuind la atingerea priorității 3 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Capacitatea instituțională creată și consolidată prin parteneriate;*
- *Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local.*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri creează plus-valoare, oferind țăranilor lideri posibilitatea de a-și crește veniturile din agricultură, prin procesarea locală a produselor agricole primare și comercializarea unor produse cu valoare adăugată mare. Ca atare, măsura “Procesare locală” este extrem de relevantă pentru Strategia de

dezvoltare locală, reprezentând o etapă esențială pe ramura “Agricultură” din lanțul integrat “Agricultură și agroturism”.

Măsura se diferențiază de sub-măsura similară din PNDR și are caracter inovator prin fixarea unor criterii de eligibilitate și de selecție specifice teritoriului atât la nivelul acțiunilor eligibile (vezi punctul 6), cât și al beneficiarilor direcți (vezi punctele 4 și 8).

3. Trimiteri la alte acte legislative

- R (UE) nr. 1303/2013, R (UE) nr. 651/2014, R (UE) nr. 1407/2013, R (UE) nr. 852/2004, R (UE) nr. 853/2004, R (UE) nr. 854/2004, R (UE) nr. 882/2004, R (UE) nr. 178/2002, R (UE) Nr. 1336/2013; R (UE) Nr. 1305/2013; R (UE) Nr. 807/2014; R (UE) Nr. 808/2014; R (UE) Nr. 215/2014;
- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003; Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02;
- Legea nr. 346/2004; Legea 31/1990; OUG 44/2008; Legea nr. 1/2005; Legea nr. 566/2004; Ordonanța nr. 37/ 2005;
- Ordinul nr. 119/2014; Ordinul 10/2008; Ordinul 111/2008; Ordin 57/2010

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Beneficiari direcți:
 - Cooperative și grupuri de producători constituite la nivelul GAL Ținutul Haiducilor, definite conform legislației naționale în vigoare.
 - IMM-uri, întreprinderi individuale și întreprinderi sociale de inserție.
- Beneficiari indirecți:
 - Țărani lideri proprietari/membri ai organizațiilor care beneficiază de finanțare; comunitatea locală.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor:

- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea și dotarea unităților de procesare, inclusiv investiții privind ambalarea și etichetarea produselor;
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea capacitaților locale de colectare, recepție, depozitare, condiționare, sortare, procesare, ambalare și etichetare;
- Investiții pentru conformarea unităților de procesare la cerințele de mediu, protecția muncii, PSI și securitate alimentară existente (în ceea ce privește managementul apelor uzate și al deșeurilor etc.);
- Îmbunătățirea controlului intern al calității și conformarea cu noile standarde ce vor fi impuse de legislația europeană pentru prelucrarea și comercializarea produselor agro-alimentare;
- Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;

- Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului.

Acțiuni neeligibile: Acțiuni vizând investiții pentru comercializarea propriu-zisă a produselor procesate pe plan local.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/operațiunile eligibile;
- Sprijinul va fi limitat la investiții în procesarea produselor agricole incluse în lista cuprinsă în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene în scopul obținerii de produse Anexa I și non-Anexa I;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza prezentării documentației tehnico-economice;
- Solicitantul nu trebuie să fie în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare;
- Investiția va respecta prevederile legislației în vigoare din domeniul sănătate publică, sanitar-veterinar și siguranță alimentară;
- Investițiile vor respecta reglementările de urbanism în vigoare și vor fi compatibile cu patrimoniul arhitectural tradițional al zonei;
- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.
- **Costuri eligibile:**
 - Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea clădirilor în care au loc operațiunile de recepție, depozitare, condiționare, sortare, procesare, ambalare și etichetare a produselor agro-alimentare locale;
 - Achiziționarea, inclusiv în leasing de utilaje noi, instalații, echipamente și mijloace de transport specializate în scopul colectării materiei prime, recepției, depozitării, condiționării, sortării, procesării, ambalării și/sau etichetării produselor agro-alimentare locale;
 - Cheltuieli generate de conformarea unităților de recepție, depozitare, condiționare, sortare, procesare, ambalare și comercializare la cerințele de mediu și securitate alimentară (în ceea ce privește managementul apelor uzate și al deșeurilor etc.)
 - Cheltuieli generate de îmbunătățirea controlului intern al calității și conformarea cu noile standarde ce vor fi impuse de legislația europeană pentru procesarea și comercializarea produselor agro-alimentare;
 - Cheltuieli generate de investițiile în active necorporale.

8. Criterii de selecție:

- Selecția proiectelor va fi organizată pe baza următoarelor principii:
 - Organizarea de sesiuni anuale continue de depunere a proiectelor cu un buget anual predefinit, cu selecție lunară/trimestrială;
 - Definirea unui prag minim de punctaj pentru ca proiectele să fie eligibile;
 - Acordarea de prioritate în evaluare/selecție proiectelor cu punctajul cel mai ridicat.

- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Cooperativelor și grupurilor de producători;
 - Solicitanților care, în urma investiției, se angajează să proceseze produse agricole locale de la cel puțin 5 fermieri din GAL Ținutul Haiducilor;
 - Solicitanților care derulează proiecte integrate prin care solicită finanțare pentru mai multe etape în lanțul de procesare;
 - Solicitanților care își desfășoară activitatea în zona montană (indiferent dacă sunt certificați ca atare sau nu);
 - Solicitanților care derulează investiții legate de agricultura ecologică (indiferent dacă sunt certificați ca atare sau nu);
 - Solicitanților care dispun de produse certificate în cadrul unei scheme de calitate europene;
 - Solicitanților care au participat la minim una din măsurile: 1-M1.1.a/1A “Țărani lideri”, 1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative” și/sau 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”;
 - Măsura va acorda prioritate la finanțare acelor proiecte care prevăd dotarea cu tehnologii și echipamente cu consum energetic redus, cu impact minim asupra mediului și/sau care permit reciclarea unor materii prime.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Contribuția publică nerambursabilă este 810.000 Euro. Pragurile de finanțare pentru proiecte sunt de minim 50.000 Euro și maxim 200.000 Euro pentru un proiect; ca atare, număr de proiecte estimate a se finanța este între 5 și 18.
- Proiectele sunt generatoare de venit, intensitatea sprijinului fiind de:
 - 50% din totalul cheltuielilor eligibile, pentru IMM-uri și întreprinderi individuale care nu activează în zona montană și nu derulează investiții legate de agricultura ecologică;
 - 70% din totalul cheltuielilor eligibile, pentru IMM-uri și întreprinderi individuale care fie activează în zona montană, fie derulează investiții legate de agricultura ecologică;
 - 70% din totalul cheltuielilor eligibile pentru formele associative (cooperative și grupuri de producători) care derulează investiții colective;
 - 90% din totalul cheltuielilor eligibile, pentru IMM-uri și întreprinderi individuale care activează în zona montană și derulează investiții legate de agricultura ecologică;
 - 90% din totalul cheltuielilor eligibile pentru formele associative (cooperative și grupuri de producători) care derulează investiții colective în zona montană și/sau legate de agricultura ecologică.
- Se vor aplica regulile de ajutor de minimis în vigoare.

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Număr de cooperative, grupuri de producători, IMM-uri, întreprinderi individuale și întreprinderi sociale de inserție constituite la nivel de GAL Ținutul Haiducilor, care beneficiază de investiții în dezvoltarea capacitaților locale de procesare a produselor agricole - minim 5, maxim 18
- Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - minim 5.

Fișă de măsură “Lanțuri scurte”

Titlu măsură: Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora, precum și pentru promovarea de activități la nivel local privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale

Cod măsură: 16-M16.4.a.1/3A

Tipul măsurii: SERVICII

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Produsele agro-alimentare realizate local nu se comercializează pe piețele locale - în ciuda faptului că GAL-ul se află în apropierea unor centre urbane mari, cu cerere potențială ridicată (de ex. Cluj-Napoca, Bistrița, Dej-Gherla etc.). Motivul principal ține de lipsa contactului cu clientul final, în condițiile în care canalele indirecte de distribuție sunt inundate cu produse ieftine din afara GAL-ului. În acest context, măsura își propune să creeze canale scurte de distribuție, prin care produsul procesat local ajunge direct la clienți, fără a mai apela la intermediari sau procesatori.

Măsura are o abordare axată pe zonă (facilitând desfacerea produselor agricole în lanț scurt, pe piețele locale). Măsura contribuie la rezolvarea problemelor P1, P4 și P5 identificate în analiza-diagnostic, prin eliminarea sau reducerea unora dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunea “Activități economice - agricultură”:

- *În majoritatea comunelor din GAL lipsesc structurile asociative, care să ofere putere de negociere în relația cu furnizorii și distribuitorii;*
- *Marea majoritate a țăranilor nu își pot desface produsele pe piețele locale, din cauza marketingului deficitar și a problemelor de acces la client.*

Măsura valorifică și unele dintre punctele tari menționate în analiza SWOT la secțiunea “Agricultură și industrie alimentară” - respectiv:

- *Existența unor procesatori bine consolidati, care au supraviețuit crizei, aflați pe un trend ascendent, care pot genera locuri de muncă și pot contribui la crearea de rețele de aprovizionare locală;*
- *Existența unei emulații pe plan local în ceea ce privește constituirea de cooperative și grupuri de producători.*

Măsura contribuie, astfel, la atingerea obiectivelor 01, 04 și 05 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii
- Obiectiv specific al măsurii:
 - Promovarea cooperării între actorii locali, în scopul comercializării produselor agro-alimentare din GAL Ținutul Haiducilor printr-un lanț scurt.
- Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

- Măsura corespunde obiectivelor art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovare: Măsura are un caracter inovativ prin diversitatea de mecanisme propuse pentru distribuția în lanț scurt (o formă de desfacere foarte puțin răspândită în Ținutul Haiducilor);
 - Mediu și climă: Prin distribuția în lanț scurt se reduce dimensiunea lanțului de frig necesar pentru transportul și depozitarea produselor agricole, cu efect direct asupra reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. De asemenea, prin același mecanism, se reduce consumul de energie aferent.
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:
 - Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt potențiali beneficiari direcți sau indirecți ai măsurilor 1-M1.1.a/1A “Țărani lideri”, 1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative” și 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”.
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinergică cu măsurile 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate” și 4-M4.2.a/3A “Procesare locală”, toate contribuind la atingerea priorității 3 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Capacitatea instituțională creată și consolidată prin parteneriate;*
- *Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;*
- *Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local;*
- *Dezvoltarea identității locale;*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri creează plus-valoare, oferind țărănilor lideri posibilitatea de a-și comercializa produsele direct către client, fără a mai apela la intermediari sau procesatori. În acest fel, țărani au posibilitatea de a solicita prețuri mai mari și de a-și asigura o permanență a cererii. Ca atare, măsura “Lanțuri scurte” este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, închizând lanțul de intervenții pe ramura “Agricultură” din lanțul integrat “Agricultură și agroturism”.

Măsura se diferențiază de sub-măsura similară din PNDR și are caracter inovator prin fixarea unor criterii de eligibilitate și de selecție specifice teritoriului atât la nivelul acțiunilor eligibile (vezi punctul 6), cât și al beneficiarilor direcți (vezi punctele 4 și 8).

3. Trimitere la alte acte legislative

- R (UE) nr. 1303/2013; R (UE) nr. 1407/2013; R (UE) nr. 215/2014; R (UE) nr. 1305/2013; R (UE) nr. 807/2014; R (UE) nr. 808/2014

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup întă)

- Beneficiari direcți:
 - Parteneriatele constituite din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un grup de producători / o cooperativă / un grup de fermieri individuali /

fermieri individuali care își desfășoară activitatea în sectorul agricol, constituite pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor (listă indicativă):

- Asociații de proprietari constituite în mediul urban din aria de acoperire a piețelor locale;
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici activând în sfera comerțului en-detail din aria de acoperire a piețelor locale;
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici din aria de acoperire a piețelor locale;
- Consiliile locale din zone turistice sau centre de informare turistică, structurile de cazare, unitățile de agrement și de alimentație publică din aria de acoperire a piețelor locale;
- Unități de învățământ de toate nivelurile (superior, liceal, gimnazial, primar, preșcolar);
- ONG-uri și întreprinderi sociale de inserție;
- Fermieri individuali etc.
- Beneficiari indrecți:
 - Comunitatea locală.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea cheltuielilor eligibile efectuate și efectiv plătite.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile (listă indicativă - se pot finanța și alte inițiative similare, care respectă prevederile regulamentelor europene relevante):

- Magazine virtuale care comercializează coșuri săptămânale de produse locale;
- Puncte de vânzare colective - sunt magazine permanente, amenajate pentru vânzări grupate, de tip "coș zilnic", "coș săptămânal" sau "rețete pentru produse tradiționale" (în care se oferă, împreună cu rețeta, toate ingredientele necesare pentru un anumit fel de mâncare tradițională din GAL Ținutul Haiducilor, marea majoritate provenind de la producători locali);
- Servicii de catering de tip "platouri cu bucate țărănești";
- Festivaluri locale ale produselor tradiționale și/sau de concursuri între producători.
- Programe de tip *hosted buyers* - aceste programe permit potențialilor clienți persoane fizice (membru ai asociațiilor de proprietari partenere) să viziteze în mod organizat fermele și unitățile de procesare ale cooperativelor partenere, pentru a vedea exact tehnologia de fabricație și condițiile de igienă și pentru a degusta produsele agro-alimentare oferite, în cadrul unor evenimente special organizate în acest scop. Obiectivul urmărit este acela de a pune bazele unor lanțuri scurte de desfacere, prin care persoane fizice cu domiciliul în aria pieței locale devin clienți fideli, deserviți regulat la domiciliu pe bază de "coș săptămânal";
- Programe de tip "recoltare în fermă" - prin aceste programe, consumatorii au posibilitatea de a se deplasa la fermă pentru a-și culege singuri produsele dorite, pe care le plătesc la prețuri promoționale.
- Programe de tip livrare la comandă - aceste programe permit potențialilor clienți persoane fizice să plaseze comenzi oricând doresc pentru produsele locale din GAL Ținutul Haiducilor, direct către producători sau în unitățile de comerț locale și să primească respectivele produse livrate la nivelul IMM-urilor de comerț local partenere, într-un termen agreeat. Pentru asigurarea succesului acestui program și constituirea unui lanț scurt, se vor finanța acțiuni de promovare a produselor

- cooperativelor partenere de pe teritoriul GAL-ului în cadrul unităților de comerț locale (mostre și degustări, pliante informative etc.)
- Programe de tip *mini-evenimente de degustare* - aceste programe permit potențialilor clienți persoane fizice, angajați ai IMM-urilor partenere, să descopere produsele agro-alimentare ale cooperativelor partenere în cadrul unor mini-evenimente de degustare (organizate la sediul firmei în perioada pauzelor de masă). Cu această ocazie, angajații potențial interesați vor fi informați și asupra programelor de tip hosted buyers sau livrare la comandă disponibile în zona lor;
 - Programe de tip *Suvenir din Ținutul Haiducilor* - aceste programe permit amplasarea în cadrul punctelor de interes turistic (organizații partenere) din aria pieței locale a unor standuri-tip care să ofere produse ale cooperativelor din Ținutul Haiducilor, concepute special ca și suveniri pentru turiști (de exemplu, gemuri și dulcețuri locale, sortimente deosebite de miere, alte produse agro-alimentare specifice).
 - Acțiuni derulate în cadrul parteneriatului de:
 - Identificare, prin studii de marketing, a nevoilor și preferințelor clienților potențiali pentru produse agro-alimentare specifice (în termeni cantitativi și calitativi);
 - Evaluare a posibilităților locale de producție și evaluarea ecartului între cerere și ofertă locală;
 - Dezvoltare a unui program de acțiuni la nivelul cooperativelor și grupurilor de producători partenere, care să permită realizarea de produse agro-alimentare dorite de clienți, la nivelul așteptărilor acestora;
 - Stabilire a unor relații contractuale între clienții potențiali și cooperativele și grupurile de producători locale.

Acțiuni neeligibile: acțiuni de comercializare în lanțuri de distribuție lungi sau pe piețe situate la distanțe mai mari de 75 km față de GAL Ținutul Haiducilor;

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea;
- Pentru proiectele legate de lanțurile scurte de aprovisionare, solicitantul va depune un studiu/plan, privitor la conceptul de proiect privind lanțul scurt de aprovisionare;
- Pentru proiectele legate de piețele locale, solicitantul va prezenta un concept / o strategie de marketing adaptată la piața locală care să cuprindă, dacă este cazul, și o descriere a activităților de promovare propuse;
- Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de defășurare sau finalizat;
- Dacă este cazul, solicitantul va respecta definițiile cu privire la lanțurile scurte de aprovisionare și piețele locale stabilite în conformitate cu prevederile din articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 807/2014.
- **Costuri eligibile:**
 - Costuri cu elaborarea studiilor/planurilor și a conceptelor/strategiilor de marketing;
 - Costuri de animare: transportul animatorilor din partea cooperativelor partenere care gestionează evenimentele de promovare organizate în cadrul parteneriatului, transportul produselor oferite în cadrul evenimentelor de promovare, transportul organizat al potențialilor clienți în cadrul evenimentelor de tip hosted buyers etc.
 - Costuri de funcționare a parteneriatelor: remunerarea coordonatorilor parteneriatelor și a animatorilor din partea cooperativelor partenere;
 - Costuri directe legate de implementarea proiectelor de cooperare (costuri de

investiții): costuri cu amenajarea punctelor de vânzare colectivă, costuri cu achiziția și amenajarea standurilor-tip folosite în cadrul proiectelor de cooperare, costuri cu conceperea și designul materialelor publicitare, costuri cu designul produselor de tip suvenir, investiții în mijloace de transport adecvate activității descrise în proiect, etc. Investiții în construcții aferente activitatii de producție (modernizare, constructie) echipamente, utilaje necesare implementării proiectului aşa cum rezultă din planul proiectului. Vor respecta intensitatea maxima aferenta submasurii/submasurilor din care fac parte operațiunile.

8. Criterii de selecție:

- Selecția proiectelor pentru această măsură va fi organizată pe baza următoarelor principii:
 - Organizarea de sesiuni anuale continue de depunere a proiectelor cu un buget anual predefinit, cu selecție lunată/trimestrială;
 - Definirea unui prag minim de punctaj pentru ca proiectele să fie eligibile;
 - Acordarea de prioritate în evaluare/selecție proiectelor cu punctajul cel mai ridicat.
- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Parteneriate încheiate cu participarea a cel puțin două structuri associative constituite la nivelul GAL Ținutul Haiducilor;
 - Parteneriate care implică existența a cel puțin unui grup de fermieri, cooperative sau unui grup de producători constituite la nivelul GAL Ținutul Haiducilor, care produce și comercializează produse certificate prin scheme de calitate;
 - Parteneriate încheiate între mai mult de zece organizații;
 - Parteneriate care produc și comercializează produse cu valoare adăugată mare - produse care participă la scheme de calitate, produse din sisteme agricole HNV etc.
 - Parteneriate care implica întreprinderi sociale de insertie, asociații, cooperative, grupuri de producători, fermieri care au participat la una din măsurile: 1-M1.1.a/1A "Țărani lideri", 1-M1.2.a/1A "Activități demonstrative", 3-M3.1.a/3A "Scheme de calitate" și 4-M4.2.a/3A "Procesare locală".
 - Parteneriate care include participanți din zone marginalizate.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Finanțarea pentru un proiect: minim 10.000 Euro - maxim 100.000 Euro (suma efectiv solicitată se va justifica în funcție de natura activităților proiectului și de numărul de parteneri implicați)
- Număr de proiecte estimate a se finanța: minim 2 - maxim 20;
- Contribuția publică nerambursabilă este, în acest context: 200.000 Euro;
- Rata sprijinului este de 100%.
- Perioada de implementare a proiectelor este de maximum 1 an de la data primirii finanțării și include controlul implementării corecte.

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Număr de parteneriate care primesc direct sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovisionare scurte: minim 2
- Indicator: Numărul de exploatații agricole care primesc indirect sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovisionare scurte: minim 20
- Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: minim 2 (pe poziții de coordonatori ai parteneriatului sau de animatori ai rețelei).

Fișa de măsură “Investiții în activități neagricolе”

Titlu măsură: Sprijin pentru înființarea de activități neagricolе în zonele rurale

Cod măsură: 6- M6.2.a/6A

Tipul măsurii: SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Majoritatea țăranilor din Ținutul Haiducilor nu dispun de mai multe surse de venit, fiind limitați la veniturile (mici) obținute din agricultură.

Măsura creează condițiile pentru diversificarea veniturilor fermelor agricole, prin certificarea lor ca structuri de cazare și dezvoltarea unui agroturism axat pe vânzarea produselor obținute la fermă, activități didactice la fermă și vânzarea de produse de artizanat local. În acest fel, măsura asigură posibilități de ocupare pentru toți membrii gospodăriei și chiar și pentru săteni din afara acesteia (de exemplu, meșteri populari care își desfășoară activitatea în atelierele amenajate la fermă). În plus, măsura asigură cadrul pentru ca persoane din afara GAL-ului să își facă o idee corectă privind calitatea produselor agro-alimentare obținute local și să devină, astfel, consumatori ai acestora (eventual în formula unui lanț scurt).

Măsura are o abordare axată pe zonă (vizând dezvoltarea agroturismului în fermele locale) și contribuie la rezolvarea problemelor P8, P9 și P11 identificate în analiza-diagnostic. Măsura reduce unele dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunea “Turism și meșteșuguri; patrimoniu cultural” - respectiv:

- *Lipsa infrastructurilor de cazare în cadrul fermelor țărănești;*
- *Lipsa produselor de artizanat locale, care să poată fi vândute ca și suveniruri;*
- *Lipsa serviciilor complementare în fermele agroturistice, destinate creșterii satisfacției vizitatorilor.*

Măsura valorifică și unele dintre punctele tari menționate în analiza SWOT la secțiunea “Turism și meșteșuguri; patrimoniu cultural” - respectiv:

- *Existența unui potențial turistic semnificativ, la nivelul unor atracții încă neamenajate pentru vizitare (potențial pentru ecoturism și turism rural);*
- *Existența unor studii de specialitate la nivelul GAL-ului, care oferă soluții pentru dezvoltarea turismului în teritoriu;*

Măsura contribuie, astfel, la atingerea obiectivelor 08, 09 și 011 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
- Obiective specifice ale măsurii:
 - Dezvoltarea ofertei de servicii turistice și agroturistice la nivelul GAL-ului;
 - Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale;
 - Facilitarea contactului direct al potențialilor clienți cu produsele locale.
- Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr.

1305/2013: Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale

- Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovare: Măsura are un caracter inovativ, mai ales la nivelul investițiilor în ferme pedagogice și ateliere meșteșugărești, ambele puțin răspândite în teritoriu;
 - Mediu și climă: Fermele pedagogice vor încorpora aspecte ale agriculturii durabile, care vor fi disseminate, prin prezentare și observare directă, copiilor care viziteză ferma. Investițiile în spații de cazare la fermă și în ateliere meșteșugărești vor fi realizate ținând cont de dezideratul reducerii consumului energetic și asigurării eficienței energetice a clădirilor, în paralel cu dezideratul respectării arhitecturii și materialelor de construcție tradiționale.
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:
 - Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt potențiali beneficiari direcți sau indirecți ai măsurilor 1-M1.1.a/1A “Țărani lideri”, 1-M1.2/1A “Activități demonstrative” și 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”.
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinergică cu măsurile 6-M6.2.b/6A “Tradiții”, 7-M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate”, 7-M7.3.a/6C “Infrastructură broadband”, 7-M7.5/6B, “Infrastructură turistică mică” și 16-M16.7.a/6B “Strategie de branding”, toate contribuind la atingerea priorității 6 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;*
- *Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local;*
- *Dezvoltarea identității locale;*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri creează plus-valoare, contribuind la apariția unei structuri de cazare încă prea puțin dezvoltată în Ținutul Haiducilor - ferma agroturistică, cu ofertă complexă de servicii (inclusiv fermă pedagogică și producție de artizanat local). Măsura oferă, în acest fel, posibilitatea diversificării veniturilor țăraniilor lideri și crează premisele apariției de lanțuri scurte, avându-i ca și clienți pe turiștii care viziteză ferma. Ca atare, măsura “Investiții în activități neagricole” este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, fiind o etapă esențială pe ramura “Agroturism” din lanțul integrat “Agricultură și agroturism”.

Măsura se diferențiază de sub-măsura similară din PNDR și are caracter inovator prin fixarea unor criterii de eligibilitate și de selecție specifice teritoriului atât la nivelul acțiunilor eligibile (vezi punctul 6), cât și al beneficiarilor direcți (vezi punctele 4 și 8).

3. Trimiteri la alte acte legislative

- R (UE) nr. 1303/2013; R (UE) nr. 1407/2013; R (UE) nr. 215/2014; R (UE) nr. 1305/2013; R (UE) nr. 807/2014; R (UE) nr. 808/2014
- OUG nr. 44/2008; OUG nr. 142/2008; Ordinul 65/2013 și Ordinul 221/2015; HG 121/2013; HG 1267/2010; OG 107/1999 republicată.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- **Beneficiari direcți:**
 - Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică (pentru prima dată) activitatea, prin înființarea, în spațiul rural, a unei structuri de cazare agroturistice și/sau a unui atelier meșteșugăresc tradițional (care produce și comercializează artizanat local) și care se înregistrează în acest scop ca micro-întreprindere sau întreprindere mică;
 - Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun înființarea, în spațiul rural, a unei structuri de cazare agroturistice și/sau a unui atelier meșteșugăresc tradițional (care produce și comercializează artizanat local) - activități pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
 - Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicăției de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscale, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups).
- **Beneficiari indirecți:** Comunitățile locale.

5. Tip de sprijin

- Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfecată pentru finanțarea de noi activități non-agricole în mediul rural pe baza unui plan de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor:

Domeniile de diversificare acoperite în cadrul măsurii sunt:

- înființarea, amenajarea, dotarea și certificarea de structuri de cazare în cadrul fermelor din mediul rural (cod CAEN 5520);
- amenajarea și dotarea fermelor ca și spații didactice, pentru copiii turiștilor care se cazează aici ("ferma pedagogică");
- amenajarea și dotarea de ateliere meșteșugărești tradiționale, funcționale în cadrul unor ferme din mediul rural (cu producție de artizanat și suveniruri locale: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.).

Un proiect poate prevedea una sau mai multe acțiuni eligibile.

Acțiuni neeligibile: Investiții în alte tipuri de structuri de cazare decât cele prevăzute la codul CAEN 5520; investiții care nu respectă patrimoniul arhitectural tradițional al zonei.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- Proiectul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură;
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul rural, iar activitatea va fi desfășurată în spațiul rural, pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Investiția va respecta reglementările de urbanism în vigoare și va fi compatibilă cu patrimoniul arhitectural tradițional al zonei;
- Investiția va respecta prevederile legislației în vigoare din domeniul sănătate publică, sanitar-veterinar și siguranță alimentară și va fi conformă cu prevederile legislației în

vigoare privind clasificarea structurilor turistice.

- **Costuri eligibile:**

- Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse prin PA, inclusiv capital de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.
- Alte angajamente: Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

8. Criterii de selecție:

- Selecția proiectelor pentru această măsură va fi organizată pe baza următoarelor principii:
 - Organizarea de sesiuni anuale continue de depunere a proiectelor cu un buget anual predefinit, cu selecție lunară/trimestrială;
 - Definirea unui prag minim de punctaj pentru ca proiectele să fie eligibile;
 - Acordarea de prioritate în evaluare/selecție proiectelor cu punctajul cel mai ridicat.
- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Fermieri și membri ai gospodăriilor agricole care implementează un plan de afaceri prevăzând acțiuni eligibile atât pentru înființarea unei structuri turistice în cadrul fermei, cât și pentru amenajarea unor ateliere meșteșugărești tradiționale funcționale și/sau ferme pedagogice;
 - Fermieri și membri ai gospodăriilor agricole deja atestați ca și meșteri populari;
 - Fermieri și membri ai gospodăriilor agricole care sunt membri și ai unei forme associative constituite la nivelul GAL-ului.
 - Țărani lideri care au participat la una dintre măsurile: 1-M1.1.a/1A “Țărani lideri”, 1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative”, 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate” și 4-M4.2.a/3A “Procesare locală”.
- Se vor aplica regulile de ajutor de minimis în vigoare.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Contribuția publică nerambursabilă este de 200.000 Euro. Finanțarea pentru un proiect se va încadra între minim 5.000 Euro și maxim 20.000 Euro pentru un proiect.
- Numărul de proiecte estimate a se finanța este de minim 10 și maxim 40.
- Rata sprijinului este de 100%;
- Sprijinul pentru înființarea de activități nonagricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:
 - 70% din quantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
 - 30% în quantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei ani de la semnarea deciziei de finanțare.
- Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 3 ani și include controlul implementării corecte, precum și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Număr de noi structuri de cazare funcționale în cadrul fermelor din GAL Ținutul Haiducilor (cod CAEN 5520) - minim 10
- Indicator: Număr de ferme pedagogice constituite în GAL Ținutul Haiducilor - minim 10
- Indicator: Număr de noi ateliere meșteșugărești tradiționale funcționale amenajate în ferme din GAL Ținutul Haiducilor - minim 5
- Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - minim 10.

Fișa de măsură “Tradiții”

Titlu măsură: Sprijin pentru păstrarea identității culturale a diverselor comunități etnice din Ținutul Haiducilor

Cod măsură: 6-M6.2.b/6A

Tipul măsurii: SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

La momentul de față, patrimoniul cultural imaterial al comunităților etnice din GAL se pierde sub acțiunea implacabilă a modernismului. Folcorul, sub toate formele sale (muzică, joc, cântec, costume populare tradiționale) dispare din sate care se transformă, încetul cu încetul, în spații periurbane. Locul său este luat de acte pseudo–artistice, comerciale și cu viață scurtă, care nu mai păstrează specificul local și sunt de o calitate discutabilă.

În acest context, măsura vine în întâmpinarea comunităților etnice din GAL Ținutul Haiducilor, pe care le încurajează să își păstreze identitatea specifică prin înființarea unor ateliere de creație vestimentară populară și a unor ansambluri folclorice tradiționale.

Măsura contribuie, totodată, la relansarea turismului în comunitățile vizate - structurile sprijinate pot oferi cosutme tradiționale (ca artizanat și suveniruri locale), respectiv spectacole și seri tradiționale, care pot completa oferta agroturistică a structurilor de cazare înființate prin măsura 6- M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole”.

Măsura are o abordare axată pe zonă (vizând păstrarea identității culturale și a diversității etnice a Ținutului Haiducilor). Măsura contribuie, în acest fel, la soluționarea problemelor P10, P11 și P14 identificate în analiza diagnostic; ea reduce unele dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunile “Turism și meșteșuguri; patrimoniu cultural” și “Organizare instituțională și socială”:

- *Insuficientă valorificare economică a tradițiilor și folclorului, ca resursă turistică;*
- *Distrugerea patrimoniului cultural imaterial, prin pierderea tradițiilor și folclorului cu specific local.*

Măsura valorifică unele dintre punctele tari identificate în analiza SWOT la secțiunile “Populație” și “Turism și meșteșuguri; patrimoniu cultural” - respectiv:

- *Existența unor meșteșuguri și ocupații tradiționale, păstrate din vechime;*
- *Diversitatea etnică - în teritoriul GAL-ului trăind, în armonie cu românii, maghiari și romi.*

Măsura contribuie, în acest fel, la atingerea obiectivelor 010, 011 și 014 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din Strategia de dezvoltare locală

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
- Obiective specifice ale măsurii:
 - Păstrarea identității locale a etniilor din GAL Ținutul Haiducilor;

- Crearea oportunităților de ocupare pentru grupuri vulnerabile;
- Creșterea atraktivității turistice a ofertei de turism rural a teritoriului;
- Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale
- Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovare: în cadrul atelierelor de creație vestimentară populară, dar și al ansamblurilor folclorice, măsura va stimula atât reproducerea fidelă a portului și folclorului din vechime, cât și creația autentică, inovatoare. În acest fel, se dorește o apropiere a moștenirii etnofolclorice de prezent, pentru a facilita redescoperirea acesteia de către localnici și turiști deopotrivă.
 - Mediu și climă: atelierele de creație vestimentară vor propune variante ale costumelor populare adaptate noilor condiții climatice (de exemplu, haine din in și cânepă, care permit aerisirea adecvată a corpului în zilele foarte călduroase). În acest fel se va reduce nevoia de aer condiționat.
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:
 - Nu e cazul.
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinergică cu măsurile 6-M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole”, 7-M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate”, 7-M7.3.a/6C “Infrastructură broadband”, 7-M7.5.a/6B “Infrastructură turistică mică” și 16-M16.7.a/6B “Strategie de branding”, toate contribuind la atingerea priorității 6 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Capacitatea instituțională creată și consolidată prin parteneriate;*
- *Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;*
- *Dezvoltarea proiectelor de utilitate publică și/sau cu impact economic, social, cultural și natural;*
- *Dezvoltarea identității locale.*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri generează plus-valoare, contribuind la crearea de oportunități de antreprenoriat și ocupare pentru persoanele aparținând grupurilor defavorizate, la păstrarea identității locale a minorităților etnice din GAL Ținutul Haiducilor și la creșterea atraktivității ofertelor agroturistice ale teritoriului. Măsura adaugă valoare mai ales la nivelul comunității rome, ale cărei proiecte sunt prioritare pentru finanțare. Ca atare, măsura “Tradiții” este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, fiind o etapă esențială atât pe ramura “Agroturism” din circuitul integrat “Agricultură și agroturism”, cât și ca măsură pentru sprijinirea grupurilor vulnerabile.

Măsura se diferențiază de sub-măsura similară din PNDR și are caracter inovator prin fixarea unor criterii de eligibilitate și de selecție specifice teritoriului atât la nivelul acțiunilor eligibile (vezi punctul 6), cât și al beneficiarilor direcți (vezi punctele 4 și 8).

3. Trimiteri la alte acte legislative

- R (UE) nr. 1303/2013; R (UE) nr. 1407/2013; R (UE) nr. 215/2014; R (UE) nr. 1305/2013; R (UE) nr. 807/2014; R (UE) nr. 808/2014
- Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/43/CE; Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/78/CE;
- Legea nr. 30/1994; Legea nr. 33/1995; Legea nr. 76/2002; Legea nr. 116/2002; Ordonanța Guvernului nr. 137/2000; Hotărârea Guvernului nr. 1149/2002; Hotărârea Guvernului nr. 1071/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Beneficiari direcți:
 - Locuitori din mediul rural al Ținutului Haiducilor care își diversifică (pentru prima dată) activitatea, prin înființarea, amenajarea și dotarea de cooperative meșteșugărești, întreprinderi sociale de inserție, IMM-uri și micro-întreprinderi activând în domeniile “Activități de creație și interpretare artistică” (coduri CAEN 9001-9003) și “Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, cu excepția articolelor din blană” (coduri CAEN 1411-1419);
 - Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun demararea, în spațiul rural, a unei afaceri în domeniile “Activități de creație și interpretare artistică” (coduri CAEN 9001-9003) și “Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, cu excepția articolelor din blană” (coduri CAEN 1411-1419) - și care solicită finanțare pentru activități pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
 - Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscale, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups).
- Beneficiari indirecți:
 - Comunitățile etnice în cadrul cărora se implementează proiectele (prioritar, comunitățile de etnie romă).

5. Tip de sprijin

- Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfecată pentru finanțarea de noi activități non-agricole în mediul rural pe baza unui plan de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Domeniile de activitate acoperite în cadrul măsurii sunt:

- “Activități de creație și interpretare artistică” (coduri CAEN 9001-9003)
- “Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, cu excepția articolelor din blană” (coduri CAEN 1411-1419).

Acțiuni eligibile pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor:

- în cazul atelierelor de creație populară: construcția, modernizarea sau achiziția de spații pentru realizarea activităților, achiziția de echipamente și software identificate ca necesare în documentația tehnico-economică a proiectului;
- în cazul ansamblurilor folclorice: dotarea cu costume, instrumente tradiționale, alte elemente de recuzită, stații de sonorizare moderne, alte echipamente și software identificate ca necesare în documentația tehnico-economică a proiectului (inclusiv mijloace de transport pentru deplasarea la spectacole și festivaluri).

Acțiuni neeligibile: Investiții în alte activități decât cele prevăzute la codurile CAEN 9001-9003 și 1411-1419); investiții care nu respectă specificul etnofolcloric tradițional, local.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- Proiectul trebuie să se încadreze în activitățile sprijinate prin măsură;
- Sediul social trebuie să fie situat în spațiul rural, pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

- **Costuri eligibile:**
 - Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse prin PA, inclusiv capital de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.
- Alte angajamente: Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție:

- Selecția proiectelor va fi organizată pe baza următoarelor principii:
 - Organizarea de sesiuni anuale continue de depunere a proiectelor cu un buget anual predefinit, cu selecție lunară/trimestrială;
 - Definirea unui prag minim de punctaj pentru ca proiectele să fie eligibile;
 - Acordarea de prioritate în evaluare/selecție proiectelor cu punctajul cel mai ridicat.
- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Cooperativele meșteșugărești, întreprinderile sociale de inserție, IMM-urile și microîntreprinderile înființate de reprezentanți ai comunității rome și/sau care angajează cel puțin o persoană de etnie romă;
 - Cooperativele meșteșugărești, întreprinderile sociale de inserție, IMM-urile și microîntreprinderile ai căror patroni/membri au participat la cursuri de formare în cadrul măsurii 1-M1.1.a/1A “Țărani lideri”.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Contribuția publică nerambursabilă este de 80.000 Euro. Finanțarea pentru un proiect este de minim 10.000 Euro și maxim 30.000 Euro pentru un proiect. Numărul de proiecte estimate a se finanța este de minim 3 și maxim 8. Rata sprijinului este de 100%;
- Sprijinul pentru înființarea de activități nonagricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:
 - 70% din cantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
 - 30% în cantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei ani de la semnarea deciziei de finanțare.
- Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 3 ani și include

controlul implementării corecte, precum și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Număr de cooperative meșteșugărești, întreprinderi sociale de inserție, IMM-uri și micro-întreprinderi nou înființate / care își diversifică (pentru prima dată) activitatea în domeniul cod CAEN 9001-9003 sau cod CAEN 1411-1419 - minim 3;
- Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - minim 3, din care locuri de muncă pentru persoane de etnie romă: minim 1.

Fișa de măsură “Servicii sociale integrate”

Titlu măsură: **Masuri integrate pentru comunitatile marginalizate și măsuri de sprijin pentru imbatranirea activă.**

Cod măsură: 7-M7.2.a/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura adreseză de o manieră integrată două probleme sociale cu care se confruntă GAL Ținutul Haiducilor.

Astfel, pe de o parte, veniturile mici din agricultură generează tot mai multe familii vulnerabile; veniturile mici ale comunelor reduc capacitatea sistemelor de protecție socială, sănătate și ocupare de a răspunde nevoilor acestor grupuri vulnerabile. În acest context, accesul scăzut la servicii de sănătate, sociale și de integrare pe piața muncii, la care se adaugă cunoștințe limitate despre drepturi și oportunități, duc la excluziunea socială a familiilor vulnerabile și a copiilor acestora. Sunt afectate în mod special comunitățile rurale din zonele sărace și cele de romi.

La momentul de față, există prea puține soluții pentru a veni în întâmpinarea comunităților vulnerabile din mediul rural; intervențiile sociale sunt concentrate în prezent pe plata unor prestații bănești și pe măsuri de protecție care sunt costisitoare și frecvent ineficiente pe termen mediu și lung.

Pe de altă parte, populația îmbătrânește și devine tot mai vulnerabilă la problemele de sănătate pe care le ridică o viață de activitate în agricultură.

La momentul de față, în spațiul rural al GAL-ului există un Centru de Servicii de Recuperare Neuromotorie la Nușeni - dedicat, însă, persoanelor adulte cu handicap locomotor; de asemenea, există cabinete ale medicilor de familie care pot oferi o asistență medicală primară. Totuși, lipsesc serviciile de recuperare/ reabilitare funcțională (ședințe de psihoterapie, kinetoterapie, terapie prin masaj, hidroterapie, termoterapie, balneoterapie, fizioterapie, terapii de relaxare, și.a), pentru care aceste cabinete nu au dotările necesare. În același timp, pe teritoriul GAL-ului există resurse balneare deosebite (valorificate la momentul de față în scop turistic și doar în cadrul Băilor Figa). Utilizarea lor în scop medical este limitată și se rezumă la auto-tratament (de exemplu, persoanele suferind se îmbăiază în bazinile sărate și își aplică nămolul sapropelic pe piele).

În acest context, măsura finanțează:

- costurile dezvoltării unui centru social multifuncțional care va oferi servicii medicale (axate pe valorificarea resurselor balneare prin intermediul serviciilor de recuperare / reabilitare funcțională). Măsura este, astfel, extrem de relevantă pentru persoanele în vîrstă, care ar putea beneficia aici de tratamente în ambulatoriu pentru diferite afecțiuni (de exemplu, dureri de spate). Măsura ar veni în întâmpinarea unui număr tot mai mare de persoane care nu au posibilitatea sau resursele financiare de a se deplasa pentru servicii de recuperare și reabilitare funcțională în centrele urbane mari sau în cadrul unor stațiuni specializate (de exemplu, Sângelorz Băi);
- costurile pentru infrastructura necesara dezvoltării de servicii sociale în cadrul centrelor/punctelor comunitare integrate (medico-sociale), măsuri active de ocupare,

formare profesională, de inserție socio profesională, servicii sociale și consiliere psihologică, în conformitate cu cerințele Ghidului Solicitantului POCU Obiectivul specific
5.2: Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC

Măsura are o abordare axată pe zonă (vizând, de exemplu, valorificarea resurselor balneare locale pentru prestarea de servicii de recuperare și reabilitare funcțională). Măsura contribuie la soluționarea problemelor P12 și P14 identificate în analiza diagnostic, prin eliminarea sau reducerea unora dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunile “Teritoriu” și “Populație” - respectiv:

- *Existența unor disparități de dezvoltare între comunele periferice și cele aflate pe principalele axe de comunicație;*
- *Existența unor zone sărace;*
- *Pondere ridicată a populației în vîrstă;*
- *Existența unor comunități marginalizate, în care trăiesc grupuri vulnerabile;*
- *Comunitățile rurale se confruntă cu probleme economico-sociale specifice (de exemplu, acces dificil pe piața muncii);*
- *Lipsa unor servicii sociale integrate, care să răspundă dificultăților cu care se confruntă grupurile vulnerabile.*

Măsura valorifică unele puncte tari menționate în analiza SWOT la secțiunea “Teritoriu” - respectiv:

- *Existența unor resurse balneare importante, care pot fi valorificate atât în scop turistic, cât și în scop medical.*

Măsura contribuie astfel la atingerea obiectivelor O12 și O14 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
- Obiective specifice ale măsurii:
 - Creșterea calității vieții în mediul rural prin optimizarea furnizării serviciilor ocupaționale, sociale și de sănătate;
 - Reducerea excluziunii sociale și favorizarea îmbătranirii active.
- Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale
- Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 6B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovare - măsura are un caracter inovator deoarece își propune să creeze în mediul rural infrastructuri sociale inexistente până acum; de asemenea, ea aduce aproape de țărani tratamente inovative, care valorifică resursele balneare locale.
 - Mediu și climă - măsura creează cadrul pentru oferirea, pe plan local, a unor

tratamente în ambulator, reducând necesitatea deplasării persoanelor în vîrstă pentru tratament în centrele urbane din proximitate (Bistrița, Cluj-Napoca). Astfel, se creează premisele pentru reducerea emisiilor de gaze de eșapament generate de transportul interurban.

- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Nu este cazul.
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinerică cu măsurile 6-M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole”, 6-M6.2.b/6A “Tradiții”, 7-M7.3.a/6C “Infrastructură broadband”, 7-M7.5.a/6B “Infrastructură turistică mică” și 16-M16.7.a/6B “Strategie de branding”, toate contribuind la atingerea priorității 6 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Capacitatea instituțională creată și consolidată prin parteneriate;*
- *Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;*
- *Dezvoltarea proiectelor de utilitate publică și/sau cu impact economic, social, cultural și natural.*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri generează plus-valoare pentru teritoriu, creând premisele pentru o dezvoltare incluzivă. Ca atare, măsura “Servicii sociale integrate” este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, fiind o măsură suport pentru grupurile vulnerabile care nu pot beneficia în mod adecvat de impactul pozitiv al celorlalte măsuri ale strategiei.

Măsura se diferențiază de sub-măsura similară din PNDR și are caracter inovator prin fixarea unor criterii de eligibilitate și de selecție specifice teritoriului atât la nivelul acțiunilor eligibile (vezi punctul 6), cât și al beneficiarilor indirecți (vezi punctele 4 și 8).

3. Trimiteri la alte acte legislative

- R (UE) nr. 1303/2013; R (UE) nr. 1407/2013; R (UE) nr. 215/2014; R (UE) nr. 1305/2013; R (UE) nr. 807/2014; R (UE) nr. 808/2014
- Legea nr. 292/2011; Legea nr. 197/2012; Legea nr. 219/2015; Ordonanța Guvernului nr. 68/2003; Hotărârea Guvernului nr. 539/2005; Hotărârea Guvernului nr. 118/2014; Hotărârea Guvernului nr. 383/2015; Hotărârea Guvernului nr. 867/2015; Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr. 1372/2010.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Beneficiari direcți:
 - UAT oraș Beclean, precum și comune pe teritoriul cărora există resurse balneare;
 - ONG-uri constituite conform legislației în vigoare;
 - GAL Ținutul Haiducilor (dacă niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul și se aplică măsuri de evitare a conflictului de interes).
- Beneficiari indirecți:
 - Populația locală cu nevoi de recuperare și reabilitare funcțională
 - Membrii comunităților marginalizate.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții

echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor:

- Înființarea, modernizarea și/sau dotarea și operationalizarea centrului de zi pentru persoane adulte.

Acțiuni neeligibile: acțiuni necorelate cu legislația națională relevantă.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;
- Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER GAL Ținutul Haiducilor și să deservească toti cetățenii cu nevoi de recuperare, de inserție socio profesională, formare, consiliere psihologică din teritoriul GAL;
- Investiția va respecta reglementările de urbanism în vigoare și va fi compatibilă cu patrimoniul arhitectural tradițional al zonei;
- **Costuri eligibile:**
- Costurile cu infrastructura necesara **înființării, modernizării și/sau dotării centrelor/punctelor comunitare integrate (medico-sociale),etc conform GHID POCU 5.2**
- **Înființarea, modernizarea și/sau dotarea și operationalizarea centrului de zi pentru persoane adulte**
- Achiziționarea, inclusiv în leasing, a echipamentelor necesare prestării serviciilor centrului multifuncțional.

8. Criterii de selecție:

- Selecția proiectelor pentru această măsură va fi organizată pe baza următoarelor principii:
 - Organizarea de sesiuni anuale continue de depunere a proiectelor cu un buget anual predefinit, cu selecție lunară/trimestrială;
 - Definirea unui prag minim de punctaj pentru ca proiectele să fie eligibile;
 - Acordarea de prioritate în evaluare/selecție proiectelor cu punctajul cel mai ridicat.
- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Proiecte care valorifică resurse balneare locale;
 - Proiecte dezvoltate în zone în care există cel puțin 5.000 de locuitori ai GAL-ului pe o rază de 20 km de la locul de implementare.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Contribuția publică nerambursabilă este de 245.000 Euro. Se estimează a se finanța

minim 2 proiecte.

- Proiectul finanțat va fi proiect generator de venit de utilitate publică, iar rata sprijinului va fi de 100%.

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Populație netă care beneficiază de infrastructuri și servicii socio-medicale-educaționale îmbunătățite - minim 500 de locuitori ai GAL Ținutul Haiducilor;
- Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - minim 5.

Notă: pentru asigurarea sustenabilității proiectului depus în cadrul măsurilor de finanțare a infrastructurii sociale, vom solicita finanțare prin Axa 5 POCU, prin depunerea unui proiect distinct cu respectarea condițiilor specifice acestui program de finanțare.

Fișa de măsură “Infrastructură broadband”

Titlu măsură: Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la banda largă

Cod măsură: 7-M7.3.a/6C

Tipul măsurii: INVESTIȚII

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

La nivelul GAL Ținutul Haiducilor există încă zone neconectate la rețelele broadband. Motivele țin de costurile ridicate ale dezvoltării infrastructurii necesare, precum și de densitatea redusă a beneficiarilor potențiali - factori care reduc motivația operatorilor privați de a aduce internetul de mare viteză până în zonele rurale izolate (fenomen cunoscut sub denumirea de “eșec de piață”).

Măsura finanțează costurile creerii infrastructurii de tip broadband și creează condițiile prealabile pentru reducerea "decalajului digital" dintre zonele rurale și cele urbane. Ea crește atractivitatea zonelor rurale pentru generațiile tinere, care pot opta pentru a locui la țară și a desfășura, prin intermediul internetului, activități economice de acasă.

Un avantaj suplimentar al implementării măsurii ține de posibilitatea conectării la internet de mare viteză a unor comunități rurale cu potențial turistic bine dezvoltat - ceea ce permite imaginarea în viitor a unor facilități virtuale pentru dezvoltarea turismului la destinație (de exemplu, streaming în timp real).

Măsura are o abordare axată pe zonă (vizând zonele albe fără infrastructură broadband). Măsura contribuie, în acest mod, la soluționarea problemelor P13 și P14, prin eliminarea sau reducerea unora dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunea “Teritoriu” - respectiv:

- *Disparitatele de dezvoltare între comunele periferice și cele aflate pe principalele axe de comunicație;*
- *Existența unor zone încă neconectate la infrastructură IT&C de tip broadband;*

Măsura contribuie, în acest mod, la atingerea obiectivelor 013 și 014 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
- Obiective specifice ale măsurii:
 - Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază din zonele rurale
 - Creșterea accesului populației rurale la servicii de comunicații în bandă largă.
- Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale
- Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție: DI 6C Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Inovare
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Nu e cazul.
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinergică cu măsurile 6-M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole”, 6-M6.2.b/6A “Tradiții”, 7-M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate” și 7-M7.5.a/6B “Infrastructură turistică mică”, toate contribuind la atingerea priorității 6 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Dezvoltarea proiectelor de utilitate publică și/sau cu impact economic, social, cultural și natural.*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri generează plus-valoare pentru teritoriu, creând premisele pentru o dezvoltare inclusivă. Ea permite depășirea barierelor digitale, permite conectarea zonelor rurale periferice la fluxurile informaționale și crează oportunități pentru populația locală (de învățare, de ocupare, de acces la servicii publice online etc.) Ca atare, măsura “Infrastructură broadband” este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, fiind o măsură suport pentru grupurile vulnerabile care nu pot beneficia în mod adecvat de impactul pozitiv al celorlalte măsuri ale strategiei.

Măsura se diferențiază de sub-măsura similară din PNDR și are caracter inovator prin fixarea unor criterii de eligibilitate și de selecție specifice teritoriului atât la nivelul acțiunilor eligibile (vezi punctul 6), cât și al beneficiarilor indirecți (vezi punctul 4).

3. Trimitere la alte acte legislative

- Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013 - art 14, art 35 Reg. (UE) nr. 807/2014
- Legea nr. 154/2012; Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 111/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012; Hotărârea Guvernului nr. 245/2015; Hotărârea Guvernului nr. 414/2015; Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 987/2012.

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

- Beneficiari direcți:
 - Agenții economici ce activează sau urmează să activeze în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.
- Beneficiari indirecti:
 - Comunitățile locale din localitățile considerate „pete albe”

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor:

Modelul operațional susținut prin această submăsură este DBO (Design Build Operate), ceea ce înseamnă că beneficiarii vor proiecta, construi și opera infrastructura. De asemenea, această infrastructură rămâne în proprietatea beneficiarului.

- Crearea sau modernizarea buclelor locale la punct fix

Acet tip de acțiune se referă la suport finanțier pentru:

- crearea unei infrastructuri de acces broadband la punct fix (buclă locală sau „last mile”) în zonele fără acces la internet în bandă largă;
- modernizarea infrastructurii existente de telecomunicații, în întregime sau parțial, inadecvată, insuficientă (ex. o calitate scăzută, capacitate scăzută, siguranță scăzută sau acoperire insuficientă) sau incapabilă să ofere o calitate minimă a serviciilor broadband către populație.

Bazându-se pe o specificație tehnologică neutră a unei viitoare infrastructuri capabile să sprijine serviciile solicitate, această acțiune poate include:

- lucrările de realizare sau modernizare a buclelor locale la punct fix (last-mile network), de la PLABL la utilizatorul final;
- realizarea sau modernizarea punctelor locale de acces în bandă largă (PLABL), inclusiv lucrările aferente necesare;
- finanțarea echipamentelor tehnice și toate lucrările civile aferente instalării și punerii în funcțiune a acestora (ca de exemplu canalizații, conducte, piloni, stații la sol etc.);
- finanțarea sistemelor de software necesare;
- instalarea elementelor de rețea și a facilităților asociate acestora (ca de exemplu switch local digital și routere, puncte de prezență etc.);
- racordarea la o rețea de distribuție (backhaul network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network).

- Crearea rețelei de distribuție și crearea sau modernizarea buclelor locale

Acet tip de acțiune se referă la suport finanțier pentru:

- crearea unei infrastructuri de acces broadband la punct fix (buclă locală sau „last mile”) în zonele fără acces la internet în bandă largă;
- modernizarea infrastructurii existente de telecomunicații, în întregime sau parțial, inadecvată, insuficientă (ex. o calitate scăzută, capacitate scăzută, siguranță scăzută sau acoperire insuficientă) sau incapabilă să ofere o calitate minimă a serviciilor broadband către populație;
- crearea unei infrastructuri de distribuție broadband (backhaul network), în zonele în care aceasta nu există, de la punctul de inserție în rețeaua magistrală de mare capacitate (backbone network) până la punctul local de acces în bandă largă (PLABL), pentru a conecta rețeaua de acces local la rețeaua backbone.

Bazându-se pe o specificație tehnologică neutră a unei viitoare infrastructuri capabile să sprijine serviciile solicitate, această acțiune poate include:

- lucrările de realizare sau modernizare a buclelor locale la punct fix (last-mile network), de la PLABL la utilizatorul final;
- realizarea sau modernizarea punctelor locale de acces în bandă largă (PLABL), inclusiv lucrările aferente necesare;
- finanțarea echipamentelor tehnice și toate lucrările civile aferente instalării și punerii în funcțiune a acestora (ca de exemplu canalizații, conducte, piloni, stații la sol etc.);
- finanțarea sistemelor de software necesare;

- instalarea elementelor de rețea și a facilităților asociate acestora (ca de exemplu switch local digital și routere, puncte de prezență etc.);
- crearea unei infrastructuri de distribuție (backhaul network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network);
- realizarea punctelor de inserție și a lucrărilor de racordare la rețelele backbone.
- **Acțiuni neeligibile:** Alte acțiuni decât cele menționate expres ca fiind eligibile.

7. Condiții de eligibilitate

- Investiția prevăzută prin proiect va fi realizată pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor, în zone fără acoperire broadband la punct fix, pe baza unei liste a zonelor albe întocmită și/sau agrătă de autoritățile abilitate în domeniu (MSI/ANCOM);
- Solicitanții sprijinului trebuie: să fie IMM-uri, atât cele existente, cât și start-up-uri, să desfășoare activitatea în domeniul telecomunicațiilor și să fie autorizați de Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM);
- Solicitanții trebuie să prezinte toate avizele, acordurile și autorizațiile necesare investiției;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General sau Planul Urbanistic Zonal aferent zonelor acoperite de investiții;
- Solicitanții trebuie să prezinte avizele/autorizațiile de mediu, necesare investiției sau să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare, în domeniul mediului.
- În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile/acordurile/avizele solicitate înainte de semnarea contractului, proiectul devine neeligibil;
- Proiectul trebuie să contină un memoriu justificativ/studiul de fezabilitate prin care solicitantul sprijinului trebuie să demonstreze viabilitatea investiției;
- Beneficiarul se angajează că va asigura cofinanțarea proiectului;
- Viteza de transfer pe care solicanții sprijinului trebuie să o asigure va fi în conformitate cu prevederile H.G. 444/2009 privind aprobarea Strategiei guvernamentale de dezvoltare a comunicațiilor electronice în bandă largă în România pentru perioada 2009-2015, respectiv minimum 1 Mbps partajat pentru clienți persoane fizice și 4 Mbps partajat pentru persoane juridice;

- **Costuri eligibile:**

- în funcție de tipul acțiunii, soluția tehnică și zona acoperită de investiție, costurile lucrărilor de inginerie civilă pot reprezenta până la 80% din costurile de construire a infrastructurilor broadband. Această submăsură implică sprijin financiar pentru lucrări de inginerie civilă (cum ar fi conducte, microconducte și guri de vizitare) și alte elemente de rețea pasive (ca de exemplu turnuri de antene, piloni, fibră optică neechipată, cadre de distribuție, etc). Dacă este posibil, o astfel de construcție trebuie preluată în sinergie cu alte lucrări civile;
- Costurile aferente realizării rețelei de backhaul pot include: achiziționarea echipamentelor și a lucrărilor pentru punctul de conectare al rețelei de distribuție la o rețea magistrală (backbone) și alte costuri unitare necesare conectării (ex. taxă de conectare);
- Costurile aferente realizării sau modernizării rețelei locale de acces pot include: realizarea de puncte locale de acces în bandă largă (PLABL), achiziționarea echipamentelor și a lucrărilor de instalare și de amenajare a PLABL, achiziționarea

- echipamentelor și a lucrărilor de instalare și de amenajare a rețelelor locale;
- Conform art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr.1974/2006 vor fi susținute și costurile generale legate de întocmirea proiectului precum taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate/ memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, aşa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziționareade patente și licențe, în limita unui procent de 10% din valoarea totală a proiectului, iar pentru proiectele care nu prevăd construcții în limita a 5%.

8. Criterii de selecție:

- Selecția proiectelor pentru această măsură va fi organizată pe baza următoarelor principii:
 - Organizarea de sesiuni anuale continue de depunere a proiectelor cu un buget anual predefinit, cu selecție lunară/trimestrială;
 - Definirea unui prag minim de punctaj pentru ca proiectele să fie eligibile;
 - Acordarea de prioritate în evaluare/selecție proiectelor cu punctajul cel mai ridicat.
- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Proiectele implementate în zone marginalizate - ca suport pentru intervenții ulterioare din alte programe de finanțare (de exemplu, POCU) vizând utilizarea internetului pentru creșterea nivelului de calificare și asigurarea accesului la oportunități de ocupare pentru persoanele din grupuri vulnerabile;
 - Proiectele care, prin investiția propusă se adreseză unui număr cât mai mare de gospodării;
 - Proiectele a căror soluție tehnică oferă cea mai mare viteză de transfer al datelor pentru utilizatorul final;
 - Proiecte care, prin investiția propusă, introduc rețele broadband în sate eligibile în care există un potențial turistic ridicat;
 - Proiectele care, prin investiția propusă, se implementează în sate eligibile situate pe teritoriul mai multor comune de pe teritoriul GAL-ului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Finanțarea maximă pentru un proiect: 100.000 Euro
- Număr de proiecte estimate a se finanța: 1
- Contribuția publică nerambursabilă este, în acest context: 100.000 Euro
- Proiectele sunt proiecte generatoare de venit de utilitate publică
- Rata sprijinului este de 90% din totalul cheltuielilor eligibile.

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Populație netă care beneficiază de servicii TIC: minim 500 de locuitori ai GAL Ținutul Haiducilor
- Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - Nu se aplică în cazul acestei măsuri.

Fișă de măsură “Infrastructură turistică mică”

Titlu măsură: Infrastructură turistică mică - amenajarea de trasee turistice în Ținutul Haiducilor

Cod măsură: 7-M7.5.a/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

La nivelul GAL Ținutul Haiducilor au fost identificate, prin studiul “Implementarea strategiei de dezvoltare locală - Prioritatea 1 Strategică: Dezvoltarea economică a teritoriului” - Componenta turism, o serie de atracții care pot sta la baza dezvoltării turismului rural și a ecoturismului (amintim aici Munții Țibleș sau peisajul cultural al zonei). Pentru mai buna lor valorificare, studiul sugera dezvoltarea unor produse de tip circuit, care să permită vizitarea fie în regim de turism de drumeție, fie în regim de turism ecvestru (Herghelia Beclean reprezentând, în acest sens, un punct forte al teritoriului).

În plus, proiectul finanțat prin intermediul precedentei Strategii - “Turist în Țara Haiducilor” a contribuit efectiv la dezvoltarea de circuite turistice tematice, care includ obiective localizate pe întreg teritoriul. Astfel, s-au conturat patru trasee turistice virtuale (Drumul romanilor, Drumul credinței, Comorile haiducilor și Drumul poveștilor) cu hărți 3D aferente.

Din păcate, aceste propunerii și trasee virtuale nu au, încă, și un corespondent în teren - respectiv, trasee efectiv amenajate, care să permită parcurgerea lor în condiții de maximă siguranță la pas, cu bicicleta, cu căruța sau cu calul.

În acest context, măsura finanțează amenajarea de trasee turistice, de o manieră care să permită o turistului o experiență completă a destinației - experiență axată pe explorarea cadrului natural, pe descoperirea interactivă a patrimoniului cultural și pe respectarea mediului și a moștenirii istorice a Ținutului Haiducilor.

Măsura are o abordare axată pe zonă (vizând amenajarea unor trasee în zone marginalizate cu potențial turistic ridicat). Măsura contribuie la soluționarea problemelor P7 și P11 identificate în analiza-diagnostic. Măsura reduce unele dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunea “Turism și meșteșuguri; patrimoniu cultural” - respectiv:

- *La nivelul GAL Ținutul Haiducilor lipsesc traseele turistice amenajate corespunzător, de o manieră care să permită dezvoltarea durabilă a ecoturismului și turismului rural;*
- *La nivelul GAL Ținutul Haiducilor lipsesc produsele turistice complexe, de tip circuit, care să ofere experiențe complete de vizitare.*

Măsura valorifică și unele dintre punctele tari ale teritoriului, menționate în Analiza SWOT la secțiunea “Turism și meșteșuguri; patrimoniu cultural”:

- *Existența a patru trasee virtuale tematice;*
- *Existența unor centre de informare turistică în teritoriu;*
- *Existența unor studii de specialitate la nivelul GAL-ului, care oferă soluții pentru dezvoltarea turismului în teritoriu;*
- *Herghelia Beclean poate oferi caii și expertiza necesare pentru dezvoltarea turismului ecvestru în Ținutul Haiducilor.*

Măsura contribuie, astfel, la atingerea obiectivelor 07 și 011 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
- Obiectivul specific/local al măsurii:
 - Creșterea atraktivității ofertei turistice a Ținutului Haiducilor, prin amenajarea unor trasee pentru plimbare pe jos, cu bicicleta, cu căruța sau cu calul
- Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale
- Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:
 - DI 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovare: măsura își propune o abordare inovatoare a conceptului de traseu amenajat, care trece dincolo de simpla marcare și amplasare de panouri informative. Ceea ce se dorește e o experiență inedită a turistului, care se poate bucura pe traseu nu doar de facilități de orientare și observare, ci și de o serie de facilități pentru autoprestarea de servicii turistice (gen spații de popas sau refugii pentru situații de urgență).
 - Mediu și climă: măsura stimulează turistii să renunțe la mașină, în favoarea unor mijloace de transport ecologic - în acest fel, se reduc emisiile de gaze cu efect de seră, responsabile pentru încălzirea globală. În același timp, măsura permite realizarea unor amenajări pe traseu menite să reducă impactul negativ al turiștilor asupra mediului înconjurător (de exemplu, coșuri de gunoi, îngrădiri etc.).
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:
 - Nu este cazul.
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinergică cu măsurile 6-M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole”, 6-M6.2.b/6A “Tradiții”, 7-M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate”, 7-M7.3.a/6C “Infrastructură broadband” și 16-M16.7.a/6B “Strategie de branding”, toate contribuind la atingerea priorității 6 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii:

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local;*
- *Dezvoltarea proiectelor de utilitate publică și/sau cu impact economic, social, cultural și natural;*
- *Dezvoltarea identității locale;*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri generează plus-valoare pentru teritoriu, creând premisele pentru creșterea atraktivității ofertelor de agroturism. Măsura permite conectarea diferitelor atracții și prestatori de turism în circuite ce pot fi parcuse cu diferite mijloace de transport ecologice, și îmbogățește agroturismul cu produse ale turismului de drumeție și ecoturism. În plus, întind zonele marginalizate, măsura creează

premisele pentru intervenții ulterioare din alte programe operaționale (în speță, POCU), menite să crească nivelul de calificare și să creeze oportunități de ocupare în domeniul turismului pentru grupurile vulnerabile din zonă (ca și ghizi locali, de exemplu). Ca atare, măsura “Infrastructură turistică mică” este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, fiind atât o măsură suport pentru toate proiectele depuse pe ramura Agroturism al lanțului integrat “Agricultură și agroturism”, cât și o măsură suport pentru intervenții în favoarea grupurilor aflate în risc de sărăcie și excludere socială.

Măsura este inovativă, mai ales în contextul în care:

- nu există o submăsură corespondentă în PNDR;
- nu există asemenea trasee amenajate deja în teritoriu, măsura contribuind, astfel, la un transfer de inovare și bune practici din alte zone, mai dezvoltate turistic decât Ținutul Haiducilor;
- măsura asigură conexiunea dintre intervențiile LEADER și cele din alte programe de finanțare europene.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- R (UE) nr. 1303/2013; R (UE) nr. 1407/2013; R (UE) nr. 215/2014; R (UE) nr. 1305/2013; R (UE) nr. 807/2014; R (UE) nr. 808/2014
- Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/43/CE; Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/78/CE;
- HG nr. 31/1996, HG nr. 263/2001, HG nr. 5/2004, ORDINUL Ministrului Turismului nr. 491/2001, HG 77/2003.

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă):

- Beneficiari direcți:
 - Comune și organizațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
 - ONG-uri.
- Beneficiari indirecti:
 - Turiștii care vizitează teritoriul; organizațiile turistice și comunitățile locale care beneficiază de pe urma dezvoltării turismului.

5. Tip de sprijin:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile:

Acțiuni eligibile pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor:

- Marcarea traseelor turistice;
- Amenajarea efectivă a traseului, cu respectarea mediului ambiant (amplasarea de echipamente de siguranță în zonele dificile sau de risc, realizarea de trepte pentru facilitarea urcușului, realizarea de îngrădiri în zonele în care nu se dorește accesul turiștilor etc.)
- Amplasarea de panouri informative pe traseele turistice;
- Amenajarea de puncte de observație și panoramă;
- Amenajarea unor puncte de popas pe traseu, dotate corespunzător pentru ca turiștii să poată lua masa (mese, bănci, coșuri de gunoi, cișmea cu apă potabilă etc.);
- Mici amenajări destinate facilitării transportului ecologic - amenajarea unor standuri

pentru biciclete în anumite puncte de pe traseu, amenajări pentru cai în anumite puncte de pe traseu (de ex. adăpătoare);

- Adăposturi și refugii turistice dotate corespunzător pentru situații de urgență.

NOTĂ: pentru a fi eligibile, proiectele trebuie să prevadă ca măcar o parte a infrastructurii turistice mici (o parte a traseului turistic) să fie amenajată pe teritoriul unei zone marginalizate din GAL Ținutul Haiducilor.

Acțiuni neeligibile: Amenajări care nu țin cont de principiul prevenției în raport cu impactul asupra mediului; amenajări pentru mijloace de transport ne-ecologice (ATV, motobike etc.); amenajări în zone cu regim de protecție sau în ecosisteme fragile.

7. Condiții de eligibilitate:

- **Solicitantul:**

- trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investițiilor pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al realizării investițiilor.

- **Costuri eligibile:**

- Costuri legate de amenajarea traseelor:
 - Lucrări de amenajare a terenului;
 - Achiziții și montaj de echipamente, dotări și mobilier urban;
 - Achiziții de materiale necesare pentru amenajarea traseelor (ex. vopsea pentru marcaje)
 - Realizarea de construcții necesare pentru îndeplinirea scopului proiectului și dotarea acestora pentru situații de urgență etc.

Toate cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

8. Criterii de selecție

- Selecția proiectelor pentru această măsură va fi organizată pe baza următoarelor principii:
 - Organizarea de sesiuni anuale continue de depunere a proiectelor cu un buget anual predefinit, cu selecție lunară/trimestrială;
 - Definirea unui prag minim de punctaj pentru ca proiectele să fie eligibile;
 - Acordarea de prioritate în evaluare/selecție proiectelor cu punctajul cel mai ridicat.
- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Solicitanții care propun amenajarea unor traseelor turistice virtuale definite la nivelul Ținutului Haiducilor;
 - Solicitanții care propun proiecte în care o parte din activități sunt realizate în regim de voluntariat, prin implicarea membrilor comunității;
 - Solicitanții care fac dovada unui plan de management al risurilor de mediu generate prin amenajarea traseelor și includerea lor în circuitul turistic.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Finanțarea pentru un proiect: minim 40.000 Euro - maxim 80.000 Euro
- Număr de proiecte estimate a se finanța: minim 1 - maxim 2;
- Contribuția publică nerambursabilă este, în acest context: 80.000 Euro;
- Rata sprijinului este de 100%;

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Număr de trasee amenajate: minim 1.
- Indicator: Populație netă care beneficiază infrastructuri turistice îmbunătățite - minim 500 de turiști
- Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă: Nu se aplică în cazul acestei măsuri.

Fișa de măsură “Strategie de branding”

Titlu măsură: Definirea și implementarea în parteneriat a Strategiei de branding a Ținutului Haiducilor

Cod măsură: 16-M16.7/6B

Tipul măsurii: SERVICII

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Ținutul Haiducilor nu dispune de un brand “comercial” - în sensul unui brand care să poată fi folosit de către organizațiile care activează în sectoarele prioritare (agricultură, industrie alimentară, turism și meșteșuguri) ca și etichetă de proveniență și ca și atestat de calitate al produselor procesate local.

Existența unui brand de tipul “Fabricat în Ținutul Haiducilor” sau “Produs de haiduci” și promovarea sa strategică pe piețele țintă ar putea contribui la o mai bună conștientizare a clienților potențiali asupra beneficiilor achiziției de produse realizate în acest teritoriu.

Măsura își propune să finanțeze identificarea brandului, elaborarea unei strategii de promovare a acestuia, animarea teritoriului pentru a convinge organizațiile locale să adopte brandul și implementarea strategiei prin intermediul unor campanii de promovare.

Măsura are o abordare axată pe zonă (promovând un brand regional); ea contribuie, astfel, la rezolvarea problemelor P5, P6 și P11 identificate în analiza-diagnostic, prin eliminarea sau reducerea unora dintre punctele slabe menționate în analiza SWOT la secțiunile “Activități economice - agricultură”, “Turism și meșteșuguri; patrimoniu cultural” și “Organizare instituțională și socială” - respectiv:

- *Dificultăți în a găndi proiecte în parteneriat;*
- *Marea majoritate a țăranilor nu își pot desface produsele pe piețele locale, din cauza marketingului deficitar și a problemelor de acces la client;*
- *Lipsa unui brand regional bine cunoscut, care să asigure o percepție de calitate asupra produselor locale din Ținutul Haiducilor.*

Măsura valorifică unele dintre punctele tari menționate în analiza SWOT la secțiunea “Organizare instituțională și socială” și “Agricultură și industrie alimentară” - respectiv:

- *Notorietatea “Ținutului Haiducilor”, generată de implementarea precedentei strategii de dezvoltare locală;*
- *Existența unei emulații pe plan local în ceea ce privește constituirea de cooperative și grupuri de producători.*

Măsura contribuie, astfel, la atingerea obiectivelor 05, 06 și 011 din Strategia de dezvoltare locală.

Contribuția măsurii la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și complementaritatea cu alte măsuri din SDL

- Obiectiv de dezvoltare rurală: Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
- Obiective specifice/locale ale măsurii:

- Creșterea atraktivității ofertei Ținutului Haiducilor, prin promovarea unui brand regional specific;
- Dezvoltarea sentimentului de identitate locală și creșterea coeziunii GAL-ului.
- Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale
- Măsura corespunde obiectivelor art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:
 - DI 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.
- Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:
 - Inovare: constituirea de rețele care își promovează produsele sub un același brand regional este un concept nou în Ținutul Haiducilor. Foarte probabil, implementarea măsurii va duce la apariția unei culturi a cooperării între toți partenerii implicați în proiect - aceștia vor simți că aparțin unui "club exclusivist" și că lucrează împreună pentru a menține imaginea și calitatea produselor locale fabricate în regiune;
 - Mediu și climă: una dintre valorile brandului regional va fi, cu siguranță, grija față de mediu - promovată atât ca și standard de performanță pentru organizațiile din Ținutul Haiducilor, cât și ca și mod de comportament în viața de zi cu zi.
- Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:
 - Parteneriatele beneficiare ale acestei măsuri pot fi beneficiari direcți și ai măsurii 16-M16.4.a.1/3A "Lanțuri scurte", cu care această măsură este complementară.
- Sinergia cu alte măsuri din SDL:
 - Măsura este sinergică cu măsurile 6-M6.2.a/6A "Investiții în activități neagricole", 6-M6.2.b/6A "Tradiții", 7-M7.2.a/6B "Servicii sociale integrate" și 7-M7.3.a/6C "Infrastructură broadband" și 7-M7.5.a/6B "Infrastructură turistică mică", toate contribuind la atingerea priorității 6 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

2. Valoarea adăugată a măsurii

În conformitate cu cele precizate în PNDR (p. 506), măsura creează valoare prin:

- *Capacitatea instituțională creată și consolidată prin parteneriate;*
- *Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;*
- *Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local;*
- *Dezvoltarea identității locale;*
- *Schimburile de experiență și bune practici inter-teritoriale și trans-naționale.*

Proiectele ce se vor finanța în cadrul acestei măsuri generează plus-valoare pentru teritoriu, crescând notorietatea și atractivitatea produselor din Ținutul Haiducilor. Ea sprijină implementarea tuturor măsurilor care presupun comercializarea de produse (în speță 16-M16.4.a.1/3A "Lanțuri scurte", 6-M6.2.a/6A "Investiții în activități neagricole" și 6-M6.2.b/6A "Tradiții"). Ca atare, măsura "Strategie de branding" este extrem de relevantă pentru Strategia de dezvoltare locală, fiind o măsură suport pentru buna funcționare a lanțului integrat "Agricultură și agroturism".

Măsura este inovativă, mai ales în contextul în care:

- nu există o submăsură corespondentă în PNDR;
- nu există, la momentul de față, mărci regionale folosite ca etichete de proveniență și ca atestat de calitate al produselor locale din Țintul Haiducilor.

3. Trimitere la alte acte legislative

- R (UE) nr. 1303/2013; R (UE) nr. 1407/2013; R (UE) nr. 215/2014; R (UE) nr. 1305/2013; R (UE) nr. 807/2014; R (UE) nr. 808/2014

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Beneficiari direcți:
 - Un parteneriat constituit sub forma unui ONG, care include ca și membri, printre alții (enumerarea este indicativă, nu exhaustivă):
 - Comune și asociații ale acestora;
 - Cooperative, grupuri de producători, grupuri de fermieri și fermieri individuali funcționând pe teritoriul Ținutului Haiducilor;
 - IMM-uri, PFA-uri și întreprinderi individuale funcționând pe teritoriul Ținutului Haiducilor;
 - ONG-uri constituite pe teritoriul GAL Ținutul Haiducilor etc.
- Beneficiari indirecți:
 - Comunitățile locale din GAL Ținutul Haiducilor.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea cheltuielilor eligibile efectuate și efectiv plătite.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

- Realizarea unor studii și definirea, pe această bază, a unui brand regional de tipul “Fabricat în Ținutul Haiducilor” sau “Produs de haiduci”, care să funcționeze ca o etichetă de proveniență și ca un atestat de calitate pentru diversele produse locale din Ținutul Haiducilor;
- Înregistrarea brandului la OSIM;
- Elaborarea unei strategii de branding, pentru promovarea acestui brand pe piețele țintă (inclusiv a unui Manual de identitate vizuală al brandului);
- Animarea teritoriului pentru a convinge organizațiile locale să adopte brandul
- Implementarea strategiei de branding prin intermediul unor campanii de promovare.

NOTĂ: campaniile de promovare vor avea ca și obiectiv conștientizarea consumatorilor și a altor potențiali parteneri interesați asupra existenței brandului regional, asupra valorilor acestuia și asupra standardelor de calitate pe care le promovează.

Acțiuni neeligibile: Activități de promovare comercială, menită să stimuleze cumpărarea efectivă a unui anumit produs sau să promoveze un anumit producător.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea;
- Costuri eligibile:
 - Costuri cu elaborarea studiilor și a strategiilor de branding; costuri cu definirea brandului regional și a Manualului de Identitate Vizuală;
 - Costuri de funcționare a parteneriatelor: remunerarea coordonatorilor parteneriatului

- și a animatorilor acestuia;
- Costuri directe legate de implementarea strategiei de branding: costuri ale campaniilor de promovare ale brandurilor prin canale specifice (marketing online, panouri publicitare, marketing direct, campanii media etc.)

8. Criterii de selecție:

- Selecția proiectelor pentru această măsură va fi organizată pe baza următoarelor principii:
 - Organizarea de sesiuni anuale continue de depunere a proiectelor cu un buget anual predefinit, cu selecție lunară/trimestrială;
 - Definirea unui prag minim de punctaj pentru ca proiectele să fie eligibile;
 - Acordarea de prioritate în evaluare/selecție proiectelor cu punctajul cel mai ridicat.
- Prioritate la finanțare vor avea, în baza criteriilor de selecție ce vor fi stabilite prin Ghidul solicitantului:
 - Parteneriate care regrupează producători care au beneficiat de formare în cadrul măsurilor “Țărani lideri” sau “Activități demonstrative”;
 - Parteneriate care includ, pe lângă reprezentanți ai mediului asociativ și privat și unități administrativ teritoriale sau asociații ale acestora;
 - Parteneriate care respectă, prin componența lor, principiul egalității de șanse și al non-discriminării;
 - Parteneriate care includ organizații care dezvoltă lanțuri scurte de desfacere a produselor pe piețe locale.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Finanțarea pentru un proiect: 50.000 Euro;
- Număr de proiecte estimate a se finanța: 1;
- Contribuția publică nerambursabilă este, în acest context: 50.000 Euro;
- Rata sprijinului este de: 100%
- Perioada de implementare a proiectelor este de maximum 1 an de la data primirii finanțării și include controlul implementării corecte.

10. Indicatori de monitorizare

- Indicator: Număr de parteneriate care primesc direct sprijin pentru definirea și implementarea strategiei de branding - 1
- Indicator: Numărul de parteneri care utilizează brandul regional astfel definit - minim 20
- Indicatorul specific LEADER - crearea de locuri de muncă - NA.

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Strategia de dezvoltare locală contribuie la realizarea obiectivelor următoarelor strategii de rang superior:

1. Strategia de dezvoltare a județului Bistrița-Năsăud pentru perioada 2014-2020

Strategia de dezvoltare a județului Bistrița-Năsăud	Strategia de dezvoltare locală a GAL Ținutul Haiducilor	Contribuția la atingerea obiectivelor strategice județene
Obiectiv strategic 1: Dezvoltare economică inteligentă prin specializare diversificată	Obiectiv 5: Agricultură durabilă și rentabilă Măsurile 1-M1.1.a/1A “Țărani lideri” 1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative” 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate” 4-M4.2.a/3A “Procesare locală” 16-M16.4.a.1/3A “Lanțuri scurte” Obiectiv 6: Agroturism dezvoltat, cu specific local Măsurile 6-M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole” 6-M6.2.b/6A “Tradiții” 7-M7.5.a/6B “Infrastructură turistică mică”	<ul style="list-style-type: none"> La nivelul Ținutului Haiducilor: <ul style="list-style-type: none"> <i>specializarea diversificată</i> înseamnă specializare în agricultură și diversificarea veniturilor prin agroturism; <i>dezvoltarea economică intelligentă</i> înseamnă dezvoltarea în tandem a celor două sectoare-motor ale economiei rurale, prin implementarea circuitului de proiecte “Agricultură și agroturism”; Prin această abordare, în urma implementării Strategiei de dezvoltare locală se vor obține, la nivel local, atât o agricultură durabilă, cât și un agroturism dezvoltat - ambele reprezentând contribuția SDL GAL Ținutul Haiducilor la dezvoltarea economică inteligentă a județului Bistrița-Năsăud.
Obiectiv strategic 2: Dezvoltare durabilă	Obiectiv orizontal: “Mediu și climă” Toate măsurile strategiei Obiectiv 14: Grupuri și comunități vulnerabile sprijinate adecvat Măsurile 6-M6.2.a/6A “Tradiții” 7-M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate” Obiectiv 15: Comunități rurale dezvoltate, durabile și incluzive Toate măsurile strategiei	<p>La nivelul Ținutului Haiducilor, dezvoltarea durabilă - și implicit protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante se va realiza prin includerea în fiecare măsură a strategiei a principiului orizontal “Mediu și climă”.</p> <ul style="list-style-type: none"> Prin această abordare, în urma implementării Strategiei de dezvoltare locală se vor obține, comunități locale dezvoltate, durabile și incluzive, în care grupurile vulnerabile sunt sprijinate adecvat - contribuția SDL GAL Ținutul Haiducilor la dezvoltarea durabilă a județului Bistrița-Năsăud.
Obiectiv strategic 3: Diferențiere prin valorizarea inteligentă a tradițiilor și valorilor autentice	Obiectiv 9: Produse locale de artizanat și suveniruri Măsurile 6-M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole” 6-M6.2.b/6A “Tradiții”	<ul style="list-style-type: none"> La nivelul Ținutului Haiducilor, <i>valorizarea intelligentă a tradițiilor</i> înseamnă: <ul style="list-style-type: none"> încurajarea meșteșugurilor tradiționale, producătoare de artizanat local și suveniruri; sprijinirea atelierelor de creație vestimentară populară și a ansamblurilor folclorice tradiționale. Prin această abordare, în urma

Strategia de dezvoltare a județului Bistrița-Năsăud	Strategia de dezvoltare locală a GAL Ținutul Haiducilor	Contribuția la atingerea obiectivelor strategice județene
	Obiectiv 10: Identitate locală păstrată și valorificată economic Măsurile 6-M6.2.a/6A “Tradiții” 16-M16.7.a/6B “Strategie de branding”	implementării Strategiei de dezvoltare locală se va garanta păstrarea identității locale și valorificarea ei economică, prin artizant, suveniruri, îmbrăcăminte cu specific local și prestații artistice ale ansamblurilor folclorice - contribuția SDL GAL Ținutul Haiducilor la valorizarea inteligentă a tradițiilor și valorilor autentice ale județului Bistrița-Năsăud.
Obiectiv strategic 4: Conectivitate sporită	Obiectiv 12: Acoperire cu infrastructură broadband în zona rurală Măsura 7- M7.3.a/6C “Infrastructură broadband”	<ul style="list-style-type: none"> La nivelul Ținutului Haiducilor, <i>conectivitatea sporită</i> înseamnă: <ul style="list-style-type: none"> investiții în infrastructura IT&C în bandă largă, menite să conecteze toate comunitățile rurale la internet de mare viteză. Prin această abordare, în urma implementării Strategiei de dezvoltare locală se va realiza acoperirea teritoriului cu infrastructură broadband - contribuția SDL GAL Ținutul Haiducilor la conectivitatea județului Bistrița-Năsăud.

Strategia de dezvoltare locală a GAL Ținutul Haiducilor este complementară Strategiei de dezvoltare a județului din perspectiva surselor de finanțare:

- FEADR (LEADER) - Strategia de dezvoltare locală GAL Ținutul Haiducilor
- Fonduri județene - Strategia de dezvoltare a județului Bistrița-Năsăud.

2. Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - România policentrică 2035

La acest nivel, de interes maxim este contribuția Strategiei de dezvoltare locală la atingerea Obiectivului general 3 al Strategiei de dezvoltare teritorială a României:

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - România policentrică 2035	Strategia de dezvoltare locală a GAL Ținutul Haiducilor	Contribuția la atingerea obiectivelor strategice județene
Obiectiv general 3: Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coeziive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane.	Obiectiv 16: GAL Ținutul Haiducilor - un pol de prosperitate în județul Bistrița-Năsăud Toate măsurile strategiei	Prin implementarea Strategiei de dezvoltare locale se vor crea premisele pentru dezvoltarea zonei rurale a GAL Ținutul Haiducilor și conectarea ei la polul de creștere Beclau, un oraș efervescent din punct de vedere economic. Împreună, cele două vor forma un sistemul funcțional urban-rural, care se va poziționa ca un pol de prosperitate în rețeaua de localități națională - contribuția SDL GAL Ținutul Haiducilor la România policentrică 2035.

3. Planul Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014-2020

Contribuția Strategiei de dezvoltare locală la obiectivele și prioritățile Planului Național de Dezvoltare Rurală este descrisă în logica intervenției reprezentată tabelar în

cap. IV. În acest context, aici am puncta doar, în plus, faptul că Strategia de dezvoltare locală este complementară Planului Național de Dezvoltare Rurală:

- prin includerea unor măsuri care nu se regăsesc în PNDR - în speță: Măsura 3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”, Măsura 7-M7.5.a/6B “Infrastructură turistică mică” și Măsura 16-M16.7.a/6B “Strategie de branding”;
- prin posibilitatea beneficiarilor direcți și indirecți ai Strategiei de dezvoltare locală de a accesa suplimentar fonduri prin aplicarea pe măsurile PNDR (cu respectarea, acolo unde e cazul, a regulii ajutorului de minimis).

4. Alte strategii sectoriale

În special, aici e vorba despre:

- **Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome 2014-2020** - în acest caz, Strategia de dezvoltare locală contribuie la Obiectivele specifice:
 - *Îmbunătățirea participării pe piața muncii a cetățenilor români aparținând minorității rome*
 - *Păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității culturale (limbă, obiceiuri, istorie, patrimoniu) a cetățenilor români aparținând minorității rome*
 - *Îmbunătățirea accesului cetățenilor români aparținând minorității rome la servicii de sănătate de bază, preventive și curative, integrate și de calitate*

prin măsurile:

- 6-M6.2.b/6A “Tradiții” - măsură generatoare de oportunități de antreprenoriat și locuri de muncă, care asigură, în paralel, și păstrarea identității comunității rome;
 - 7-M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate” - în principal, prin măsurile active de ocupare, formare profesională, inserție socio profesională, servicii sociale și consiliere psihologică ce vor fi oferite de centrele comunitare integrate.
- **Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020)** - în acest caz, Strategia de dezvoltare locală contribuie la prioritățile:
 - *Ocuparea forței de muncă:*
 - *Reducerea ocupării informale și a ocupării de mică productivitate a forței de muncă în agricultura de subzistență*
 - *Creșterea ratelor de ocupare a forței de muncă pentru grupurile vulnerabile și femei*
 - *Serviciile sociale:*
 - *Dezvoltarea serviciilor sociale integrate la nivelul comunității* prin măsurile:
 - 6-M6.2.b/6A “Tradiții” - măsură generatoare de oportunități de antreprenoriat și locuri de muncă pentru minoritatea romă;
 - 7-M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate” - măsură care finanțează construcția unui infrastructuri sociale cu servicii medicale, sociale și de integrare pe piața muncii.
- **Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020** - în acest caz, Strategia de dezvoltare locală contribuie la:
 - *Domeniul de acțiune IV - Broadband și infrastructură de servicii digitale* prin măsura:
 - 7-M7.3.a/6C “Infrastructură broadband”

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

Calendarul estimativ de activități; responsabili pentru implementarea acțiunilor;

Semestrul		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Activități	Responsabili															
Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție - măsuri de infrastructură socială și broadband	Personal angajat															
Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție - alte măsuri	Personal angajat															
Animarea teritoriului	Personal angajat															
Analiza, evaluarea și selecția proiectelor	Personal angajat															
Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei	Personal angajat															
Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)	Personal angajat															
Monitorizarea proiectelor contractate	Personal angajat															
Întocmirea cererilor de plată, a dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare	Personal angajat															

Tabel 4: Calendar estimativ de activități

Resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse

Resursele financiare necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse vor fi alcătuite din:

- **bugetul alocat costurilor de funcționare GAL , respectiv suma de 443.000 mii lei**
 - resurse externe provenind, în principal din: cotizațiile membrilor, sponsorizări, resurse obținute de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, alte venituri prevăzute de lege.
- Valoarea resurselor externe va fi stabilită la momentul alcocarii sumelor catre activități pentru cofințarea unor proiecte prevazute în strategie sau alte costuri neeligibile.

Resursele materiale necesare pentru desfășurarea activităților propuse includ: închirierea/primirea în comodat a unui spațiu pentru implementarea activităților, mijloace fixe constând în 7 calculatoare, camera video, reportofon, server, imprimantă/copiator, scanner, mobilier specific pentru birouri și pentru sala de sedință, videoproiector, flip chart , dulapuri pentru arhivă, mijloc de transport, cu o valoare de maxim 18.000 euro fără TVA, pentru deplasarea echipei, consumabile constând în: tonere, hârtie, dosare etc., combustibil pentru mijlocul de transport, aparatură telefonică, etc. Resursele materiale sunt cheltuieli elegibile și vor fi achiziționate cu respectarea procedurilor de achiziții Anexe la Contractul de Finanțare

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru zona reprezentată de ASOCIAȚIA PARTENERIAT ȚINUTUL HAIDUCILOR s-a realizat printr-o largă consultare și implicare, de jos în sus, a tuturor actorilor interesați de la nivel local, pe parcursul desfășurării acțiunilor de animare, informare și consultare a grupurilor de lucru.

Conform Raportului final de activitate s-au desfășurat:

- 19 acțiuni de animare, care au avut un rol cheie pentru mobilizarea partenerilor și implicarea lor în procesul elaborării strategiei - câte una în fiecare unitate administrativ teritorială, la care au participat 416 actori locali interesați. În cadrul acestor întâlniri s-a prezentat un scurt istoric al Programului Leader, specificul conceptului Leader și abordarea sa cu privire la dezvoltarea comunitară. În cadrul acestor întâlniri au fost identificate problemele și nevoile specifice la nivelul fiecărei unități administrative teritoriale;
- 19 întâlniri de informare la nivel de UAT (câte una în fiecare UAT), cu o participare totală de 380 persoane. Acțiunile de informare au asigurat o bună înțelegere a conceptului și metodologiei LEADER, precum și a oportunităților pe care programul le poate oferi pe plan local;
- 19 întâlniri de consultare la nivelul de UAT, cu grupurile de lucru, cu o participare totală de 218 persoane, în urma cărora a fost definitivată analiza diagnostic și analiza SWOT;
- 4 întâlniri de consultare la nivelul unităților administrative reprezentative cu o participare totală de persoane în cadrul cărora s-a analizat și s-au făcut completări asupra obiectivelor, priorităților, măsurilor și alocării financiare orientative.
- 3 întâlniri cu partenerii după cum urmează:
 - 07.03.2016 - a cărei ordine de zi a inclus: Prezentarea Leader 2014-2023; Egalitatea de şanse; Prezentare activităților proiectului; Stadiul implementării acțiunilor de animare; Principalele probleme identificate; Programul pentru următoarea perioadă;
 - 17.03.2016 - ședinta a avut următoarea ordine de zi: Stadiul implementării activităților proiectului; Principalele probleme identificate; Prezentarea măsurilor de finanțare preliminare; Propuneri, discuții; Programul pentru următoarea perioadă. Au fost prezenți parteneri, fermieri și alte persoane interesate, precum și specialiști din cadrul USAMV Cluj-Napoca.
 - 01.04.2016 - ședință în care s-a aprobat Strategia de Dezvoltare Locală. Au fost prezentate și aprobată prioritățile, obiectivele și Fișele de măsuri prevăzute în noua strategie, precum și toate Anexele cererii de finanțare.

În cadrul acestor acțiuni de animare, informare, consultare și a întâlnirilor cu partenerii, principalele teme de dezbatere au constat în:

- Necesitatea identificării unor forme de asociere ale producătorilor agricoli din teritoriul LEADER "ȚINUTUL HAIDUCILOR", care să permită o organizare eficientă în vederea comercializării produselor agro-alimentare. În teritoriu sunt crescători de animale (oi, vaci, porci), producători de legume și fructe, producători de miere care nu au piață de desfacere a produselor.
- Propuneri venite din partea producătorilor, în vederea dezvoltării unei forme associative de tip cooperativă pentru comercializarea produselor, la nivel de GAL.

- Existența unor localități cu potențial de a deveni un punct important în economia de desfacere a produsului local din teritoriul GAL "Ținutul Haiducilor" (Beclean, Cuzdrioara, Ciceu Mihăiești, Lechința, Reteag).
- Dezvoltarea unui lanț de magazine sub marca "Ținutul Haiducilor".
- Necesitatea identificării unor soluții, în vederea procesării produselor agro-alimentare în forme asociative de tip cooperativă. Teritoriul are potențial de a certifica prin scheme de calitate produse montane, ecologice, locale și/sau a furniza materie primă pentru a produce astfel de produse la nivel GAL;
- Propunerea înființării unor structuri de depozitare și procesare a legumelor și fructelor, structuri care să fie gestionate tot într-un sistem asociativ de tip cooperativă la nivel de GAL pentru a fi eficiente. Înființarea unor structuri care să gestioneze la nivel de GAL colectarea și procesarea legumelor și fructelor cu respectarea schemelor de calitate.
- Propunerea înființării unor structuri de sacrificare (abatoare mobile) și procesare a cărnii de oale, a cărnii de vacă, a cărnii de porc, structuri care să fie gestionate tot într-un sistem asociativ de tip cooperativă la nivel de GAL pentru a fi eficiente. Înființare unor structuri care să gestioneze la nivel de GAL colectarea și procesarea laptelui cu respectarea schemelor de calitate.
- Propunerea înființării unor structuri de valorificare a lânii de oale la nivel de GAL în sistem asociativ de tip cooperativă.
- Propunerea înființării unor structuri de prelucrare miere la nivel de GAL în sistem asociativ de tip cooperativă.
- Propunerea înființării unor spații de depozitare, procesare pentru cereale la nivel de GAL în sistem asociativ de tip cooperativă - moară și brutărie dezvoltate sub marca de produs "Ținutul Haiducilor".
- Propunerea înființării unor structuri în sistem asociativ de tip cooperativă la nivel de GAL pentru producerea, colectarea, depozitarea legumelor și fructelor ecologice pentru comunele din zona montană a GAL (Căianu Mic, Spermezeu, Runcu Salvei, Zagra, Negrilești, Nușeni) - "Cooperativa produsului montan";
- Propunerea înființării Fermei Satului în sistem asociativ de tip cooperativă care să dezvolte și o unitate de desfacere - carmangerie sub marca "Ținutul Haiducilor" pentru producerea și vânzarea de produse local și/sau tradiționale.
- Propunerea prin dezvoltarea unor proiecte sociale și de dezvoltare a resurselor umane în special în zonele marginalizate și de a crea infrastructuri pentru aceste zone;
- Propunerea înființării unei structuri la nivel de GAL care să asigure marketingul și dezvoltarea brandului de produs "Ținutul Haiducilor";
- Având în vedere poziționarea unor comune cum ar fi Cuzdrioara, Ciceu Mihăiești, Petru Rareș ar fi oportuna dezvoltarea unei forme de comercializare de tip lanț scurt alimentar - "Coșul zilnic", cu caracter integrator al produselor la nivel GAL, adresat nișei de piață din mediul urban (punct urbane vizate pentru desfacere sub forma aceasta fiind Beclean, Dej, Gherla, Cluj, Bistrița, Năsăud, Târgu Lăpuș și Reghin);
- Propunerea înființării unei Burse a produselor din teritoriul LEADER Ținutul Haiducilor și inițierea a unui comerț de tip "schimb în natură" la nivelul producătorilor din GAL Ținutul Haiducilor, ca alternativă la piața de desfacere propriu-zisă;
- Propunerea transformării a minim 2 ferme din fiecare comună din teritoriu în structuri de cazare, care apoi să fie introduse într-un circuit de primire a turiștilor la nivel de GAL.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

1. Organizare

1. 1 Rolul și funcțiile asociației

ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL TINUTUL HAIDUCILOR se va constitui și funcționa în baza OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare.

Grupul de Acțiune Locală va desfășura activități specifice implementării măsurii din PNDR, M19 -Sprijin pentru dezvoltarea locală LEADER și a submăsurilor aferente.

Pentru realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate, Asociația Grup de Acțiune Locală Ținutul Haiducilor exercită următoarele funcții:

- a) **de strategie**, prin care se elaborează, în conformitate cu politica economică a Guvernului și cu tendințele pe plan mondial, strategia de dezvoltare locală;
- b) **de reglementare**, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional pentru implementarea strategiei și realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate;
- c) **de administrare**, prin care se asigură administrarea patrimoniului asociației;
- d) **de reprezentare**, prin care se asigură reprezentarea pe plan intern și extern, în domeniul său de activitate;
- e) **de coordonare** a utilizării asistenței financiare nerambursabile acordate asociației de Uniunea Europeană în domeniul dezvoltării rurale.

Sarcinile asociației, stabilite în conformitate cu prevederile art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, vizează:

- a) consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
- b) conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interes, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;
- c) asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerentiei cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei;
- d) pregătirea și publicarea de cereri de propuneră sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
- e) primirea și evaluarea cererilor de finanțare și cererilor de plată depuse;
- f) selectarea operațiunilor, stabilirea quantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobată;
- g) monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.
- h) pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale GAL
- i) implementarea proiectelor pentru operațiunile de interes public, pentru care nici un alt solicitant nu-și manifestă interesul

Pentru atingerea scopului și realizarea obiectivelor ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR va avea și următoarele **funcții administrative**:

- a) Elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL);
- b) Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- c) Animarea teritoriului și elaborarea ghidurilor de finanțare.
- d) Analiza evaluarea și selectarea proiectelor din cadrul SDL;
- e) Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- f) Monitorizarea proiectelor contractate;
- g) Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate de GAL, cu excepția proiectelor în cadrul cărora este beneficiar;
- h) Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- i) Aspecte specifice domeniilor: finanțări, contabilitate, juridic, resurse umane etc.

1.2 Structura organizatorică

Structura organizatorică a ASOCIAȚIEI PARTENERIAT GAL TINUTUL HAIDUCILOR cuprinde: Adunarea generală, Consiliul director, Cenzorul, Comitetul de selecție al proiectelor, Comisia de soluționare a contestațiilor, Compartimentul administrativ și Servicii externalizate (care pot fi contractate în măsura în care sunt necesare):

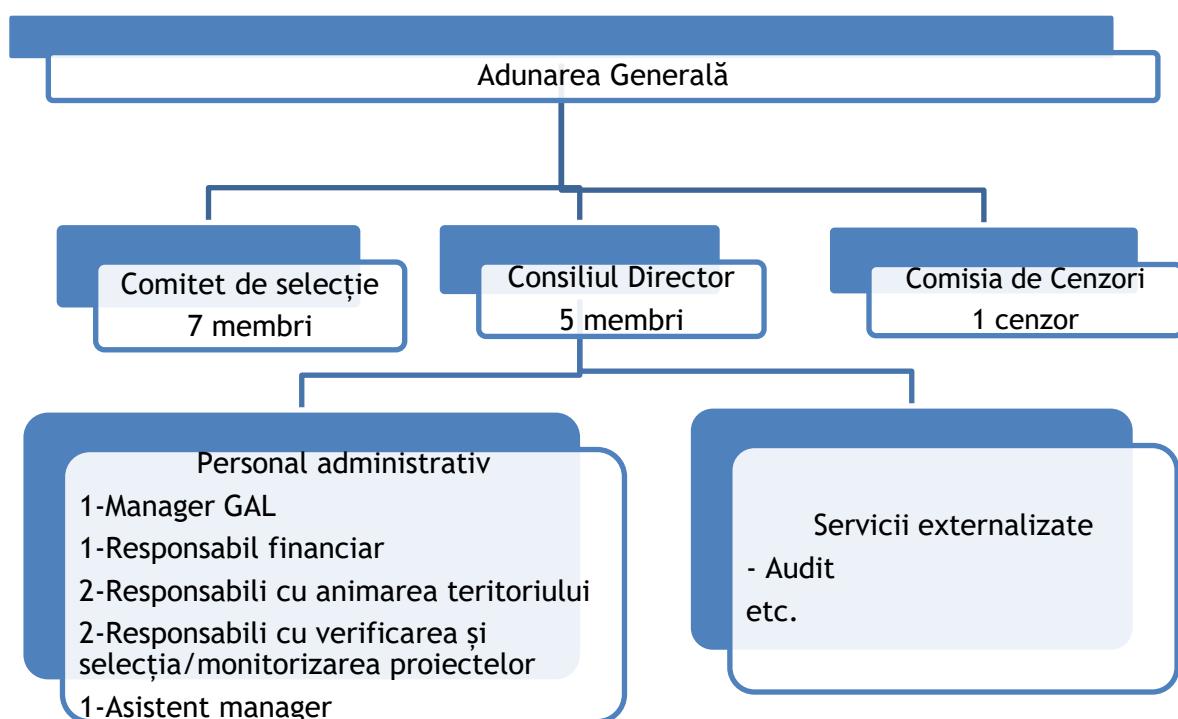

Fig. 5 - Organograma Asociației Parteneriat GAL Ținutul Haiducilor

1.3 Aparatul administrativ

Aparatul administrativ îndeplinește atribuții aferente realizării mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a SDL și a mecanismului de monitorizare al proiectelor selectate de GAL și a sarcinilor prevăzute în Fișa Masurii 19.4 - Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare.

Aparatul administrativ este format din minim 7 persoane angajate cu contract individual de muncă.

- a) Manager GAL: coordonează activitatea GAL, atât sub aspect organizatoric, cât și al respectării procedurilor de lucru -1 persoană angajată cu contract individual de muncă de minim 4 ore;
- b) Responsabil finanțier-contabil: se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii finanțier-contabile a GAL-ului - 1 persoană angajată cu contract de individual se muncă de minim 4 ore;
- c) Responsabili cu animarea teritoriului: desfășoară activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL - 2 persoane angajate cu contract individual de muncă-animatori/facilitatori/experti comunicare
- d) Responsabili cu verificarea și selecția proiectelor ce se vor implementa și activități de monitorizare: desfășoară activitățile de verificare a conformității, eligibilității și încadrarea în criteriile de selecție a proiectelor și monitorizează implementarea proiectelor - 2 persoane angajate cu contract individual de muncă de minim 4 ore - experti tehnici (se are în vedere desfășurarea în timp a activităților și asigurarea principiului de verificare 4 ochi);
- e) Asistent manager: urmărește stadiul de îndeplinire a deciziilor luate de managerul GAL, asigură comunicarea cu partenerii și gestionează corespondența asociației - 1 persoană angajată cu contract individual de muncă.

Atribuțiile fiecărei funcții sunt prezentate în anexa VIII la strategie și vor fi prevăzute în fișele posturilor.

Funcțiile, atribuțiile fiecărei structuri, modul de funcționare, circuitul documentelor, conflictul de interes, egalitatea de şanse și mecanismele de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei vor fi prezentate în detaliu în Regulamentul de Organizare și Funcționare al ASOCIAȚIEI PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR care va fi aprobat de Adunarea Generală a Asociațiilor.

2. Mecanismul de monitorizare pentru proiectele selectate și implementarea strategiei

2.1. Monitorizarea proiectelor este procesul de colectare, analiză și utilizarea sistematică a informației, cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către cei abiliți, furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare.

Activitatea de monitorizare a proiectelor selectate de GAL se va organiza și desfășura atât de la sediul asociației, cât și pe teren, la locul de implementare al proiectelor și la sediul beneficiarilor.

Rolul monitorizării va fi acela de a informa AM-PNDR, AFIR și organele de conducere ale ASOCIAȚIEI GRUP DE ACȚIUNE LOCALĂ ȚINUTUL HAIDUCILOR asupra progresului proiectelor selectate de GAL și a respectării de către beneficiari a graficelor de implementare a proiectelor.

Acțiunile de monitorizare presupun următoarele activități:

- a) Urmărirea implementării proiectului(contractare, derularea procedurilor de achiziții, raportări, ordine de începere a lucrărilor, finalizare lucrări, recepție, depunerea dosarelor de plăti, efectuare plăti- în funcție de specificul proiectului)
- b) Luarea operativă a deciziilor asupra implementării proiectului în urma problemelor identificate;
- c) Facilitarea coordonării între activitățile componentelor proiectelor;

d) Monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele proiectului;

În urma evaluării rezultatelor activităților de monitorizare a proiectelor selectate de GAL Ținutul Haiducilor , personalul cu atribuții în domeniu va propune măsuri / acțiuni corective, inclusiv planificarea de întâlniri de lucru cu beneficiarii.

La sediul GAL Ținutul Haiducilor se va deschide un Dosar administrativ al proiectului selectat de GAL, în termen de maxim 5 zile de la data semnării de către beneficiar a contractului de finanțare cu CRFIR 7 Nord-Vest.

Continuul acestui dosar administrativ va cuprinde, printre alte documente necesare monitorizării, o Fișă de monitorizare a proiectului și un Raport de verificare pe teren în etapa de derulare a contractului de finanțare

2.2 Monitorizarea strategiei - reprezintă activitatea sistematică prin care se pun la dispoziția factorilor implicați (Autoritatea de Management, Agenția pentru Finantarea Investițiilor rurale Pescuit) informații cu privire la progresul implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației PARTENERIAT GAL TINUTUL HAIDUCILOR.

Monitorizarea propriu-zisa a implementării SDL, prin :

- colectarea sistematică a datelor și sistematizarea informațiilor;
- urmărirea progreselor înregistrate;
- elaborare de recomandări și propuneri de îmbunătățire;
- raportarea periodică, la timp, a rezultatelor și a stadiului implementării strategiei, către: finanțator (AFIR, AMPNDR, organele de conducere ale GAL-ului - Adunarea Generală, Consiliul Director), orice alte autorități publice cu atribuții de control și monitorizare.

În acest scop, va fi elaborată o procedură de monitorizare, care va fi aprobată de Adunarea Generală a Asociației.

3. Evaluare și controlul implementării strategiei

3.1 Evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală reprezintă o sarcină obligatorie, conform art. 34 din Reg. (UE) nr. 1303/2013.

Evaluarea reprezintă procesul prin care sunt determinate eficacitatea și eficiența implementării strategiei. Va fi elaborat un Plan de Evaluare care să descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL. Responsabilitatea întocmirii planului revine Managerului GAL.

Planul de evaluare va presupune elaborarea unui set de indicatori considerați relevanți în reflectarea eficienței și eficacității implementării proiectelor, precum și a unei metodologii de evaluare (inclusiv formatele rapoartelor de evaluare - intermediare și finale). Planul de evaluare va fi aprobat în Adunarea Generală.

Indicatorii luați în considerare vor fi cei ai fiecărei măsuri în parte, iar valorile de referință vor fi cele aprobată in Strategia de Dezvoltare Locală aprobată de AMPNDR.

Acțiunile de evaluare și control derulate de Asociația Parteneriat GAL Ținutul Haiducilor presupun următoarele activități:

- Luarea operativă a deciziilor asupra implementării proiectului;
- Executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonării între activitățile componentelor;
- Monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele proiectului

- Informarea factorilor de decizie a despre conținutul proiectului și realizările acestuia.
- Evaluarea se va concentra asupra a patru aspecte principale: resurse investite, obiective realizate, rezultate obținute, impact realizat.

3.2 Controlul implementării strategiei presupune stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare locală.

Această activitate se va baza pe utilizarea informațiilor provenite din activitatea de monitorizare. Activitatea se va desfășura, în principal, de către structurile cu putere de decizie de la nivelul Asociației, care vor decide asupra aplicării unor acțiuni corective/preventive sau exploatarea oportunităților apărute în procesul de implementare.

În acțiunile de control vom avea în vedere resursele planificate, indicatorii și obiectivele prevăzute în strategia aprobată.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

Planul de finanțare			
VALOARE SDL COMPONENTA A	Suprafață TERITORIU GAL	Populație TERITORIU GAL	VALOARE TOTALĂ COMPONENTA A (EURO)
	1.306,16	61.045	2.498.184

COMPONENTA A ¹	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ MĂSURĂ ² (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/PRIORITA TE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENTUALĂ ³ (%)
	1	Cod 1-M1.1.a/1A Cod 1-M1.2.a/1A	100% 100%	50.000 150.000	200.000	8,01%
	2				0	0,00%
	3	Cod 3-M3.1.a/3A Cod 4-M4.2.a/3A Cod 16-M16.4.a/1/3A	100% 90% 100%	90.000 810.000 200.000	1.100.000	44,04%
	4				0	0,00%
	5				0	0,00%
	6	Cod 6-M6.2.a/6A Cod 6-M6.2.b/6A Cod 7-M7.2.a/6B Cod 7-M7.5.a/6B Cod 7-M7.3.a/6C Cod 16-M16.7.a/6B	100% 100% 100% 100% 90% 100%	200.000 80.000 245.000 80.000 100.000 50.000	755.000	30,22%
Cheltuieli de funcționare și animare ⁴				443000		17,73%
TOTAL COMPONENTA A				2498000		
COMPONENTA B ⁵	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ MĂSURĂ ² (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/PRIORITA TE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENTUALĂ ³ (%)
Cheltuieli de funcționare și animare ⁴				0	#DIV/0!	
TOTAL COMPONENTA B				0		
TOTAL GENERAL (COMPONENTA A+ COMPONENTA B)				2498000		

^[1] Va fi completată cu valoarea aferentă teritoriului și populației vizate de SDL, exprimată în Euro.

^[2] Alocarea financiară pe măsuri va fi stabilită în funcție de nevoile identificate.

^[3] Va fi indicată valoarea procentuală pe fiecare prioritate raportată la costurile publice totale efectuate pentru componenta A/ componenta B.

^[4] Valoarea nu trebuie să depășească 20% (25% pentru Delta Dunării) din costurile publice totale efectuate pentru această strategie.

^[5] Nu va fi completată la momentul depunerii SDL. Valoarea aferentă componentei B va fi comunicată ulterior publicării raportului final de selecție, în vederea definitivării planului de finanțare.

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Pentru selecția proiectelor se constituie, în cadrul GAL, două structuri independente: Comitetul de Selección și Comisia de Soluționare a Contestațiilor.

Comitetul de Selectie reprezintă organismul tehnic cu responsabilități privind selectarea proiectelor depuse pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală, cu respectarea procedurii de evaluare și selecție a proiectelor și a criteriilor de selecție aprobată de organismele de decizie a GAL-lui (Adunarea Generală a Asociațiilor/ Consiliul Director).

Comitetul de Selección este format din 7 membri ai parteneriatului, din care 2 membri din sectorul public, 2 membri din sectorul privat și 3 membri din sectorul societății civile (ONG). Pentru fiecare funcție în parte este prevăzut un supleant.

PARTENERI PUBLICI 28,57 %		
Partener	Functie în CS	Tip/observații
Comuna Chiuza	Membru	Public/rural
Comuna Uriu	Membru supleant	Public/rural
Comuna Cuzdroioara	Membru	Public/rural
Comuna Ciceu Giurgești	Membru supleant	Public/rural
PARTENERI PRIVATI 28,57%		
Partener	Functie în CS	Tip/observații
ASC. Arhitectură Consultanță SRL	Membru	Privat/rural
SC. Koo Metaloplast Impex SRL	Membru supleant	Privat/rural
SC EMILIANO FOREST SRL SUPLAI	Membru	Privat/rural
S.C. Hedesiu SRL	Membru supleant	Privat/rural
SOCIETATEA CIVILĂ 42,86%		
Partener	Functie în CS	Tip/observații
Asociația crescătorilor de taurine Ciceu- Giurgești	Membru	ONG/rural
Asociația crescătorilor de taurine Spermezeu	Membru supleant	ONG/rural
Asociația gospodinelor din GAL "Ținutul Haiducilor	Membru	ONG/rural
Asociatia Cletic Transilvania Beclean	Membru supleant	ONG/urban
Asociația crescătorilor de ovine și caprine Petru Rareș	Membru	ONG/rural
Asociația crescătorilor de taurine Malut	Membru supleant	ONG/rural

Tabel 5: Componența Comitetului de Selección

Selecția proiectelor se face aplicând regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selección, din care peste 51% să fie din mediul privat și societatea civilă, iar organizațiile din mediul urban să reprezinte mai puțin de 25%.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii comitetului de selecție, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Comisia de Soluționare a Contestațiilor reprezintă organismul tehnic cu responsabilități privind soluționarea contestațiilor înregistrate la GAL, în legătură cu rezultatele procesului de selecție a proiectelor în vederea finanțării.

Comisia de soluționare a Contestațiilor va fi constituită din 3 membri - un reprezentant al sectorului public și 2 reprezentanți ai sectorului privat și societății civile.

Componența nominală a Comitetul de selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, atribuțiile și modul de funcționare a acestora vor fi prezentate într-un Regulament de organizare și funcționare al acestora, care va fi aprobat de Adunarea Generală a Asociațiilor.

Primirea proiectelor se face de către secretariatul GAL la sediul GAL, conform mențiunilor din apelul de selecție lansat.

Evaluarea proiectelor privind conformitatea administrativă, eligibilitatea și încadrarea în criteriile de selecție se realizează de către experții din cadrul Compartimentului tehnic al GAL-ului, conform Procedurii de evaluare și selecție aprobată de organele de decizie ale GAL-ului, cu respectarea principiului de verificare 4 ochi.

Selecția proiectelor se va face de Comitetul de selectie în baza evaluării documentate, a criteriilor de selecție și a punctajelor stabilite pentru fiecare criteriu, aprobată de organele de decizie GAL pentru fiecare măsură din Strategia de Dezvoltare Locală.

Organele de decizie ale GAL-ului vor stabili criterii de selecție pentru fiecare măsură, adecvate specificului local, conforme cu obiectivele prevăzute în Strategie și care permit ierarhizarea cererilor de finanțare, astfel încât sprijinul să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

După încheierea procesului de evaluare și selecție, Comitetul de Seleție va emite un **Raport de Selectie Intermediar**, în care vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile, și punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție. Raportul de Selectie Intermediar va fi publicat pe pagina de web a GAL-ului. În baza acestuia, GAL-ul va transmite rezultatele selecției către solicitanți.

Beneficiarii care au fost notificați de către GAL de faptul că proiectele lor au fost declarate neeligibile sau nu au fost selectate pot depune contestații la sediul GAL, conform notificării, care vor fi soluționate de Comisia de Soluționare a Contestațiilor care va emite **Raportul de Contestații**. În baza Raportului de Contestații, Comitetul de Seleție va emite **Raportul de selecție final**.

Pe tot parcursul desfășurării activităților, se va asigura transparența procesului de selecție și respectarea principiilor de transparență, în ceea ce privește postarea strategiei pe site-ul propriu al GAL, publicitatea Calendarelor de selecție, a Apelurilor de selecție și a prelungirii acestora, precum și a Rapoartelor de Seleție și Contestații.

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interes conform legislației naționale

Se va asigura o separare adecvată a responsabilităților în conformitate cu **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011** cu modificările și completările ulterioare. În acest scop, vor fi înscrise în regulamentul de organizare și funcționare și în procedurile de evaluare și selecție, aprobată în Adunarea Generală (și aduse la cunoștința tuturor membrilor și aplicantilor) următoarele:

Pct.1 (1) Persoanele care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi solicanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicanț.

(2) Încălcarea acestor prevederi se sancționează cu excluderea solicanțului din procedura de selecție.

(3) Asociația GAL are obligația să solicite instanței anularea contractului / acordului / deciziei de finanțare care au fost încheiate / emise cu încălcarea prevederilor alin. (1).

Pct.2 (1) Nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane:

a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supraveghere a unuia dintre solicanți;

b) soț/soție, rudă sau afilată până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supraveghere a unuia dintre solicanți;

c) cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și persoanelor implicate în procesul de verificare/aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari.

(3) Încălcarea prevederilor alin. (1) se sancționează cu excluderea solicanțului din procedura de selecție.

(4) Asociația Parteneriat GAL Ținutul Haiducilor are obligația să solicite instanței anularea contractului/acordului/ deciziei de finanțare încheiate/emise cu încălcarea prevederilor alin. (1).

Pct.3(1) Persoanele care participă direct la procedura de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau de verificare/aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute la pct.1 și pct.2.

(2) În situația în care, în cursul procedurii de verificare/evaluare/aprobare, aceste persoane descoperă sau constată o legătură de natură celor menționate la pct.1 și pct.2, acestea sunt obligate să o semnaleze și să înceteze de îndată să participe la procedura de verificare, evaluare sau aprobare.

Pct.4 Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor. Respectarea acestor obligativități va fi verificată de structurile teritoriale ale Autorității de Management/Agenției de Plăți. O persoana dintre angajatii GAL - cu studii juridice va verifica pe tot parcursul implementării cerințele privind conflictul de interes și va întocmi rapoarte specifice.

ANEXE

- 1. Anexa 1 - Acord de parteneriat**
- 2. Anexa 2 - Fișa de prezentare a teritoriului**
- 3. Anexa 3 - Componența parteneriatului**
- 4. Anexa 4 - Plan de finanțare**
- 5. Anexa 5 - Hartă administrativă și geografică a teritoriului**
- 6. Anexa 6 - Documente justificative privind animarea**
- 7. Anexa 7 - Documente justificative ale membrilor parteneriatului**
- 8. Anexa 8 - Atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare a SDL**